การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง

ปริญญานิพนธ์
ของ
อานุภาพ แพทยาไทย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา
มีนาคม 2543
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง

บทคัดย่อ

ของ

อานุภาพ แพทยาไทย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา
มีนาคม 2543

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ที่จะศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยจะศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มละ 95 คน รวมทั้งสิ้น 380 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น .96 และได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.73 นำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS / PC^{+} รุ่น 9.01 โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่า

1 ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อต่อไปนี้

1.3 การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

1.4 การจัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

1.5 แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

1.6 การจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออย่างต่อเนื่อง

1.7 จัดให้มีการสัมมนาครูที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.8 ส่งเสริมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการบริหารกองลูกเสือของตนเอง

2 ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันทั้งรายด้านและรายข้อ

3 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อต่อไปนี้

3.4 การจัดแบ่งพื้นที่ในโรงเรียนให้ลูกเสือแต่ละกองดูแลความเรียบร้อย

3.5 จัดให้มีการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ภาคเรียนละ 2 ครั้งเป็นอย่างน้อย

3.6 จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือจราจร และให้ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษ

4 ด้านการปลูกฝังคุณ ลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการประสานงานกับผู้ปกครอง / ครอบครัวเพื่อขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

OPERATIONAL DEVELOPMENT OF SENIOR SCOUT PROGRAMS IN SECONDARY SCHOOL IN LAMPANG AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS, SCOUTMASTERS, SENIOR SCOUTS AND PARENTS

AN ABSTRACT

BY

ARNUPABH PATEYATHAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University
March 2000

The purposes of the research were to study and compare the opinions of administrators, scoutmasters, senior scouts and parents involved the operational development of senior scout programs in secondary school in Lampang in 4 subjects, administration senior scout's activities in school, curriculum and training, providing for social's activities and organization the activities for social and being input the wanted characteristic and ethics.

The sample groups were 380 persons, each group was 95 persons, came from stratified random sampling and purposive selecting.

Researcher made the questionnaires, it was .96 reliability. The 380 questionnaires were hand out and returned back 360 copies, it was 94.73 percent. All data were analyzed by computer programs, SPSS/PC^{+} version 9.01 to find out , percentage, mean (X), standard deviation (S.D.) and compare the opinions by One - way Analysis of Variance-ANOVA and regulated the significantly at .05 level.

The result of this research as followed by :

1 Administration senior scout's activities in school : administrators, scoutmasters and senior scouts looked like the same opinion to more level when compare the opinions were not different but considered on each item, found that the different opinions on significant at .05 level followed by :

a. Organizing the committee for administration senior scout's activities in school.
b. Organizing the office of the committee for administration senior scout's activities in school.
c. Appoint the superior of scouts by the regulation of National Scout of Thailand.
d. Provide the persons to train in the course of scoutmasters continually.
e. Setting the seminar for the superior of scouts and other who concern with, every year.
f. Support the scouts to take a part in the administration of their groups.

2 For curriculum and training : administrators, scoutmasters and senior scouts looked like the same opinion to more level when compare their opinions were not significantly different from each subject and on each item.

3 Providing for social's activities : administrators, scoutmasters, senior scouts and parents looked like the same opinion to more level when compare their opinions were not significantly the different when considered on each item, found that the different opinion on significant at .05 level, followed by :

a. Arranging the areas in school for each scout's petrol to tidy the areas.
b. Arranging the scouts to vender serviced at least twice a semester.
c. Setting the training for traffic boy scouts course and give them the sign of specialty.

4 For organization the activities for social and being input the wanted character and ethics : administrators, scoutmasters, senior scouts and parents looked like the same opinion to more level when compare their opinions were not different when considered on each item, founded that : the different opinion on significant at .05 level in coordination of parents / families in order to cooperate in arranging scout's activities.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง

ของ
นายอานุภาพ แพทยาไทย

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่.....17.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ. 2543

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพัฒน์ ลักษณพิสุทธิ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรคพล เพ็ญสุภา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ประพนธ์ ธนารักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจียระนัย)

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	4
	ตัวแปรที่ศึกษา	4
	นิยมศัพท์เฉพาะ	4
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	6
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	7
	ความหมายของการบริหาร	7
	การจัดกิจกรรมนักเรียน	8
	ความสำคัญของกิจการลูกเสือ	9
	สาระสำคัญของการลูกเสือ	10
	นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อกิจกรรมลูกเสือ	12
	บทบาทของครูผู้ให้การฝึกอบรมลูกเสือในโรงเรียน	13
	ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	14
	การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	20
	การจัดการฝึกอบรมอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	27
	ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม	29
	ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	30
	การลูกเสือเพื่อความเป็นพลเมืองดี	30
	แนวทางการฝึกอบรมและขัดเกลาลูกเสือให้เป็นพลเมืองดี	30
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
	งานวิจัยในต่างประเทศ	33
	งานวิจัยในประเทศ	34
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	39
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	41

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
3 (ต่อ)	การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5	ผลสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
	สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	65
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	66
	อภิปรายผล	78
	ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม		81
ภาคผนวก		84
	ภาคผนวก ก.	84
	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	84
	ภาคผนวก ข.	96
	รายนามผู้เชี่ยวชาญ	96
	หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ	97
ประวัติย่อผู้วิจัย		104

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และผู้ปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2542	40
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ	44
3	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการมีวุฒิทางการลูกเสือ วุฒิทางการลูกเสือสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชา และตำแหน่งทางการลูกเสือ	45
4	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้กำกับลูกเสือ เกี่ยวกับการมีวุฒิทางการลูกเสือ วุฒิทางการลูกเสือสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชา และตำแหน่งทางการลูกเสือ	46
5	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เกี่ยวกับระดับการศึกษาและเครื่องหมายวิชาพิเศษที่ได้รับ	47
6	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครอง เกี่ยวกับความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	48
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	49
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใ นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรม	53
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับการพัฒนาการ จัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม	56
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับการพัฒนาการ จัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์	61

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศในปัจจุบัน มุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วจากสังคมที่พึ่งพาภาคเกษตรกรรมเป็นหลักมาเป็นภาคอุตสาหกรรม และจากภาคอุตสาหกรรมไปสู่ยุคสารสนเทศ การสื่อสารไร้พรมแดนประกอบด้วยเทคโนโลยีอันทันสมัย ซึ่งเป็นผลเชื่อมโยงกับโครงสร้างทางสังคมไทย จากสังคมชนบทเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว การดำเนินชีวิตและค่านิยมมุ่งเน้นทางวัตถุ ทำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่น เปราะบาง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็ว ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศฐานะตกต่ำ ยากจนลง ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและเป็นต้นเหตุทำให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ในปัจจุบัน มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย (มนตรี ศุภาพร. 2541: 4-5) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พุทธศักราช 2540 - 2544 มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะได้ เล็งเห็นว่ามนุษย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในการพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองในทุกๆด้าน ดังนั้นจึงต้องพัฒนามนุษย์ก่อนสิ่งอื่นใด การพัฒนานั้นต้องเริ่มตั้งแต่เยาว์วัย และเป็นไปตามขั้นตอนการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงจะบังเกิดผลสมบูรณ์ (อำนาจ เวชประสิทธ์. 2533 : 86-87) รัฐบาลจึงมีนโยบายหลักที่จะปลูกฝังให้เยาวชนมีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีความภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เป็นประมุข การดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรม ตลอดจนความเป็นไทย และความมั่นคงของชาติ (สมชาย วุฑฒิปรีชา. 2534 : 58)จากคุณลักษณะดังกล่าว จะส่งผลให้เยาวชนมีการพัฒนาศักยภาพสูงสุดตามวัยของตน ทำให้เป็นผู้ที่มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความรู้ มีความสามารถ และมีทักษะในการดำรงชีวิต (กรมวิชาการ. 2533 : คำนำ) ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ของการพลศึกษา คือทำให้เยาวชนเป็น คนเก่ง คนดี และมีพลานามัยสมบูรณ์ (Manpower, Manhood and Good Health)

กระบวนการทางการศึกษาประการหนึ่ง ที่จะสามารถปลูกฝังคุณลักษณะดังกล่าวให้กับเยาวชนได้เป็นอย่างดี คือ กระบวนการลูกเสือ (Scout movement) ซึ่งกุศโลบายต่างๆ ที่ใช้เป็นแนวทางฝึกอบรมล้วนแต่เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว องค์พระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย ทรงพระราชทานไว้เมื่อ พ.ศ.2458 ให้เป็นมรดกอันล้ำค่าของประชาชนชาวไทยมีความตอนหนึ่งว่า

> ...ข้ามีความพอใจ รักใคร่เจ้ามาก หรือเหมือนกับเพื่อนกันก็ว่าได้ ข้าหวังไว้ว่าเจ้าทั้งหลายจะเป็นผู้บันดาลให้ถึงซึ่งความเจริญ ทำให้ผู้อื่นนับหน้าถือตา เมื่อคนไทยเราไปที่ไหน ถ้าเขาถามเราว่าเป็นชาติอะไร เราบอกเขาว่าเป็นคนไทยเขาเปิดหมวกให้ ที่เราได้รับความนับถือเช่นนี้ก็เพราะพวกเจ้าทั้งหลายรู้จักรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เจ้าต้องรู้จักว่าการที่เจ้าเป็นลูกเสือย่อมมีความประพฤติแปลกกว่าเด็กกลางถนน เจ้าจะประพฤติอย่างเด็กกลางถนนไม่ได้ เพราะเจ้าเป็นคนที่พระเจ้าแผ่นดินรู้จักเสียแล้ว หวังว่าเจ้าจะเป็นกำลังของชาติ และเชิดชูให้ชาติถึงซึ่งความเจริญในภายภาคหน้า...

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว อ้างถึงใน อนุสรณ์ กุศล. 2539 : ไม่ปรากฏหน้า)

จากพระบรมราโชวาทดังกล่าว จะเห็นว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญต่อลูกเสืออย่างจริงจัง และจะส่งผลถึงประเทศชาติซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน ทรงพระราชทานพระราชดำรัสมีความตอนหนึ่งว่า

> ...การลูกเสือมีหลักปฏิบัติ และ วิธีการฝึกอบรมที่แยบคาย เป็นไปตามธรรมชาติพอเหมาะพอดีกับความต้องการ และความพอใจของบุคคล จึงสามารถนิยมนำบุคคลทั้งเด็กและผู้ใหญ่ให้เข้ามารับการฝึกหัดอบรมด้วยความสมัครใจยินดีพร้อมทั้งสามารถดึงเอาศักยภาพหลายๆด้านที่ซ่อนเร้นอยู่ในแต่ละคนออกมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ประโยชน์แก่ตนเอง แก่ส่วนรวมตลอดจนถึงชาติบ้านเมืองดังนั้นกิจการลูกเสือเข้ามาสู่ประเทศของเรา จึงได้รับความนิยมส่งเสริมอย่างกว้างขวาง และต่อมาทุกฝ่ายก็ยอมรับนับถือกันทั่วว่า การลูกเสือเป็นกิจการสำคัญระดับประเทศ ซึ่งมีคุณค่าอย่างยิ่ง ทั้งในการพัฒนาบุคคล และการธำรงรักษาความเป็นปรกติสุขในแผ่นดิน...

(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช อ้างถึงใน อภัย จันทวิมล. 2529 : ไม่ปรากฏหน้า)

จากพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบัน ซึ่งพระองค์ทรงเล็งเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการลูกเสือต่อตัวลูกเสือและประเทศชาติ เป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรในชาติเป็นกิจการในองค์พระประมุขของชาติ ในขณะเดียวกันผู้บริหารระดับสูงของประเทศต่างก็ให้ความสำคัญ พร้อมทั้งเล็งเห็นคุณประโยชน์ต่อชาติ การลูกเสือเป็นมรดกอันล้ำค่าทางปัญญา เป็นอุดมการณ์ เป็นแนวทางแห่งชาติ หากแม้มีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ ความเจริญจะเกิดขึ้นทั้งทางกาย และจิตใจ ทั้งในส่วนตนชุมชนและบ้านเมือง (เปรม ติณสูลานนท์ อ้างถึงใน ยงยุทธ วาสบุญมา. 2536 : 38) การดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจ และสมรรถภาพของเยาวชน พลเมือง ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดของชาติ มุ่งเน้นการปลูกฝังค่านิยมที่ดี ให้เป็นผู้รู้จักเสียสละ มีความซื่อสัตย์สุจริต และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น ฝึกการมีระเบียบวินัย ตลอดจน รู้จักรักษาสุขภาพ อนามัยให้แข็งแรงสมบูรณ์ อันจะส่งผลให้ประเทศได้มีพลเมืองที่ดีมีคุณภาพสามารถ พัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองมั่นคงต่อไป (อานันท์ ปันยารชุน. 2534:34) วิชาลูกเสือ คือ วิชาจรรยาภาคปฏิบัติหรือ Practical ethics นั่นเอง (ใน อภัย จันทวิมล. 2522 : 4 อ้างอิงมาจาก พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าธานีนิวัติ กรมหมื่นพิทยาลาภพฤฒิยากร) ด้วยความสำคัญของกิจการลูกเสือ คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติได้เล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการฝึกอบรมวิชาลูกเสือ จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์และอุดมคติลูกเสือไว้ดังนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ และพึ่งตนเอง
2. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. ให้รู้จักทำงานฝีมือ
5. ให้มีการพัฒนาทางกาย จิตใจ และศีลธรรม (คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ. 2534 : 11)

กรมสามัญศึกษาได้กำหนดนโยบายในการฝึกอบรม และกิจกรรมต่างๆ โดยให้เน้นกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี เป็นหลัก และได้กำหนดจุดประสงค์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยปลูกฝังให้ลูกเสือมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้

2. มีทักษะการสังเกต การจดจำ การใช้ฝีมือ เครื่องมือ การแก้ปัญหาและมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกล้าหาญอดทน เชื่อมั่นในตนเอง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจ มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

4. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องธรรมชาติ (กรมสามัญศึกษา.2537 : 40)

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า การฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน มีความจำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและชาติบ้านเมืองในอนาคต โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทั้งหมด ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ แต่การเพิ่มปริมาณลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นั้นไม่สอดคล้องกับการเพิ่มปริมาณของผู้บังคับบัญชาและงบประมาณในการดำเนินการ จึงเป็นผลให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจำนวนมากแต่ด้อยคุณภาพ ไม่อาจจะบรรลุตามวัตถุประสงค์อุดมการณ์ของลูกเสือได้และประการสำคัญคือ นโยบายระดับสูงขัดต่อหลักการของการลูกเสือ กล่าวคือ ลูกเสือต้องเป็นด้วยความสมัครใจ ถึงอย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว และเห็นว่าการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในจังหวัดลำปาง โดยเฉพาะโรงเรียนสังกัดกรมสามัญจังหวัดลำปาง ซึ่งมีสมาชิกลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าถึงแนวทางในการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้เป็นไปตามนโยบาย และตามวัตถุประสงค์ของการลูกเสือและได้มุ่งศึกษา การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จากทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ถึงด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรม ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การฝึกอบรมลูกเสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมลูกเสือ จะส่งผลต่อพฤติกรรมของลูกเสือ และผู้ที่จะสะท้อนผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวได้ดี ก็คือ ผู้ที่ใกล้ชิดกับลูกเสือ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาความเห็นของผู้ปกครองของลูกเสือด้วย เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน ในการดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ให้มีความสัมพันธ์ประสานสอดคล้องระหว่างโรงเรียน กับชุมชน

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครองเกี่ยวกับการ

การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง

3 เพื่อทราบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง

4 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลำปาง

ขอบเขตของการวิจัย

1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากรเป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำนวน 160 คน ผู้กำกับลูกเสือ จำนวน 1,064 คน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จำนวน 19,350 คน และ ผู้ปกครองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 19,350 คน รวมทั้งสิ้น 39,924 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยแยกตามตัวแปร ดังนี้

1.2.1ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำนวนกลุ่มละ 95 คน รวม 285 คน

1.2.2ผู้ปกครองใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selecting) โดยเจาะจงตามการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 95 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำแนกเป็น

2.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

2.1.2 ผู้กำกับลูกเสือ

2.1.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.1.4 ผู้ปกครอง

2.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำแนกเป็นด้านต่างๆ ต่อไปนี้

2.2.1 ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

2.2.2 ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

2.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

2.2.4 ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือ ผู้ที่รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน

2. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง ผู้บังคับบัญชาที่ดำรงตำแหน่งตาม ลส.13 ให้เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีหน้าที่ปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เกี่ยวกับการฝึกอบรมลูกเสือ ตามหลักสูตร การบริหารกองลูกเสือ ตามคำสั่ง และการมอบหมายจากกองลูกเสือโรงเรียนนั้นๆ

3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปางในปีการศึกษา 2542

4. ผู้ปกครอง หมายถึง บุคคลที่ดูแลนักเรียนตามทะเบียนการมอบตัวนักเรียน ต่อสถานศึกษาซึ่งจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบต่อนักเรียน ตามระเบียบของสถานศึกษา ที่ระบุไว้ในวันมอบตัวในต้นปีการศึกษา 2542 หรือผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียน ซึ่งจะเป็นผู้ที่คอยควบคุมดูแลนักเรียน ในขณะที่นักเรียนอยู่บ้าน สามารถรับผิดชอบนักเรียนได้

5. ทัศนะต่อการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง หมายถึงความคิดเห็นตามการรับรู้สภาพที่เป็นอยู่ หรือในมุมมองตามประสบการที่ผ่านมา ซึ่งเป็นอุปสรรคการพัฒนาปรับปรุงในด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งปัญหาทั้ง 4 ด้าน จะทราบระดับความคิดเห็นด้วยด้วยการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และการรับรู้ดังกล่าว จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง

6. การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง อันประกอบด้วย การจัดบุคลากรในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งเป็นไปตามประกาศ และระเบียบข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ การจัดงบประมาณในการบริหารกิจกรรม การจัดระบบและรูปแบบของการบริหารกิจกรรมลูกเสือ และการจัดวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ในการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

7. หลักสูตรและการฝึกอบรม หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14)พ.ศ.2528 และ ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ.2509 ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการฝึกอบรมตามหลักสูตรลูกเสือโลก หลักสูตรลูกเสือชั้นพิเศษ หลักสูตรลูกเสือหลวง และหลักสูตรเครื่องหมายวิชาพิเศษต่างๆ รวมทั้งแผนดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียน การวัดผลประเมินผลการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามเกณฑ์ของกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

8. การจัดกิจกรรมเพื่อสังคม หมายถึง กิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนหรือกองลูกเสือ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ให้มีการสร้างประโยชน์แก่สังคมตามหน้าที่ ภาระและบทบาทของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งจะประสานสอดคล้องกับหลักสูตรการฝึกอบรม หรือเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมความสามารถ และศักยภาพของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ในการที่จะสร้างประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่น

9. การปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกเสือมีพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ และการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้

ลูกเสือได้มีการแสดงออกตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ รวมทั้งการอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามแนวทางของลูกเสือโลก และแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

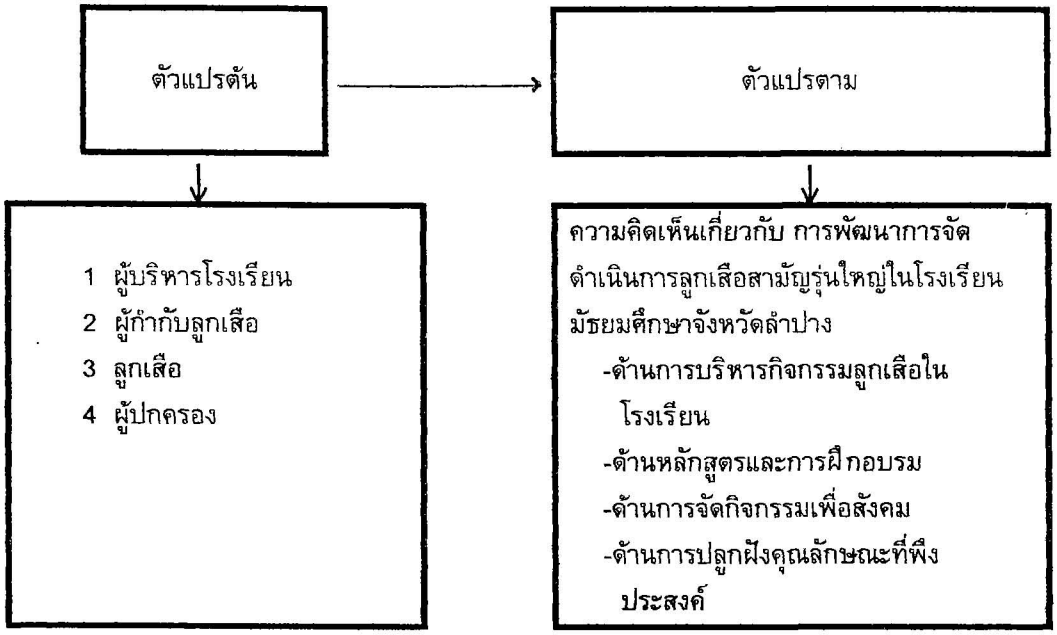

สมมติฐานในการวิจัย

1 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง แตกต่างกันทุกด้าน

2 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปางในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน
    - ความหมายของการบริหารและทฤษฎีการบริหารพื้นฐาน
    - การจัดกิจกรรมนักเรียน
    - นโยบายต่อกิจการลูกเสือ
    - บทบาทของผู้ให้การฝึกอบรมกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
2. ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
    - หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
    - การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างก้าวหน้า
    - การวัด และประเมินผลการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
3. ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม
4. ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    - งานวิจัยต่างประเทศ
    - งานวิจัยในประเทศ

การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

ความหมายของการบริหาร

ไซมอน (Simon) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Simon อ้างถึงในปรีชา พงษ์เพ็ง. 2537 : 20)

สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 6) การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์ และศิลป์ เพื่อนำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบการตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในทัศนคติของผู้วิจัยมีความเห็นว่า การบริหาร หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการนำทรัพยากรมาใช้โดยผ่านทางกระบวนการบริหาร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

ทฤษฎีกระบวนการบริหาร

กระบวนการบริหารทั่วไปมีลักษณะเป็นกระบวนการ โดยมีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ซึ่งเป็นวิธีการจัดการอย่างหนึ่งที่มีหลักเกณฑ์ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการบริหารจะกำหนดขอบเขตและหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน เช่น ปัจจัยพื้นฐานในการบริหารได้แก่ 4 M's (นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อ้างถึงใน ปรีชา พงษ์เพ็ง.2537 : 21)

1. กำลังคนที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพ (Man)
2. กำลังเงิน งบประมาณ (Money)

3. วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก (Materials)

4. การจัดการ (Management)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีการบริหาร 4 M's เป็นหลักในการพิจารณาด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งจะเป็นทฤษฎีพื้นฐานผนวกกับหลักเกณฑ์ในการจัด กิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่สำคัญ ในการที่จะเสริมคุณภาพการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด ดังนั้น การพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนที่จำเป็นต่อการเป็นสมาชิกของสังคมนั้น ๆ ซึ่งจะไม่สามารถบอก หรือสอนได้ในชั้นเรียน แต่เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญในการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติ ต้องอาศัยกิจกรรมนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เป็นสื่อกลางในการส่งเสริม และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังกล่าว เชาว์ มณีวงศ์ (ม.ป.ป.:19-21) ได้สรุปไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. สังคมในปัจจุบันมีความสับสน ซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา กิจกรรม นักเรียนจะช่วยให้นักเรียนนำความรู้ ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

2. คนส่วนใหญ่ต้องการเรียนรู้จากคนอื่น ต่างคนต่างก็เรียนรู้ซึ่งกันและกัน การเรียนรู้นอกห้องเรียนจะช่วยได้มาก กิจกรรมนักเรียนจึงช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. กิจกรรมนักเรียนเป็นเครื่องมือในการควบคุมพลังส่วนเกินให้นำมาใช้ในทางที่ถูก เพราะในวัยเด็กหรือวัยรุ่นจะมีพลังกายมากว่าพลังความคิด เด็กจึงชอบเคลื่อนไหว ถ้าพลังส่วนเกินนี้ถูกนำไปใช้ไม่ถูกทางก็จะนำไปสู่การทำลาย หรือสร้างความเสียหาย ได้จึงต้องมีกิจกรรมนักเรียนเป็นเครื่องมือควบคุมให้นักเรียนได้ใช้พลังส่วนเกินในทางที่เป็นประโยชน์

มะเดื่อ เสมา (2526 : 17) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียนมีความสำคัญต่อตัวนักเรียน ในฐานะเป็นเงื่อนไขประการหนึ่งของการจบหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักเรียนให้สูงขึ้น มุ่งให้เยาวชนมีความคิดสร้างสรรค์ มีการเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นการเสริมการเรียนการสอนตามปกติให้มีความหมายมากขึ้น เป็นการพัฒนาในด้านจริยธรรม อาชีพ และอื่น ๆ อีกมากมาย

จากความสำคัญนี้ ทำให้มีผู้กล่าวว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถภาพเพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่ง คือต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะกิจกรรมที่ตนรับผิดชอบการจัดกิจกรรมนักเรียนนั้นต้องจัดโดยยึดหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมและควรมีความรู้พื้นฐานด้านกิจกรรม ดังนี้ คือ ประเภทของกิจกรรมนักเรียน แนวคิดในการจัดกิจกรรมนักเรียน และเทคนิคการจัดกิจกรรมนักเรียน

ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกันกับ เดชะ อินทรชาติ (2531 : 15-16) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนว่าเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา โรงเรียนต้องจัดขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนได้แสดงความสนใจความถนัดตามธรรมชาติอันแท้จริง กิจกรรมจะเป็นเครื่องมือช่วยรวบรวมให้นักเรียนรู้จักปรับตัวเองในการทำงานรวมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบและความเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามระบบประชาธิปไตย ช่วยสร้างประสบการณ์ตามความแตกต่างกันระหว่างบุคคลของนักเรียน สร้างเจตคติและพัฒนาบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ กิจกรรมนักเรียนมีบทบาทสำคัญ ในการเสริมสร้างการศึกษาของนักเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การจัดการศึกษาโดยเน้นการเรียนการสอนอย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอเพราะนิสัยบางอย่าง เช่น ความอดทน การทำงานร่วมกัน และการปกครองแบบประชาธิปไตย จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยกิจกรรมนักเรียน นอกจากนี้คำกล่าวของ พิพัฒน์ เพิ่มทรัพย์ (2533 : 13) ได้เสริมอีกว่า กิจกรรมนักเรียนนั้น

เป็นประสบการณ์ที่สถานศึกษาต้องจัดขึ้นนอกห้องเรียน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด และเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง ด้วยความสมัครใจ เต็มใจ ครูเป็นเพียงผู้คอยแนะนำเท่านั้น

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม (กรมสามัญศึกษา. 2541 : 20)

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมไว้กว้าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ
2. เพื่อให้รู้จัก และเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้
3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
5. เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะประชาธิปไตย 12 ประการ ดังนี้
   - 5.1 การรู้จักบทบาทและหน้าที่
   - 5.2 การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น
   - 5.3 การมีความรับผิดชอบ
   - 5.4 ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
   - 5.5 การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

สุขภาพอนามัยให้แข็งแรงสมบูรณ์ อันจะส่งผลให้ประเทศได้มีพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ สามารถพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคงต่อไป (อานันท์ ปันยารชุน. 2534 : 34) การฝึกอบรมลูกเสือให้เป็นไปตามเป้าหมาย จะต้องกระทำควบคู่ไป ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ด้วยการจัดโปรแกรม และกิจกรรมกลางแจ้งเป็นส่วนใหญ่ หลักสูตรของลูกเสือทุกประเภท ทุกเหล่าจึงควรได้รับการพัฒนา และปรับปรุงให้มีความสอดคล้องและเหมาะสม มีความต่อเนื่อง ตื่นเต้น เร้าใจ เชื่อมโยงตามขั้นตอน ตามความต้องการ และวัยของเด็ก (อำนาจ เวทย์ประสิทธิ์. 2533 : 86)

ความสำนึกและความภาคภูมิใจในขบวนการลูกเสือ จะเกิดขึ้นแก่ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชา ลูกเสือก็ต่อเมื่อทุกคนมีความเชื่อ เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ยอมรับว่าการลูกเสือนั้นมีคุณค่า เป็นองค์การที่มีประโยชน์แก่ประเทศชาติ และทุกคนจะต้องสร้างเงื่อนไข ความผูกพันให้เกิดขึ้นต่อ กิจการลูกเสือ ตลอดจนมีความสำนึกในชนบท หน้าที่ ความรับผิดชอบที่มีอยู่ ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพฐานะทางการลูกเสืออย่างใด (บุญส่ง เอี่ยมละออ. 2533 :64) การนำสาระสำคัญของลูกเสือไปสู่เด็กนักเรียนให้เกิดความเข้าใจ ซาบซึ้ง สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้นั้นเป็นสิ่งยากยิ่งผู้เกี่ยวข้อง ต้องพยายามแปลความของสาระสำคัญออกมา ให้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อน เพื่อให้บังเกิดผลตามต้องการ กระบวนการลูกเสือเป็นวิธีการที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพเป็นอย่างยิ่งในการปลูกฝัง และฝึกฝนให้เยาชนของชาติมีคุณภาพ เพื่อให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (สมชัย วุฑฒิปรีชา. 2534 : 58) จึงอาศัยรูปแบบอย่างหลากหลายในการจัดกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นการกิจกรรมสำหรับผู้เรียน ซึ่งจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือเป็นกิจกรรมใหญ่ของโรงเรียน ตราบใดที่ผู้เรียนแต่ละคนได้ร่วมมือกันทำแล้ว จัดได้ว่าเป็นกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในโครงการของหลักสูตรทั้งสิ้น

กิจการลูกเสือเป็นกระบวนการทางการศึกษานอกแบบ และกระบวนการทางธรรมชาติ ที่มุ่งพัฒนา

เยาชนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ โดยอาศัยรูปแบบ วิธีการ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ให้เด็กได้ค้นคว้าปฏิบัติจริง เพื่อบังเกิดผลตามความต้องการ และเกิดความรู้ การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

สาระสำคัญของการลูกเสือ

เสนาะ ปิ่นวิเศษ (2535 : 280-283) ได้ลำดับสาระสำคัญของการลูกเสือ เพื่อเป็นแนวในการทำความเข้าใจให้ตรงกันดังนี้

1. ขบวนการลูกเสือ คือ ขบวนการพัฒนาเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ทั้งนี้เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักการและวิธีการ ตามผู้ให้กำเนินลูกเสือได้ให้ไว้ ซึ่งมีประเทศสมาชิก 142 ประเทศ ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และลูกเสือประมาณ 17,000,000 คน

2. องค์ประกอบสำคัญของการลูกเสือ มีห้าองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ลูกเสือ จุดหมาย หรืออุดมการณ์ กิจกรรม (โดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้ง) และการบริหารงาน

3. จุดหมาย หรืออุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ คือ การปฏิบัติตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ

5. วัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ คณะลูกเสือแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวทางดังต่อไปนี้คือ ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง พึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ รู้จักทำการฝีมือ ฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆตามเหมาะสม รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ ทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิทางการเมืองใด ๆ

5. หลักการสำคัญของการลูกเสือ การลูกเสือประกอบด้วยหลักการสำคัญดังนี้ คือ นับถือศาสนา มีความจงรักภักดี ต่อประเทศชาติของตน มีความศรัทธาในมิตรภาพและความเป็นพี่น้องของลูกเสือทั่วโลก บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น ยอมรับ และปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือเข้าเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ มีความเป็นอิสระต่ออิทธิพลทางการเมือง มีกำหนดการพิเศษสำหรับการฝึกอบรม โดยอาศัยระบบหมู่ ระบบกลุ่ม การทดสอบเป็นขั้น ๆ การทดสอบวิชาพิเศษและกิจกรรมกลางแจ้ง

วิธีการที่จะบรรลุถึงจุดหมาย หรืออุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติคือ การจัดให้มีการฝึกอบรมที่ก้าวหน้า สนุกสนาน ดึงดูดใจ โดยอาศัยคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน มีผู้ใหญ่เป็นผู้คอยให้คำแนะนำ และใช้กุศโลบายในการฝึกอบรมลูกเสือ ที่มีหลักสำคัญดังต่อไปนี้

เครื่องแบบลูกเสือ ถือว่าเป็นเครื่องแบบที่มีเกียรติ เป็นเครื่องหมายแห่งความดี ดังนั้นลูกเสือจะต้องพิถีพิถันในการแต่งเครื่องแบบลูกเสือที่ถูกต้องและสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ กับทั้งจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นลูกเสือ เพื่อเป็นการรักษาชื่อเสียงของตน และถือว่าเป็นเครื่องแบบลูกเสือเป็นเครื่องหมายแห่งความเสียสละ ในการที่ตนได้มีบทบาทในการฝึกอบรมเด็กให้เป็นพลเมืองดี

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ผู้กำกับพึงหมั่นฝึกอบรมให้ลูกเสือเข้าใจ ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือเสมอ โดยเฉพาะเรื่องความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความเป็นพี่น้องของลูกเสือโลก และการกระทำความดีต่าง ๆ โดยเน้นให้เห็นว่าผู้เป็นพลเมืองดีนั้น จะต้องเป็นที่ผู้กระทำความดี และใช้ความดีนั้นให้เป็นประโยชน์ มิใช่เป็นคนโดยเลยอยู่เฉย ๆ ไม่ทำอะไรเลย

การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ทำกิจการลูกเสือมีชื่อเสียงและเป็นนี้ รู้จักของบุคคลทั่วไป รากฐานของคติพจน์ของลูกเสือทั้ง 4 ประเภท เกี่ยวข้องกับอุดมคติของลูกเสือในการเพ็ญประโยชน์ต่ออื่น

"ทำดีที่สุด" คือ การทำเพื่อคนอื่นหรือส่วนรวม เป็นการกระทำที่ดีที่สุด

"จงเตรียมพร้อม" คือ พร้อมที่จะทำความดี พร้อมเพื่อสร้าง พร้อมเพื่อส่วนรวม

"มองไกล" คือ มองให้เห็นเหตุผล มองให้เห็นคนอื่น มองให้เห็นส่วนรวม มิใช่มองแต่ ตัวเองหรือผลประโยชน์ของตัวเอง

"บริการ" คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น ส่วนรวม

นอกจากนี้ในคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ ก็ได้ระบุถึงการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยถือว่าสำคัญมาก แหล่งหรือโอกาสที่ลูกเสือจะบำเพ็ญประโยชน์นั้น ควรเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวก่อน และขยายให้กว้างขวางออกไปตามวัยและความสามารถของลูกเสือ

การฝึกอบรมที่มีต่อเนื่องกันและก้าวหน้าสูงขึ้น ระบบหมู่ ฝึกความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การปกครองระบอบประชาธิปไตย

ระบบเครื่องหมายวิชาพิเศษ มากมายหลายอย่าง ซึ่งลูกเสืออาจเลือกเรียนที่ตนสนใจได้และเมื่อผ่านการทดสอบแล้ว ก็จะได้รับเครื่องหมายซึ่งนำมาติดกับเครื่องแบบเป็นการเชิดชูเกียรติ และแสดงสมรรถภาพของตนส่วนหนึ่งกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น เดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม การเล่น (เกมต่างๆ) การร้องเพลง และการชุมนุมรอบกองไฟ

แนวการพัฒนาลูกเสือแปดประการ ได้แก่ พัฒนาทางกาย ทางสติปัญญา ทางจิตใจ และศีลธรรม ในเรื่องการสร้างค่านิยมและเจตคติ ทางสัมพันธภาพระหว่างบุคคลทางสัมพันธภาพทางสังคม ทางสัมพันธภาพต่อชุมชน และทางด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

พลเมืองดีในทัศนะของการลูกเสือ ได้แก่ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีเกียรติเชื่อถือได้ มีระเบียบวินัย สามารถบังคับใจตนเองได้ เต็มใจ และสามารถช่วยเหลือชุมชนและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกเมื่อ

ประโยชน์ของการลูกเสือ เป็นการศึกษานอกแบบ (Nonformal Education) ที่ช่วยเสริมการศึกษาในโรงเรียน ในด้านความประพฤติ นิสัยใจคอ สติปัญญา ความมีระเบียบวินัย สุขภาพกายใจ และการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

สำหรับ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2526 : 1-4) ได้กล่าวถึง หลักการของลูกเสือ ไว้ 3 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์ คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุดและความมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวคิดดังต่อไปนี้คือ ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง พึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ รู้จักการทำการฝีมือ ฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมความมั่นคงของประเทศชาติ ทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิการเมืองใด ๆ

2. วิธีการฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรมลูกเสือ มีดังต่อไปนี้ การให้เด็กเป็นสมาชิกของกองลูกเสือตามความสมัครใจ โดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้นำ นำสั่งสอน อบรม ฝึกการปกครองกันเองภายในกองของตน โดยเพิ่มวิธีการฝึกอบรมดังกล่าวให้มากขึ้นตามลำดับอายุ รวมทั้งให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ตนถนัดในที่กลางแจ้งเป็นส่วนใหญ่ และให้มีโอกาสบำเพ็ญประโยชน์เพื่อผู้อื่นด้วย ตลอดจนให้ได้ฝึกหัดความรับผิดชอบตัวเองและต่อผู้

อื่น เป็นขั้น ๆ และเพิ่มการฝึกให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อว่าจะได้เกิดความสามารถ ความเชื่อมั่นในตนเอง มีนิสัยใจคอดี เป็นที่ไว้วางใจได้ มีความสามารถในการเป็นผู้นำและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น

3. อุดมการณ์ อุดมการณ์ของลูกเสืออยู่ที่การปฏิบัติตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือนอกจากนี้ สุชาติ ไชยมะโน (2525 : 19-20) ได้สรุปว่า การฝึกอบรมลูกเสือมีแนวปฏิบัติที่สำคัญดังนี้

1. การยอมรับ และปฏิบัติตามกฎ คำปฏิญาณของลูกเสือ
2. การเรียนรู้โดยการกระทำ
3. ระบบหมู่ และระบบกลุ่ม
4. การทดสอบเป็นขั้น ๆ และการทดสอบเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ
5. กิจกรรมกลางแจ้ง
6. การนุกสนาน
7. การมีเครื่องแบบ และเครื่องหมาย
8. การเล่นเกม
9. การร้องเพลง
10. การชุมนุมรอบกองไฟ

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อกิจการลูกเสือ

1. มีความจำเป็นที่จะต้องให้ทุกคนในโรงเรียนเป็นลูกเสือทุกคน ตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาภาคบังคับ ถึงอุดมศึกษา จนกว่าเขาจะออกไปประกอบอาชีพ โดยให้ทุกโรงเรียนจัดการเรียนการสอนลูกสือ ยุวกาชาด เนตรนารี โดยวิธีการลูกเสือคือเรียนด้วยการกระทำ วางแผนการสอนลูกเสือให้มีมาตรฐานอย่างเด่นชัด ให้มีการติดตามผล ประเมินผลการสอนของครูการเรียนของลูกสือในภาคปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมลูกเสือแห่งชาติ เช่นการเรียนด้วยการปฏิบัติจริง ผู้บริหารต้องสอดส่องเป็นพิเศษ

2. ให้กรมวิชาการ จัดกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมบังคับของนักเรียนทุกคน ที่จะต้องเรียนเป็นแนวปฏิบัติ ให้กรมวิชาการเน้นให้นักเรียนทุกคนต้องเป็นลูกเสือ เพราะลูกเสือสร้างคนให้มีระเบียบวินัย เสียสละ และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น กรมสามัญศึกษา ต้องประสานงานกับ กรมพลศึกษา กรมการฝึกหัดครู สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนในสังกัด ให้แต่ละกรมดำเนินการฝึกอบรมลูกเสือด้วยการปฏิบัติจริง อย่างจริงจังแต่โดยด่วน หลักสูตรของกรมวิชาการ จะต้องสอดคล้อง และสนับสนุนส่งเสริมวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ กรมวิชาการจะต้องดำเนินการ และประเมินผลหลักสูตรของลูกเสืออยู่ตลอดเวลา เพื่อแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น กรมวิชาการต้องประสานงานกับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติอย่างใกล้ชิด

3. การกำหนดเรื่องการยกเว้นเครื่องแบบ โดยให้มีผ้าผูกคอ เป็นสัญลักษณ์เท่านั้น โดยใช้เป็นเครื่องแบบประกอบชุดนักเรียน

4. ให้วิทยาลัยครูฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และนักศึกษาทุกคน ทุกสาขาวิชาเอก ให้มีการรับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ และผู้บริหารระดับสูงที่ไม่มีวุฒิทางการลูกเสือให้รับการฝึกอบรมตามแบบโรงเรียนนายอำเภอของวิทยาลัยการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

5. ให้กรมพลศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนลูกสืออย่างรวดเร็ว และสำรวจ ติดตามการฝึกอบรมลูกเสือในโรงเรียน โดยประสานกับกรมเจ้าสังกัดทั่วประเทศ

6. ให้มีการวางแผนการจัดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น บี ที ซี (B.T.C.) และขั้น ความรู้ชั้นสูง เอ ที ซี (A.T.C.) โดยให้กรมพลศึกษา เขตการศึกษา จังหวัด ร่วมกันสำรวจและดำเนินการจัดการฝึกอบรม โดยวางแผนให้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นงวด ๆ ไป

7. ให้ครูที่ฝึกอบรมลูกเสือได้มีความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษด้วย ให้สำนักคณะกรรมการข้าราชการครูได้ทำเรื่องขอความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ

จากนโยบายดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าทางกระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของกิจการลูกเสือเป็นอย่างยิ่ง จึงเน้นให้นักเรียนทุกคนที่ศึกษาอยู่ในระบบการศึกษาได้เข้ารับการฝึกเป็นลูกเสืออีกทั้งส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกส่วน ทุกฝ่ายได้รับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือเพื่อที่จะมีความรู้ ความเข้าใจในกิจการนี้อย่างแท้จริง

บทบาทของครูที่รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ ไปพร้อมกัน การพัฒนาทางด้านจิตใจนั้นนอกเหนือจากสอดแทรกอยู่ในรายวิชาเรียนอยู่แล้วการจัดกิจกรรมเป็นการเสริมหลักสูตรการเรียนและเป็นการปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้เรียนได้ ซึ่งกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นกิจกรรมหนึ่ง ที่มุ่งพัฒนาทางด้านจิตใจให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมเกิดขึ้นตามจุดประสงค์ของหลักสูตร องค์ประกอบสำคัญในการจัดกิจกรรม คือ การจัดครูกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องจัดครูที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นผู้ฝึกอบรมกล่าวคือ มีความรัก ความสนใจ และศรัทธาต่อกิจการลูกเสือ

บาเดน โพเอลล์ (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2520 : 11-24 : อ้างอิงมาจาก Lord Baden -- Powell of Gilwell) กล่าวว่า ผู้กำกับลูกเสือที่ดีคือผู้ใหญ่ที่มีจิตใจเป็น เด็กดีอยู่ในระดับที่ถูกต้องตามภาวะของเด็ก รู้และเข้าใจความต้องการของเด็ก มีความเป็นกันเองให้ความใกล้ชิดกับลูกเสือเป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้แต่ละคนมองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ผู้กำกับลูกเสือต้องมีนิสัยชอบกลางแจ้งชาบซึ้งในความทะเยอทะยานของเด็ก และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็ก กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 2-3) ได้เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือแก่ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือให้มีบทบาท และความรับผิดชอบดังนี้

1. สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและความถนัดของบุคลากร
2. สำรวจความต้องการและจำนวนผู้เรียนที่จะเลือกกิจกรรมต่าง ๆ
3. ทำโครงการจัดกิจกรรมตลอดภาคเรียน
4. เสนอแผนการจัดประชุมสัมมนาครูที่ปรึกษากิจกรรมกับวิธีการจัดและแนวดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
5. เสนอแผนในการจัดประชุมสัมมนาครูที่ปรึกษากิจกรรมเกี่ยวกับวิธีการจัด และแนวดำเนินการอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง
6. ประมาณการการใช้จ่ายเงินงบประมาณในการจัดกิจกรรมตลอดปีการศึกษา
7. เสนอขออนุมัติโครงการจัดกิจกรรม
8. แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงรายการกิจกรรมที่จะจัดในแต่ละภาคเรียน
9. กำหนดระยะเวลาและสถานที่สำหรับการสมัครเข้าร่วมกิจกรรม
10. ควบคุมการดำเนินการจัดกิจกรรมทุกรายการให้อยู่ในระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน หรือสถานศึกษา

11. รวมรวมผลการประเมินการจัดกิจกรรมทุกรายการเสนองานวัดผลของโรงเรียน
12. ร่วมประชุมหรือ เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมตามแผนงานที่หัวหน้าหมวดกิจกรรมกำหนด
13. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนเข้าใจจุดมุ่งหมาย และแนวการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม
14. ดำเนินการรับสมัครสมาชิก
15. ปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม
16. จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
17. วางแผนการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมร่วมกับสมาชิก เพื่อสนอขออนุมัติต่อหัวหน้าหมวดกิจกรรม
18. เป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือ และร่วมทำกิจกรรมกับสมาชิกอย่างใกล้ชิด
19. จัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนที่กำหนดรายคาบ
20. บันทึกผลประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ

โดยภาพรวมแล้วจะเห็นว่าครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีบทบาทหน้าที่ใน การดำเนินการฝึกอบรม โดยการนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมกับระดับชั้นและสภาพของผู้เรียน การปฏิบัติตามขั้นตอนในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการบริหารกองลูกเสือที่มีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ ตลอดทั้งการจัดการฝึกอบรมรายคาบ และการประเมินผลการจัดกิจกรรมตามกระบวนการของลูกเสือ

ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านเป็นองค์ประกอบในการที่จะทำให้ระบบงานมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ลูกเสือได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ และปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่สุดคือด้านบุคลากรในการลูกเสือ ซึ่งประกอบด้วย

- ผู้บริหาร
- ครูผู้สอนวิชาลูกเสือ
- ครูฝ่ายสนับสนุนการลูกเสือ
- ลูกเสือ

โดยเฉพาะผู้บริหารและครูผู้สอนลูกเสือ นับว่าเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญ เป็นผู้ที่ดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งต้องมีการแต่งตั้งตามหน้าที่ และบทบาทของแต่ละคน ซึ่งได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในระเบียบสำนักคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ พุทธศักราช 2509 ซึ่งได้กำหนดให้ตำแหน่งต่าง ๆ ทางการลูกเสือ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน เจ้าหน้าที่ลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ รองนายหมู่ลูกเสือ ซึ่งตำแหน่งต่างๆ ลดหลั่นกัน ลงมาตามบทบาทหน้าที่

กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 2-3) ในการจัดระบบงานให้มีประสิทธิภาพ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือบุคลากร ซึ่งประกอบด้วยหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมและผู้เรียน ซึ่งต้องให้ความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด จึงควรมีการกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบให้ชัดเจน ซึ่งได้มีความสัมพันธ์กับคำกล่าวของ ภิญโญ สาธร (2530 : 224) ว่าผู้บริหารต้องมีความรู้ ความชำนาญในด้านวิชาการ คือ รู้หลักสูตรอย่างถ่องแท้ แตกฉาน สามารถนำความรู้ดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการควบคุม

การทำงานของครูได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้ความรู้ ความสัมพันธ์กับพัฒนาการของนักเรียนอันจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน

ในการจัดบุคลากรเพื่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ นับจำเป็นต้องสรรหาบุคคลที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญคือความรักความเข้าใจและความศรัทธาต่อกิจกรรมลูกเสือ (กอง วิสุทธารมณ์. 2528 : 101-112)

การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียน จะต้องมีมีผู้บังคับบัญชาที่มีความพร้อมโรงเรียนจึงควรจะพิจารณาคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้กำกับแต่ละตำแหน่งให้ถ่องแท้ ต่อไปนี้

1. ตำแหน่งผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน มีคุณสมบัติดังนี้

ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน โดยปกติจะแต่งตั้งจากบุรุษ ถ้าแต่งตั้งสตรีเป็น ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ให้เป็นไปตามหนังสืออนุญาตของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ที่ 1740/2519 และที่ 1050/2525 โดยจะต้องมีคุณสมบัติทั่ว ๆ ไปของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ดังกล่าวมาแล้วและยังจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษดังต่อไปนี้

1.1 มีความรู้เกี่ยวกับหนังสือการลูกเสือสำหรับเด็กชาย คู่มือลูกเสือสำรอง พระราชบัญญัติลูกเสือ ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติและเอกสารเกี่ยวกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.2 สามารถจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมเพื่อฝึกอบรมลูกเสือ

1.3 ควรมีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป แต่ถ้าจำเป็นอาจแต่งตั้งจากบุคคลที่มีอายุไม่น้อยกว่า 25 ปี ก็ได้

หน้าที่ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน มีหน้าที่อำนวยการทั่วไป ในการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน โดยให้การสนับสนุน สอดส่องดูแลการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับลูกเสือในโรงเรียน ดังนี้

1. มีหน้าที่อำนวยการทั่วไป ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

2. ควบคุม ดูแล เสนอแนะ สนับสนุน การดำเนินกิจการลูกเสือให้เป็นไปตามนโยบาย แนวปฏิบัติ จุดประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษาและข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติ

3. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่มวลสมาชิกลูกเสือถือปฏิบัติด้วยความศรัทธา

2. ตำแหน่งรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน มีคุณสมบัติดังนี้ รองผู้อำนวยการลูกสือ โรงเรียน มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน มีหน้าที่เป็นผู้ช่วย และทำหน้าที่แทนเมื่อผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

หน้าที่รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน

1. ช่วยควบคุมผู้บังคับบัญชา และทำหน้าที่อำนวยการทั่วไปแทนผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนเมื่อไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

2. ประสานงานกับกลุ่มลูกเสือกองลูกเสืออื่น ๆ ปฏิบัติให้ได้ผลดี เกิดประโยชน์ต่อกองลูกเสือโรงเรียนเป็นส่วนรวม

3. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีได้

หมายเหตุ

โรงเรียนที่จะมีตำแหน่งผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน จะต้องมีลูกเสือโรงเรียนไม่น้อยกว่า 3 กลุ่ม จึงจะขอแต่งตั้งตำแหน่งผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน และรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนได้

3. เจ้าหน้าที่ลูกเสือโรงเรียน มีหน้าที่ดังนี้

2.1 ทำหน้าที่ประสานงานทั่วไป

2.2 ร่วมวางแผนและจัดรายการกิจกรรมของกลุ่มและกองลูกเสือ

3.3 ควบคุมดูแลให้กองลูกเสือโรงเรียนปฏิบัติตามระเบียบการวัด และ ประเมินผลตามระเบียบการวัด และประเมินผลของกรมวิชาการ และตามข้อบังคับบัญชาลูกเสือให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

3.4 ควบคุมให้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มกองผู้บังคับลูกเสือ ให้เป็นไปตามข้อบังคับลูกเสือแห่งชาติ

3.5 ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี

3.6 อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4. ตำแหน่งผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ

ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ควรแต่งตั้งจากผู้ที่ได้ได้ดำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือ หรือมีหน้าที่ อย่างหนึ่งอย่างใดประจำในกองลูกเสือ การแต่งตั้งผู้กำกับลูกเสือ โดยปกติให้แต่งตั้งจากบุรุษ ถ้าแต่งตั้งสตรีเป็นผู้กำกับกลุ่มลูกเสือให้เป็นไปตามหนังสืออนุญาของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ที่ 1740/2519 และที่ 1050/2525

คุณสมบัติของผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ผู้ที่จะขอแต่งตั้งเป็นผู้กำกับลูกเสือจะต้องมีคุณสมบัติ ทั่วๆ ไปของผู้บังคับบัญชาลูกเสือดังกล่าวมาแล้ว ยังจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษดังต่อไปนี้

4.1 มีความรู้เกี่ยวกับหนังสือการลูกเสือสำหรับเด็กชาย คู่มือลูกเสือ พระราชบัญญัติลูกเสือ ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และเอกสารเกี่ยวกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5.2 สามารถจัดหาสถานที่ที่เหมาะสม เพื่อฝึกอบรมลูกเสือ

5.3 ควรมีอายุ 30 ปีขึ้นไป แต่ถ้าจำเป็นอาจแต่งตั้งจากบุคคลที่มีอายุไม่น้อยกว่า 25 ปี ก็ได้

หน้าที่ผู้กำกับกลุ่ม

1. มีหน้าที่ช่วยปฏิบัติตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติในกรณีที่ผู้กำกับกลุ่มไม่สามารถปฏิบัติได้

2. ควบคุมดูแล การเงิน งานวิชาการ งานฝึกอบรม ตลอดจนจัดให้มีเครื่อง ช่วยฝึกให้เพียงพอ

3. ประสานงานกับหัวหน้าหมวดกิจกรรม

4. งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

6. ตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือ

กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่กองหนึ่งจะต้องมีผู้กำกับลูกเสือปฏิบัติหน้าที่ 1 คน เป็นหัวหน้าและมีรองผู้กำกับ 1 คน หรือหลายคนเป็นผู้ช่วย

. 6.1 มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือตั้งแต่ผู้กำกับกลุ่มขึ้นไป หรือหัวหน้าสถานศึกษารับรองว่าได้

6.1.1 เป็นผู้มีลักษณะดีและมีความประพฤติเรียบร้อยสมควรเป็น แบบอย่างที่ดีได้

6.1.2 เป็นผู้มีศาสนา และปฏิบัติกรรมทางศาสนา

6.1.3 เป็นผู้มีอาชีพเป็นหลักฐานและไม่เป็นโรคซึ่งเป็นที่รังเกียจของสังคม

6.1.4 เป็นผู้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และวิธีการของลูกเสือ ฝักใฝ่ต่อกิจกรรมลูกเสือ และสมัครใจ

6.2 ผู้กำกับลูกเสือมีอายุไม่ต่ำกว่า 23 ปี

6.3 เป็นผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่ถ้ามิได้มีสัญชาติไทยต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติก่อน

6.4 ผู้กำกับลูกเสือต้องผ่านการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้เบื้องต้นมาแล้วเป็นอย่างน้อย

หมายเหตุ

การแต่งตั้งผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สตรี ให้เป็นไปตามหนังสืออนุญาต ที่ 1740/2525

7. ตำแหน่งรองผู้กำกับลูกเสือ

นอกจากตำแหน่งผู้กำกับดังกล่าวมาแล้วในกองลูกเสือหนึ่งอาจจะมีช่วยได้อย่างน้อย 1 คน โดยเป็นหน้าที่รองผู้กำกับ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้กำกับแต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 21 ปี

หน้าที่รองผู้กำกับลูกเสือ

รองผู้กำกับลูกเสือมีหน้าที่ช่วยผู้กำกับ หรือปฏิบัติหน้าที่แทนเมื่อผู้กำกับไม่สามารถอยู่ปฏิบัติหน้าที่ได้

นอกจากการแต่งตั้งครูเป็นผู้กำกับและรองผู้กำกับแล้วโรงเรียนสามารถแต่งตั้งบุคคลซึ่งมิใช่ครู เป็นรองผู้กำกับลูกเสือ หรือกรรมการกลุ่มลูกเสือได้ตามหนังสือการแต่งตั่งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนของสำนักคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติที่ 1136/2519 ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้

7.1 ช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ เมื่อผู้กำกับลูกเสือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

7.2 ฝึกอบรมลูกเสือในกองของตนให้ก้าวหน้า และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ นโยบาย แนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ

7.3 พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอด้วยการเข้ารับการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ

7.4 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้ลูกเสือถือปฏิบัติด้วยความศรัทธาช

7.5 อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

หน้าที่ของผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. บังคับบัญชา ฝึกอบรมและรับผิดชอบกิจการในกองลูกเสือของตนทั้งต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ

2. เป็นที่ปรึกษาในการประชุมนายหมู่ลูกเสือ

3. รับผิดชอบในเรื่องเกี่ยวกับวินัยและการรับจ่ายเงินของกองลูกเสือ

4. ฝึกอบรมนายหมู่ลูกเสือ

5. ในกรณีที่หมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ยังมีจำนวนลูกเสือไม่พอที่จะแยกจาก กองลูกเสือสามัญ อาจมอบให้รองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่คนใดคนหนึ่งเป็นผู้ควบคุมหมู่ก็ได้

5. ร่วมวางแผนและจัดรายการกิจกรรมประจำกองลูกเสือ

6. ส่งเสริมลูกเสือในกองให้ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษ เข็มบำเพ็ญประโยชน์และอื่น ๆ ตามควรแก่กรณี

7. พัฒนาตนเองและสนับสนุน ส่งเสริมให้รองผู้กำกับลูกเสือให้ได้รับเครื่องหมายเพิ่มขึ้น

8. ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีได้

9. อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

8. ตำแหน่งหัวหน้านายหมู่

ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อาจตั้งหัวหน้านายหมู่เป็นผู้ช่วยผู้กำกับก็ได้ ทั้งนี้ได้หารือ ที่ประชุมนายหมู่ โดยทำหน้าที่หัวหน้านายหมู่ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

คุณสมบัติของหัวหน้านายหมู่

8.1 มีความสามารถในการเป็นผู้นำ

8.2 เคยเป็นนายหมู่มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน

8.3 เป็นลูกเสือโลก

8.4 มีความรู้เกี่ยวกับหนังสือการลูกเสือสำหรับเด็กชายและเอกสารเกี่ยวกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามสมควร

9. ตำแหน่งนายหมู่และรองนายหมู่

นายหมู่ควรมีความสามารถในการเป็นผู้นำและสอบได้วิชาลูกเสือเอกสามัญแล้ว

หน้าที่นายหมู่

นายหมู่มีหน้าที่วางแผนปฏิบัติกิจกรรมของหมู่ รวมทั้งการไปอยู่ค่ายพักแรม รองนายหมู่เป็นผู้ช่วย ผู้กำกับลูกเสือเป็นผู้แนะนำ

ที่ประชุมนายหมู่ (ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสือ)

ที่ประชุมนายหมู่ประกอบด้วย หัวหน้านายหมู่ และนายหมู่ในกรณีที่กองลูกเสือน้อยกว่า 3 หมู่ ให้รองนายหมู่เข้าร่วมประชุมด้วย หากผู้กำกับลูกเสือเข้าประชุมด้วยควรทำหน้าที่แต่เพียงที่ปรึกษา

หน้าที่ที่ประชุมนายหมู่

1. พิจารณารักษาเกียรติของลูกเสือ
2. จัดรายการกิจกรรมลูกเสือ
3. พิจารณาภายในกองลูกเสือ
4. ควบคุมการรับ-จ่าย เงินในกองลูกเสือ

10. รองนายหมู่

รองนายหมู่เป็นผู้ช่วยนายหมู่ นอกจากจะพิจารณาแต่งตั้งบุคลากรตามบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบในกองลูกเสืออย่างเหมาะสมแล้ว การดำเนินงานภายในกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือ พุทธศักราช 2509 (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ .2538) ซึ่งประกอบไปด้วย

1. การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือให้โรงรียนปฏิบัติการจัดตั้งกลุ่ม หรือ กองลูกเสือ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 การตั้งกองลูกเสือ ผู้มีอำนาจการแต่งตั้ง

1.1.1 โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ที่สังกัดส่วนกลางเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้สั่งแต่งตั้ง

1.1.2 โรงเรียนสังกัดจังหวัดต่าง ๆ (รวมทั้งสังกัดเทศบาล) ผู้อำนวยการกองลูกเสือจังหวัด เป็นผู้สั่งแต่งตั้ง

1.2 การตั้งกลุ่มลูกเสือ ในระยะแรกหากมีจำนวนลูกเสือหรือผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่เพียงพอ ก็ขอตั้งเป็นกองลูกเสือไปก่อน เมื่อกองลูกเสือครบตามอัตราแล้ว จึงขอตั้งกลุ่มลูกเสือต่อไป

1.3 การเรียกชื่อกลุ่มหรือกองลูกเสือ ให้เรียกตามชื่อโรงเรียนหรือสถานที่ตั้งกลุ่มลูกเสือ เช่น ตั้งที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เรียกว่า "กลุ่มโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย" ตั้งที่สมาคม วาย.เอ็ม.ซี.เอ. เรียกว่า "กลุ่มลูกเสือ สมาคม วาย.เอ็ม.ซี.เอ."เป็นต้น

โรงเรียนหรือสถานที่ใดมีจำนวนลูกเสือมากกว่าอัตรา 1 กลุ่ม ให้ตั้งกลุ่มลูกเสือเพิ่มขึ้นและให้เรียกกลุ่มนั้น ๆ ว่า กลุ่มที่ 1, 2, 3 ตามลำดับ

ถ้าโรงเรียนหรือสถานที่ใดมีจำนวนลูกเสือน้อย จะตั้งได้เพียงกองลูกเสือก็ให้เรียกชื่อประเภทลูกเสือ เลขหมายประจำกองและสถานที่ตั้งด้วย เช่น "กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กองที่ 1"

1.4 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประกอบด้วย ลูกเสืออย่างน้อย 2 หมู่ ไม่เกิน 6 หมู่ หมู่หนึ่งมีลูกเสือ 4-8 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วยและจะต้องมีผู้กำกับ 1 คน รองผู้กำกับอีกอย่างน้อยหนึ่งคน

1.5 กลุ่มลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย กองลูกเสือไม่น้อยกว่า 4 กอง เมื่อครบ 8 กอง ให้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม และเพิ่มกลุ่มต่อไปทุก ๆ 4 กอง ในแต่ละกลุ่มมีผู้กำกับกลุ่ม 1 คน และรองผู้กำกับกลุ่ม 1 คน

1.6 กลุ่มลูกเสือตั้งแต่ 3 กลุ่ม ขึ้นไป จะต้องคัดเลือกผู้กำกับขึ้นเป็นผู้กำกับลูกเสือโรงเรียน 1 คน และรองผู้กำกับลูกเสือโรงเรียนอีก 1 คน

1.7 การขอตั้งกองลูกเสือและกลุ่มลูกเสือ ให้โรงเรียนกรอกแบบฟอร์มขอจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ (ลส.1) จำนวน 3 ฉบับ

1.8 การขอแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กองลูกเสือกองหนึ่ง ๆ มีผู้กำกับลูกเสือได้ 1 คน และรองผู้กำกับลูกเสือโรงเรียนอีก 1 คน

ในกรณีที่โรงเรียนมีกองลูกเสือหลายกองและจะขอตั้งเป็นกลุ่มลูกเสือและผู้กำกับกลุ่มลูกเสือก็ดำเนินการแบบเดียวกันกับการขอตั้งกองลูกเสือ

ให้กองลูกเสือโรงเรียนดำเนินการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือไปยังผู้มีอำนาจอนุมัติเมื่อดำเนินการตามขั้นตอน ผู้อนุมัติ ลส.11 (แต่งตั้งกลุ่ม) ลส.12 (แต่งตั้งกอง) และ ลส.13 (แต่งตั้งผู้กำกับหรือรองผู้กำกับ) ดังตัวอย่างแสดงในภาคผนวก ข

2. การบังคับบัญชาลูกเสือ

ในการที่จะจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ต้องมีผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยที่โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ที่สังกัดส่วนกลาง เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้สั่งแต่งตั้งโรงเรียนสังกัดจังหวัดต่าง ๆ (รวมทั้งสังกัดเทศบาล) ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด เป็นผู้สั่งแต่งตั้ง ซึ่งคุณสมบัติของผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณสมบัติตามข้อ 51 ของข้อบังคับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ 2509 คือ

2.1 มีความรู้เกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กชาย คู่มือลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พระราชบัญญัติลูกเสือ ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

2.2 มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือตั้งแต่ผู้กำกับลูกเสือขึ้นไปรับรองว่า

2.2.1 เป็นผู้มีนิสัยใจคอและความประพฤติเรียบร้อย สมควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก

2.2.2 เป็นผู้มีศาสนาและปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

2.2.3 เป็นผู้ไม่มีโรคซึ่งเป็นรังเกียจแก่สังคม

2.2.4 เป็นผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่ถ้ามิได้สัญชาติไทยต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ

2.2.5 มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และวิธีการของลูกเสือ ฝักใฝ่สนใจต่อการลูกเสือและสมัครใจที่จะดำรงตำแหน่งทางลูกเสือ

2.2.6 รองผู้กำกับลูกเสือมีอายุไม่น้อยกว่า 18 ปี ผู้กำกับมีอายุไม่

น้อยกว่า 20 ปี

2.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ต้องได้รับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้เบื้องต้นมาแล้ว และมีหน้าที่ ดังนี้

2.31 บังคับบัญชา ฝึกอบรมและรับผิดชอบกิจการในกองลูกเสือของตนทั้งต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ

2.3.2 เป็นที่ปรึกษาในการประชุมนายหมู่ลูกเสือ

2.3.3 รับผิดชอบในเรื่องเกี่ยวกับวินัย และการรับจ่ายเงินของกองลูกเสือ

กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้มีผู้กำกับลูกเสือ 1 คน เป็นหัวหน้า และมีรองผู้กำกับลูกเสือ 1 คน หรือหลายคน เป็นผู้ช่วย ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นผู้แต่งตั้งนายหมู่ลูกเสือโดยหารือลูกเสือในหมู่นั้น หรือผู้กำกับลูกเสือเลือกนายหมู่ลูกเสือเอง โดยหารือที่ประชุมนายหมู่ส่วนรองนายหมู่ให้ผู้กำกับแต่งตั้ง โดยหารือนายหมู่ของหมู่นั้น (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2534 : 23-26)

จากที่กล่าวมาเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มกอง พอสรุปได้ว่า โรงเรียนทุกโรงเรียน จะต้องดำเนินการจัดตั้งกลุ่มกองให้ครบตามจำนวนของลูกเสือและมีครูเป็นผู้บังคับบัญชาครบทุกกลุ่มกอง โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือ พ.ศ.2509 และจากระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ด้านหลักสูตรและเนื้อหาในหลักสูตร

จุดประสงค์ของหลักสูตร (กรมสามัญศึกษา. 2536 : 119) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติจึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้มือ เครื่องมือการแก้ปัญหา และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. มีความเชื่อสัตย์สุจริต มีความกล้าหาญอดทน เชื่อมั่นในตนเองมีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจอื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์

4. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติ

หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1 วิชาลูกเสือ เป็นรูปแบบกิจกรรม

2 เป็นกิจกรรมบังคับตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรม

3 เป็นกิจกรรมตลอดปี สัปดาห์ละ 1 คาบทุกภาคเรียนนักเรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดในแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

เนื้อหาในหลักสูตร

เพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในแนวทางเดียวกัน กรมสามัญศึกษาพิจารณาเห็นว่าการดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจำเป็นต้องมีคู่มือเอกสารประกอบการดำเนินการ จึงได้จัดพิมพ์หนังสือคู่มือเพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์

เดยได้ดึงเอาวิชาที่เป็นแกนของหลักสูตร 3 วิชา คือ วิชาเครื่องหมายลูกเสือโลก วิชาเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ และวิชาเครื่องหมายลูกเสือหลวง (กรมสามัญศึกษา. 2537 : 29-50) ดังนี้

1. เครื่องหมายลูกเสือโลก

เป็นหลักสูตรพื้นฐานของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการเตรียมพร้อมของลูกเสือที่จะรับการฝึกอบรมในความรู้ขั้นความสูงต่อไป ผู้สมัครเข้าเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ควรจะสอบเพื่อรับเครื่องหมายลูกเสือโลกให้ได้ภายในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายในระยะเวลา 3 เดือน ซึ่งเป็นวิชาบังคับและเมื่อสอบได้แล้วให้ทำพิธีเข้าประจำกอง จึงนับว่าเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โดยสมบูรณ์มีสิทธิประดับเครื่องหมายลูกเสือโลกที่กึ่งกลางกระเป๋าข้างซ้ายได้

แนวการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
วิชาเครื่องหมายลูกเสือโลก

ภาคเรียนที่ 1	**คาบ**	**ภาคเรียนที่ 2**	**คาบ**
ปฐมนิเทศ (เครื่องแบบ, พิธีการ)	1	ปฐมนิเทศ	1
กิจการของคณะลูกเสือแห่งชาติ		พิธีเข้าประจำกองและประดับเครื่องหมาย	
กิจการของคณะลูกเสือโลกและ	2	ลูกเสือโลก	2
ความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือ	3	วิชาการพยาบาล	3-6
บทบาทของตนเองในฐานที่เป็นลูกเสือ	4	นักสะสม	7-8
ยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณ		นักเดินทางไกล	9-10
และกฎของลูกเสือ	5	ผู้จัดการค่ายพักแรม	11-14
ระเบียบแถว	6-8	หัวหน้าคนครัว	15-17
กางและรื้อเต้นท์	9	สอบภาคทฤษฎี	18
สาธิตการบรรจุเครื่องหลัง	10		
ก่อและจุดไฟกลางแจ้ง	11		
อ่านและใช้แผนที่	12-13		
เงื่อน 10 เงื่อน	14-15		
ปฐมพยาบาล	16		
หลักความปลอดภัย	17		
สอบภาคทฤษฎี	18		
รวม	18	รวม	18

2. เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

ผู้ที่เข้าเกณฑ์ได้รับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 ได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลก

2.2 สอบวิชาพื้นฐานระดับลูกเสือชั้นพิเศษได้ 5 วิชา คือวิชาการเดินทางสำรวจ วิชาบริการและวิชาอื่น ๆ อีก 3 วิชาตามที่ลูกเสือเลือก

2.3 ผ่านการฝึกอบรมวิชาความคิดริเริ่ม(Initiative Course) ซึ่งต้องประกอบด้วยการเดินทางไกลไปอยู่ค่ายพักแรมเป็นเวลา 1 คืน

การไปอยู่ค่ายพักแรมต้องเดินไปยังท้องถิ่นที่ลูกเสือไม่คุ้นเคยจำนวนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่จะไปอยู่ค่ายพักแรมควรแบ่งเป็นชุด ๆ ละ 4 คน การเดินทางไกลต้องมีระยะทางอย่างน้อย 8 กิโลเมตร และระหว่างทางให้สมมุติว่ามีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นอย่างน้อย 5 อย่าง เช่น ช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือผู้ติดอยู่ในที่สูง การใช้เข็มทิศ การปฏิบัติงานในเวลากลางคืน การแปลรหัส และเหตุฉุกเฉินทางน้ำ เป็นต้น

2.4 คณะกรรมการดำเนินการของกองและผู้กำกับเห็นว่าเป็นผู้ที่สมควรได้รับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

2.5 ได้รับอนุมัติจากเลขาธิการคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติหรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด แล้วแต่กรณี เครื่องหมายให้ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าด้านขวา

แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และคาบเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
วิชาเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

ภาคเรียนที่ 1	**คาบ**	**ภาคเรียนที่ 2**	**คาบ**
ปฐมนิเทศ (เครื่องแบบ,		ปฐมนิเทศ	1
การทำความเคารพ)	1	นักแสดงการบันเทิง	2-3
ระเบียบแถว	2	นักกรีฑา	4-5
หน้าที่พลเมือง	3	นักผจญภัย	6-7
สิ่งแวดล้อม	4-5	แผนที่ทหารและเข็มทิศ	8-10
การเดินทางสำรวจ	6	นักดาราศาสตร์	11-13
การแสดงออกทางศิลป	7-8	นักธรรมชาติวิทยา	14-15
สมรรถภาพทางกาย	9-11	นักสะกดรอย	16-17
อุดมคติ	12-13	สอบภาคทฤษฎี	18
กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ	14-15		
บริการ	16-17		
สอบภาคทฤษฎี	18		
รวม	18	รวม	18

3. เครื่องหมายลูกเสือหลวง

ผู้ที่เข้าเกณฑ์ได้รับเครื่องหมายลูกเสือหลวงจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

3.1 **ได้รับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ**

3.2 สอบได้วิชาพื้นฐานระดับลูกเสือชั้นพิเศษ 3 วิชา ซึ่งไม่อยู่ในวิชาพื้นฐาน 5 วิชาที่สอบได้เมื่อขอรับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

3.3 สอบได้วิชาบริการและวิชาพื้นฐานอีก 3 วิชาในระดับลูกเสือหลวง

3.4 ผ่านการฝึกอบรมวิชาการเป็นผู้นำตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

3.5 คณะกรรมการดำเนินงานของกองและผู้กำกับเห็นว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีตามวิธีการของลูกเสือและสมควรได้รับเครื่องหมายลูกเสือหลวง

3.6 เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดแล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งบุคคลที่มีวุฒิเหมาะสมทำการสัมภาษณ์ เมื่อเห็นว่าเป็นผู้เหมาะสมแล้วให้รายงานผลไปยังเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติหรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดอนุมัติและลงนามในประกาศนียบัตร เพื่อประดับเครื่องหมายลูกเสือหลวงได้ เครื่องหมายลูกเสือนี้ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวาแทนเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

แนวการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และคาบเรียน
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3
วิชา เครื่องหมายลูกเสือหลวง

ภาคเรียนที่ 1	**คาบ**	**ภาคเรียนที่ 2**	**คาบ**
ปฐมนิเทศ	1	ปฐมนิเทศ	1
หน้าที่พลเมือง	2-3	วิชาหน้าที่พลเมือง	2
สิ่งแวดล้อม	4	วิชานักอุตุนิยมวิทยา	3-4
การอนุรักษ์ธรรมชาติ	5	วิชานักบุกเบิก	5-8
การเดินทางสำรวจ	6	วิชาการฝึกเป็นผู้นำ	9-11
การจัดงานแสดงศิลปะในที่สาธารณะ	7-8	วิชาพลาธิการ	12-13
สมรรถภาพทางกาย	9	วิชาที่สนใจ	14-15
อุดมคติ	10-11	วิชาการอนุรักษธรรมชาติ	16-17
กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ	12-13	สอบภาคทฤษฎี	18
การบริการ	14		
การฝึกเป็นผู้นำ	15		
ระเบียบแถว	16		
การสวนสนาม	17		
สอบภาคทฤษฎี	18		
รวม	18	รวม	18

5. เครื่องหมายสายยงยศ

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เครื่องหมายแรกที่ลูกเสือจะต้องได้รับก่อนที่จะได้รับเครื่องหมายอื่น คือเครื่องหมายสายยงยศ

หลักสูตรเครื่องหมายสายยงยศ ประกอบด้วย

1.1 ได้เป็นลูกเสือเอก หรือสอบได้เครื่องหมายลูกเสือโลกมาแล้ว

1.2 สอบได้วิชานักผจญภัย และวิชาต่อไปนี้อีก 2 วิชา

1.2.1 นักอุตุนิยมวิทยา

1.2.2 การจัดการค่ายพักแรม

1.2.3 ผู้พิทักษ์ป่า

1.2.4 นักเดินทางไกล

1.2.5 หัวหน้าคนครัว

1.2.6 นักบุกเบิก

6. เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่หลังจากสอบได้เครื่องหมายสายยงยสแล้วลูกเสือสามารถที่จะเข้ารับการอบรมเพื่อรับวิชาพิเศษลูกสือสามัญรุ่นใหญ่ต่อไปอีก เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองให้ได้รับความรู้สูงขึ้น และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติในการฝึกอบรม ซึ่งวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจำนวนทั้งสิ้น 76 เครื่องหมายวิชา โดยแต่วิชามีเนื้อหาเฉพาะยากง่ายต่างกัน ซึ่งแบ่งออกไปตามลักษณะวิชาทั้งเหล่าเสมา เหล่าสมุทร เหล่าอากาศ ซึ่งในแต่ละเหล่าก็มีวิชาเฉพาะเหล่า ซึ่งมีการอบรมให้เป็นไปเฉพาะเหล่านั้น ๆ ความยากง่ายขึ้นอยู่กับวิชาที่นำมาอบรมให้กับลูกเสือ

วิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีดังนี้

1. นักผจญภัย
2. นักดาราศาสตร์
3. นักอุตุนิยมวิทยา
4. ผู้จัดการค่ายพักแรม
5. ผู้พิทักษ์ป่า
6. นักเดินทางไกล
7. หัวหน้าคนครัว
8. นักบุกเบิก
9. นักสะกดรอย
10. นักธรรมชาติวิทยา
11. การสื่อสารด้วยยานพาหนะ
12. นักดับเพลิง
13. นักสัญญาณ
14. นักสารพัดช่าง
15. นักโบราณคดี
16. นักสะสม
17. นักดนตรี
18. นักถ่ายภาพ
19. นักกีฬา
20. นักกรีฑา
21. นักพิมพ์ดีด
22. นักแสดงการบันเทิง
23. นักยิงปืน
24. ล่าม
25. หน้าที่พลเมือง
26. มัคคุเทศก์
27. บรรณารักษ์
28. เลขานุการ
29. พลาธิการ
30. ผู้ช่วยการจราจร
31. ช่างเขียน
32. ช่างไฟฟ้า
33. ช่างวิทยุ
34. ช่างแผนที่
35. ช่างเครื่องยนต์
36. อิเล็กทรอนิกส์
37. การหามิตร
38. การฝีมือ
39. การช่วยผู้ประสบภัย
40. การสาธารณสุข
41. การพยาบาล
42. การพูดในที่สาธารณะ
43. การอนุรักษ์ธรรมชาติ
44. การประชาสัมพันธ์
45. นักสังคมสงเคราะห์
46. การพัฒนาชุมชน
47. การประมง
48. ดันเด่น
49. ผู้นำร่อง
50. นักแล่นใบ
51. นักว่ายน้ำ
52. นักพายเรือ

51. นักว่ายน้ำ
52. นักพายเรือ
53. นักกรรเชียงเรือ
54. กลาสีเรือ
55. ควบคุมการจราจรทางน้ำ
56. การป้องกันความเสียหายและดับเพลิงไม้บนเรือ
57. การเรือ
58. การดำรงชีพในทะเล
59. เครื่องหมายชาวเรือ
60. เครื่องหมายเชิดชูเกียรติลูกเสือเหล่าสมุทร
61. นักเครื่องบินเล็ก
62. ช่างอากาศ
63. ยามอากาศ
64. การควบคุมจราจรทางอากาศเบื้องต้น
65. การควบคุมจราจรทางอากาศ
66. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและดับเพลิงอากาศยาน
67. การฝึกเป็นผู้นำ
68. นักปฏิบัติการทางจิตวิทยา
69. การขนส่งทางอากาศ
70. แผนที่ทหารและเข็มทิศ
71. เสนารักษ์
72. การดำรงชีพในถิ่นทุรกันดาร
73. นักไต่หน้าผา
74. เครื่องหมายการบิน
75. เครื่องหมายเชิดชูเกียรติเหล่าอากาศ
76. เครื่องหมายการบิน

การจัดการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ(2533 : 3-8) โดยกล่าวถึงการกำหนดการจัดกิจกรรมในโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึงการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสนใจและความถนัด มิใช่กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสนใจและความถนัดมิใช่กิจกรรมที่ครูจัดขึ้น เพื่อผู้เรียนในการเรียนวิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนและสอบให้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยให้ช่วยการคิด ช่วยกันทำและช่วยกันแก้ปัญหาอันจะเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี ในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย ภารกิจหลักของโรงเรียน คือการให้องค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสติปัญญาและลักษณะนิสัยที่ดีงามแก่ผู้เรียน เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติในภายภาคหน้า นอกจากจะเป็นแหล่งวิทยาการด้านองค์ความรู้แล้ว โรงเรียนยังเป็นที่รวมของเด็กวัยที่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ดังที่ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540 : 384) กล่าวว่า ช่วงวัยแรกรุ่นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางกายทั้งภายนอกและภายใน อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นโดยทั่วไปมีลักษณะเข้มข้น อ่อนไหว เปลี่ยนแปลงง่ายรวดเร็ว เด็กที่รู้จักคนดี มีความมั่นคงทางบุคลิกภาพจะมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ กลุ่มเพื่อนร่วมวัยทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ มีความสำคัญต่อการพัฒนาอารมณ์ สังคม สติปัญญา ค่านิยม อุดมคติ การเล่นการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นมักมีความผูกพันกันลึกซึ้งกับเพื่อนร่วมวัย มากกว่าสัมพันธภาพอื่นใดทั้งหมด เนื่องจากผู้เรียนมีการรวมกันอยู่แล้วและมีความต้องการแสดงออกในกลุ่มของตน มีแนวคิดเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน โรงเรียนจึงควรใช้การรวมกลุ่มไปในทางสร้างสรรค์ และมีจุดหมายที่แน่ชัดท้าทายโดยอาศัยกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นเครื่องมือโดยการจัดกิจกรรมเสริมในสิ่งที่ชอบร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ผู้เรียนได้ค้นหาตนเอง พบความถนัดที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง ฝึกการยอมรับในบทบาทนั้น รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกัน และกัน ฝึกการยอมนับผู้อื่น ความอดทน อดกลั้นการถนอมน้ำใจกัน ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2533 ก : 216-217) ได้กำหนดแนวการจัดการฝึกอบรมวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ

การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในแต่ละครั้งจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนในการฝึกตามลำดับ คือเปิดประชุมกอง ดำเนินการตามกระบวนการลูกเสือ และจัดกิจกรรม โดยให้ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติ กิจกรรมตามฐานโดยเน้นระบบหมู่ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมครั้งนั้น ๆ และการปิดประชุมกองทุกครั้งที่มีการฝึกอบรมลูกเสือ ส่วนด้านเนื้อหาวิชาให้เป็นไปตามหลักสูตร

เกณฑ์การสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีแต่ละระดับดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนจะได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลก เมื่อเรียนและสอบผ่านวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรลูกเสือโลกและเข้าพิธีประจำกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. ผู้เรียนจะได้รับเครื่องหมายลูกสือชั้นพิเศษต้อง

2.1 ได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลก

2.2 เรียนและสอบได้วิชาในข้อ 2.1 การเดินทางสำรวจและข้อ 2.2 การบริการและต้องเลือกเรียนและสอบผ่านอีก 3 วิชา จาก 6 วิชา ในระดับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

2.3 ผ่านการฝึกอบรมวิชาความคิดริเริ่ม (การเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรม)

2.4 ผู้เรียนจะได้รับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

2.5 ได้รับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

2.6 เรียนและสอนได้วิชาพื้นฐานอีก 3 วิชา ในระดับลูกเสือชั้นพิเศษที่ไม่ซ้ำกับวิชาพื้นฐานในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.7 สอบได้วิชาการบริการและวิชาพื้นฐานอีก 3 วิชา ในระดับลูกเสือหลวง

2.8 ผ่านการฝึกอบรมวิชาการเป็นผู้นำ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

2.9 สำหรับวิชาพิเศษให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2529 : 21-92) ได้กำหนดหลักสูตรเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และหลักสูตรเครื่องหมายสายยงยศลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ไว้ดังนี้

1. เป็นลูกเสือเอกหรือสอบได้เครื่องหมายลูกเสือโลกมาแล้ว

2. สอบได้วิชานักผจญภัย และวิชาต่อไปนี้อีก 2 วิชา คือ วิชานักดาราศาสตร์ วิชานักอุตุนิยมวิทยา วิชาการจัดค่ายพักแรม วิชาผู้พิทักษ์ป่า วิชานักเดินทางไกล วิชาหัวหน้าคนครัว วิชานักบุกเบิก วิชานักสะกดรอย วิชานักธรรมชาติวิทยา

3. ต้องถักสายหนัง เครื่องหมายสายยงยศของตนเอง

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การจัดการการฝึกอบรมวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนจะต้องดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาลูกเสือโลกในชั้น ม1 วิชาลูกเสือชั้นพิเศษในชั้น ม.2 และวิชาลูกเสือหลวงในชั้น ม.3 ส่วนวิชาพิเศษให้นักเรียนเลือกสอบตามความสามารถหลังจากสอบผ่านวิชาลูกเสือโลกแล้ว ซึ่งเป็นกิจกรรมลูกเสือมีความสนใจและเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง และต้องสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

การฝึกอบรมอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

คณะกรรมการฝ่ายฝึกอบรมลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2526) ได้กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมลูกเสือไว้สัปดาห์ละ 1 คาบ เป็นการดำเนินการจัดการการฝึกอบรมตามหลักสูตรลูกเสือโลก ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรลูกเสือชั้นพิเศษในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และหลักสูตรลูกเสือหลวงในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยไม่ได้กำหนดเวลาไว้สำหรับการฝึกอบรมวิชาเครื่องหมายวิชาพิเศษ ดังนั้นครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือจำเป็นต้องดำเนินการวางแผน หาวิธีการในการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรม และสอนวิชาเครื่องหมายวิชาพิเศษให้กับนักเรียนโดยคำนึงถึงวิธีการตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้สอบวิชาพิเศษได้ตลอดปี หลังจากเข้าประจำกองแล้ว เพราะการเรียนวิชาพิเศษเป็นการศึกษาด้วยตนเองเมื่อมีความพร้อมก็ขออนุญาตสอบต่อครูผู้สอนได้ตลอดปี

2. ให้สอบในโอกาสอยู่ค่ายพักแรม คือการให้นักเรียนนักศึกษาวิชาที่ตนเองมีความสามารถหรือมีความถนัดกี่วิชาก็ได้ แล้วใช้เวลาของการอยู่ค่ายพักแรมสอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ตามรายวิชานั้น ๆ

3. จัดตารางเรียนตามความสนใจ ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม ให้ได้ศึกษาจากรุ่นพี่ คือพี่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนและแนะนำแนวทางให้รุ่นน้องในสถานศึกษา และแนวทางในการสอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

4. แจ้งวิชาบังคับการสมัครเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรของนักศึกษาวิชาทหาร (นศท.) ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้ทราบ แล้วดำเนินการเรียนการสอนวิชาบังคับก่อนวิชาอื่น ๆ เพื่อรองรับการเรียนวิชาทหารในโอกาสต่อไป

5. หลักเกณฑ์การสอนวิชาพิเศษ นักเรียนจะต้องเข้าพิธีประจำกองก่อน จึงจะมีสิทธิ์สอบวิชาเครื่องหมายวิชาพิเศษจึงเริ่มฝึกอบรมหลักสูตรวิชาลูกเสือโลกในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้จบในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วทำพิธีประจำกองได้ หลังจากนั้นก็ขออนุญาตให้สอบวิชาพิเศษได้ตามสิทธิในการสอบวิชาพิเศษ

6. การเข้าค่ายสุดสัปดาห์ นอกเหนือจากการฝึกการอยู่ค่ายพักแรม ควรจัดโปรแกรมไว้สำหรับให้นักเรียนสอบวิชาพิเศษด้วย จะทำให้นักเรียนมีโอกาสในการสอบวิชาพิเศษมากขึ้น

7. การเปิดโอกาสให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สอบวิชาพิเศษ ไม่ควรระบุว่าชั้นมัธยมศึกษารับได สอบวิชาอะไร ควรจะเปิดกว้างให้แก่ลูกเสือทุกคน สามารถเลือกสอบได้เอาตามความสมัครใจ ความสนใจของตนเอง

การจัดการฝึกอบรมอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษานับว่ามีความสำคัญในการที่จะพัฒนาคุณลักษณะของลูกเสือ เป็นการส่งเสริมให้รู้จักการทำงานร่วมกัน การสืบค้นตนเอง การยอมรับตนเองและผู้อื่น โดยกำหนดข้อบังคับเพียงแต่ให้ลูกเสือเท่านั้น จึงมีสิทธิตามข้อบังคับในการสอบวิชาพิเศษต่าง ๆ

ด้านการประเมินผล

เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญ เพื่อประเมินความสำเร็จของกิจกรรม ซึ่งจำแนกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. การประเมินผลตนเอง จะมีการประเมินก่อนดำเนินการ เพื่อตัดสินใจเลือกโครงการหรือกิจกรรมศึกษาความเป็นไปได้แล้วร่างโครงการจัดทำแผน ต่อจากนั้นจะประเมินระหว่างการดำเนินการเพื่อประเมินความก้าวหน้า ศึกษาปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข จากนั้นจะประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นการสรุปผลรวมว่าสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

2. การประเมินผลโดยหน่วยเหนือ จะเน้นผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมหรือโครงการโดยพิจารณาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของผลผลิตเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่าควรยุติ โครงการหรือปรับขยายต่อไป

การสอบวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทุกวิชาให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสอบ โดยแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นกรรมการสอบ และเมื่อทำการสอบเครื่องหมายลูกเสือโลก (ม.1) เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ (ม.2) เครื่องหมายลูกเสือหลวง (ม.3) หรือเครื่องหมายวิชาพิเศษแล้ว ให้รายงานเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (ในส่วนกลาง) หรือ ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด (ในส่วนภูมิภาค) เพื่อพิจารณาอนุมัติผลการสอบและประดับ เครื่องหมาย

ในการทำรายงาน ให้แนบผลการสอบ และสำเนาข้อสอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติไปด้วย ลูกเสือต้องเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด และจะผ่านต่อเมื่อ

1. เข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อย 80% ของเวลาทั้งหมดในภาคเรียน
2. ผ่านจุดประสงค์สำคัญที่กำหนด เช่น
    2.1 รู้ จำ เข้าใจ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
    2.2 บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น หรือช่วยเหลือชุมชน ฯลฯ

เนื่องด้วยเป็นกิจกรรมบังคับหรือหลักสูตร-วิชาบังคับ สาระสำคัญของกิจกรรมจึงต้องเป็นเรื่องพื้นฐาน มิใช่เป็นวิชาเฉพาะกิจตามความถนัดของแต่ละบุคคล

จากหลักสูตรผลการฝึกอบรมของลูกเสือ

1. ผ่านหรือไม่ผ่านกิจกรรมลูกเสือ
2. ได้รับเครื่องหมายถ้าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สำหรับวิชาพิเศษ มิได้กำหนดไว้ในหลักสูตรกระทรวงฯ แต่ให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ นั่นหมายความว่าวิชาพิเศษ มิได้บังคับให้ลูกเสือเรียนแต่ส่งเสริมให้เรียนโดยเสรี เพื่อ มุ่งหวังให้เป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อตัวลูกเสือเอง การเรียนวิชาพิเศษจึงอาจจัดให้เรียนควบคู่ไปกับการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตร โดยไม่มีเงื่อนไขบังคับใด ๆ การได้รับเครื่องหมายเป็นไปตามเกณฑ์ของข้อบังคับฯ การจัดกิจกรรมลูกเสือจึงควรคำนึงถึง

1. วัตถุประสงค์หลักของกิจการลูกเสือ
2. คำปฏิญาณของลูกเสือควรวิเคราะห์ออกมาเป็นพฤติกรรมนำมาเป็นรายละเอียดในการสอนการจัดกิจกรรม
3. วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กำหนดออกเป็นพฤติกรรมหัวข้อรายวิชากำหนดออกมาเป็นรายละเอียดและกิจกรรมการฝึกอบรม
4. วัตถุประสงค์สำคัญที่กำหนดเป็นเกณฑ์ให้นักเรียนผ่านหรือไม่ผ่าน

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรช่วยเหลือกันพิจารณากำหนดจาก

4.1 วัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.2 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ กรม กอง โรงเรียน

4.3 ความต้องการของสังคมและสภาพแวดล้อม

5. ช่วยกันวิเคราะห์หลักสูตรกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อลูกเสืออย่างแท้จริง

6. ส่งเสริมให้ลูกเสือมีกิจกรรมเพื่อชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายหลักในการที่จะปลูกฝังเยาชนให้มีคุณธรรม ระเบียบ วินัย ความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ตลอดจนความเป็นเอกราช ความมั่นคงชาติ การจัดกิจกรรมลูกเสือให้มีความร่วมมือกับสังคม ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะสนองนโยบายของรัฐบาลและความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา (สมชัย วุฑฒิปรีชา. 2534 : 58) กระบวนการลูกเสือเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชนมุ่งเน้นในด้านจริยธรรม ความมีระเบียบวินัยและความสามารถเฉพาะตน และส่งเสริมให้ใช้กระบวนการหมู่พวก ประสานความสามารถของแต่ละคนช่วยเหลือผู้อื่นและพัฒนาชุมชน (อำนาจ เวทย์ประสิทธิ์. 2533 : 86-89) คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ย้ำให้ลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นและช่วยเหลือผู้อื่น หรืองานพัฒนาชุมชน จึงเป็นงานที่ลูกเสือต้องกระทำตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ (พิศาล มูลศาสตร์สาธร. 2530 :11) การฝึกและส่งเสริมให้เยาวชนได้ช่วยเหลือชุมชน เป็นการสร้างความตระหนัก ความผูกพัน ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและชาติบ้านเมืองในฐานเป็นพลเมืองดีของชาติ กิจกรรมลูกเสือปัจจุบันยังไม่สามารถสร้างภาพลักษณ์ให้ประชาชนได้เห็นอย่างชัดเจน ว่าเป็นกระบวนการส่งเสริมให้เยาวชนให้กระบวนการหมู่พวก เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและพัฒนาชุมชนและสังคม ตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2534 : 1) ในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เกี่ยวกับการให้ความร่วมมือกับสังคมนั้น สมใจ ภัทโรภาส (2535 : 27) ได้บันทึกไว้ว่า ลูกเสือทุกคนต้องให้ความสนใจ ศึกษาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงคุณค่า และอันตรายอันจะเกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อม ต้องร่วมมือกันรักษาสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นหรือชุมชนที่ลูกเสืออาศัยอยู่ โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ ตามขบวนการของลูกเสือ ส่วน สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2534 : 1-6) ได้กำหนดแนวปฏิบัติดังนี้

1. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญของลูกเสือ คือ วันสถาปนากองลูกเสือ (1 กรกฎาคม) และวันถวายราชสดุดี (25 พฤศจิกายน)
2. การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญตามประเพณีท้องถิ่น
3. การเข้าร่วมกิจกรรมงานชุมชน
4. การให้บริการสวัสดิภาพนักเรียน เช่น ลูกเสือจราจร ลูกเสือบรรเทาสาธารณภัย ลูกเสือพัฒนาชุมชน เป็นต้น
5. การพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน
6. การให้บริการช่วยเหลือกองลูกเสือสามัญ และสำรอง
7. การให้ความช่วยเหลือกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่กองอื่น ๆ

จึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จะต้องดำเนินการให้ลูกเสือได้ให้ความร่วมมือกับสังคมในเรื่องการร่วมกิจกรรมวันสำคัญและงานชุมนุมการให้บริการสวัสดิภาพนักเรียน การพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน การให้บริการช่วยเหลือกองลูกเสือสามัญและสำรอง และการให้ความช่วยเหลือกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่กองอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือได้ใช้กระบวนการหมู่พวกช่วยเหลือผู้อื่น และพัฒนาสังคมตามเจตนารมณ์ของกระบวนการลูกเสือ

ด้านคุณลักษณที่พึงประสงค์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

การลูกเสือเพื่อความเป็นพลเมืองดี

สถานศึกษาถือว่าเป็นตัวแทนของสังคมในการให้ความรู้ ความคิด แนวปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้รับกา รอบรมสั่งสอนให้เป็นพลเมืองที่ของสังคมและกิจการลูกเสือจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มุ่งให้เยาวชนของชาติเป็นพล เมืองที่ดีเช่นกัน ดังนั้นโรงเรียนโดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงมีภาระหน้าที่ในทางขัดเกลาทางสังคมโดยมี วัตถุประสงค์สำคัญ คือ การถ่ายทอดความรู้สึก ถ่ายทอดวัฒนธรรมคุณธรรม ความดีงาม ที่สังคมเห็นว่าเป็นสิ่ง จำเป็น เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และสันติสุข นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งดีงามสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมโดยสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ โดยอาศัยแนวทางของกระบวนการลูกเสือดังนี้

แนวทางการฝึ กอบรมบ่มนิสัย และขัดเกลาลูกเสือให้เป็นพลเมืองดี

การเป็นพลเมืองดีตามที่สังคมต้องการ กนก จันทร์ขจร และ สุทัศน์ ภูมิรัตน์จันทร์ ได้ให้ความเห็น เกี่ยวกับการเป็นพลเมืองที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ (การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. 2531 : 118-123)

1. การรู้จักเคารพสิทธิของคนอื่น รู้จักหน้าที่ของตน และ ผู้อื่นรู้จักใช้สิทธิเสรีภาพของตนในทางสร้าง สรรค์บนรากแห่งกฎหมาย จริยธรรม และหลักศาสนา

2. การรู้จักดำรงชีวิตบนพื้นฐานของคุณธรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม มี ระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบ ครัว ท้องถิ่น และ ประเทศชาติ

3. มีความสำนึกในการเป็นคนไทยร่วมกัน รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความรักชาติ รักประชาธิปไตย รู้จักใช้สติปัญญาในการดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

4. มีความใส่ใจแสวงหาความรู้ ความจริง เพื่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา ความสำนึกและ ซาบซึ้งในคุณค่าทางธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรม และงานสร้างสรรค์ของมนุษย์

5. รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่หาความรู้ และทักษะอยู่เสมอ รักการทำงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน รู้จักประหยัดมี ความรู้ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปะวัฒนธรรมชาติ รู้จักและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตลอด จนสิ่งแวดล้อม

6. เข้าพื้นฐาน และ ปัญหาบ้านเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ของโลกปัจจุบัน มีความ สำนึกในการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ได้ดีรู้จักการแก้ปัญหา และข้อขัดแย้งด้วยวิธีการแห่งปัญญา และ สันติวิธี

จากคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดีข้างต้น สอดคล้องกับอุดมการณ์และวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือ แห่งชาติ ที่มุ่งเน้นในการอบรมบ่มนิสัยลูกเสือให้เป็นพลเมืองดีตามจารีตประเพณีบ้านเมือง และให้มีอุดมคติที่ดี (คณะลูกเสือแห่งชาติ.สำนักงาน. 2533 : 1) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสาระสำคัญของการลูกเสือ ดังนั้น สถาน ศึกษาหรือโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่จัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยครูผู้สอน ผู้กำกับลูกเสือ หรือบุคลากร ในสถานศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการลูกเสือจะต้องเต็มใจ และให้ความร่วมมือ ประสานกันด้วยดีทุกระดับ ทุกฝ่ายเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และ อุดมการณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่

การลูกเสือจึงมีหลักการเป็นแนวทางให้ดำเนินการอบรมลูกเสือให้เป็นผู้มีคุณลักษณะ ดังกล่าวด้วย กุศโลบาย ดังนี้คือ

1. คำปฏิญาณของลูกเสือ
2. กฎของลูกเสือ
3. คติพจน์ของลูกเสือ

ซึ่ง อนุสรณ์ กุศล (2539 : 3-10) ได้อธิบายคุณลักษณะตามแนวทางกมรฝึกอบรมลูกเสือไว้อย่างละเอียดและกว้างขวางดังนี้

1. คำปฏิญาณของลูกเสือ

ความหมาย คำว่า "ปฏิญาณ" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า "การให้คำมั่นโดยสุจริตใจ"

คำปฏิญาณของลูกเสือไม่มีคำว่า "อย่า" หรือ "ต้อง" คือไม่มีการห้ามหรือบังคับแต่เป็นคำปฏิญาณหรือคำมั่นสัญญาที่ลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาได้กล่าวรับรองด้วยเกียรติของตนเองและด้วยความสมัครใจ ส่วนกฎของลูกเสือได้กำหนดไว้เป็นกลางเพื่อให้ลูกเสือถือเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และโดยผู้บังคับบัญชาลูกเสือจะต้องเคร่งครัดในการปฏิบัติตามกฎของลูกเสือเป็นพิเศษเพื่อบำเพ็ญตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ทำให้ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ รู้จักบำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้อื่น มีระเบียบวินัย อยู่ในกรอบประเพณีอันดีงาม และไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากใด ๆ ในบ้านเมือง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การลูกเสือเป็นกำลังสำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ

ลูกเสือจะต้องสำนึกว่า เขากล่าวคำปฏิญาณด้วยความสมัครใจของเขาเอง อนึ่งเขาจะต้องเข้าใจด้วยว่าผู้จะเรียกได้ว่าเป็น "คนจริง" เพื่อให้คนอื่นนับถือหรือเชื่อได้นั้นจะต้องเป็นผู้รักษาคำพูด โดยเฉพาะที่เป็นคำปฏิญาณ หรือคำมั่นสัญญาของตน กล่าวคือ ข้าสัญญาว่าจะทำอย่างไรแล้วต้องทำเหมือนปากพูดทุกอย่าง เช่น

4.4 คำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง

ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรอง และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน

1.2 คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญสามัญรุ่นใหญ่และวิสามัญ

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

1.2.1 คำปฏิญาณข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ นั้นมีความหมายบ่งบอกหน้าที่ของลูกเสือดังนี้

1.2.2 หน้าที่ต่อชาติ

ชาติไทย คือ แผ่นดินและน่านน้ำที่ร่วมกันเรียวกว่าประเทศไทย ประกอบด้วยประชาชนพลเมืองที่มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันเดียวกันเรียกว่าคนไทยและอยู่ภายใต้การปกครองอันเดียวกัน โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ธงชาติ เป็นเครื่องหมายแทนชาติ ฉะนั้นธงชาติจึงเป็นสิ่งที่ควรแก่การเคารพ เป็นหน้าที่ของลูกเสือทุกคนจะต้องแสดงความเคารพในโอกาสที่ชักธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาและเวลชักธงชาติลงจากยอดเสา

พิธีชักธงชาติขึ้นสู่เสาหรือชักธงชาติลงจากเสานี้ เป็นพิธีสำคัญอย่างหนึ่งของลูกเสือ ซึ่งจะต้องกระทำด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ชักธงชาติลงควรถือว่าเป็นเกียรติที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานนี้ และจะต้องระมัดระวังไม่ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของธงชาติสัมผัสกับพื้นดินเป็นอันขาด ลูกเสือไม่ควร

กระทำการใด ๆ ในอันที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่เกียรติของชาติ เช่น นำผืนธงชาติไปปูพื้น เช็ดสิ่งของ หรือเหยียบย้ำและกองไว้แทบเท้า เมื่อธงชาติชำรุด ถ้าจะทำลายให้แยกออกเป็นสี ๆ ก่อน

ธงชาติไทยเรียกว่า "ธงไตรรงค์" แปลว่า ธงสามสี ลูกเสือควรจะทราบด้วยว่าแต่ละสีมีความหมายอย่างไร สัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของธงชาติไทย คือ เพลงชาติลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกคนจะต้องสามารถร้องเพลงชาติได้อย่างถูกต้อง

1.2.1.2 หน้าที่ต่อศาสนา

ลูกเสือจะนับถือศาสนาใด ๆ ก็ได้เพราะทุกศาสนาก็มีความมุ่งหมายอย่างเดียวกันคือสอนให้บุคคลเป็นคนดี ได้แก่ การละเว้นความชั่ว กระทำแต่ความดี และทำใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์

1.2.1.3 หน้าที่ต่อพระมหากษัตริย์

ผู้กำกับลูกเสือพึงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ลูกเสือสนใจในพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ โดยเน้นถึงเวลาที่พระองค์ทรงอุทิศให้แก่บ้านเมืองและเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนและช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของชาติ เป็นที่รวมแห่งความเคารพสักการะและความสามัคคีของคนไทยทั้งชาติ นอกจากนั้นพระองค์ทรงเป็นพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติด้วย

1.2.2 คำปฏิญาณข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ มีความหมายว่า ลูกเสือควรถือการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นเป็นหลักสำคัญประการหนึ่งของลูกเสือและเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้การลูกเสือมีชื่อเสียง ได้รับการยกย่องจากประชาชนโดยทั่วไป แหล่งหรือโอกาสที่ลูกเสือจะบำเพ็ญประโยชน์นั้น ควรเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวเด็กก่อน แล้วขยายออกไปตามวัย และความสามารถของเด็ก กล่าวคือ

1.2.2.1 บ้านของลูกเสือ ควรส่งเสริมให้เด็กทำงานในบ้านหรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว เพื่อเป็นการเพาะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก

1.2.2.2 โรงเรียนหรือที่ตั้งกองลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรให้มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณประโยชน์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาหรือโรงเรียนตามแต่จะเห็นสมควร

1.2.2.3 สถานที่สาธารณะประโยชน์ ซึ่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรให้มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณประโยชน์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาหรือโรงเรียนตามแต่จะเห็นสมควร

1.2.3 คำปฏิญาณ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ มีความหมายว่า ลูกเสือสามารถที่จะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือที่กำหนดนั้นได้ตามสัญญาคำปฏิญาณ หรือคำมั่นสัญญาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นลูกเสือต้องปฏิบัติอย่างผู้มีเกียรติและศักดิ์ศรี เป็นไปอย่างมีพิธีการ มีขั้นตอนและแบบแผนในการปฏิบัติ เช่น ผู้กล่าวคำปฏิญาณจะต้องแต่งเครื่องแบบลูกเสือ ผู้กล่าวและผู้เข้าร่วมพิธีในฐานะเป็นพวกเดียวกัน และเป็นสักขีพยานจะต้องแสดงรหัส ผู้กล่าวจะต้องกล่าวด้วยเสียงที่ดังและหนักแน่น การกล่าวจะกล่าวต่อหน้าที่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือที่นับถือว่าเป็นของสูง หรือมักกล่าวในโอกาสที่สำคัญ เช่น ในพิธี การเปิดการอบรม วันสถาปนา เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อองค์พระประมุขคณะลูกเสือแห่งชาติ เป็นต้น

2. กฎของลูกเสือ

ความหมายของกฎของลูกเสือ หมายถึง ข้อบังคับหรือข้อกำหนด หรือข้อบัญญัติของลูกเสือมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามคำปฏิญาณของลูกเสือข้อ 3 กฎของลูกเสือ มีดังนี้

2.1 กฎของลูกเสือสำรองมี 2 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 1 ลูกเสือสำรองทำตามลูกเสือรุ่นพี่

ข้อที่ 2 ลูกเสือสำรองไม่ทำตามใจตนเอง

2.2 กฎของลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ มี 10 ข้อ ได้แก่

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และชื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดา มารดา และผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

กฎของลูกเสือทั้ง 10 ข้อ ถือว่าเป็นศีลของลูกเสือที่จะต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ตามที่ตนได้ปฏิญาณไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

คาเธอรอลล์ (Catherall. 1968 : 79) ได้ทำการวิจัยเพื่อทำให้การประเมินผลความสามารถในการเลือกวิชาลูกเสือ พบว่า การประเมินโปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือของสหรัฐอเมริกา ระหว่างโครงการนำร่อง 2 ปี ในพื้นที่ 2 แห่งของภาคตะวันตก เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายหรือตัดสินว่า เด็กชายวัย 14-15 ปี ควรจะได้รับจูงใจเข้าสู่โปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือซึ่งใช้วิธีที่ทำสืบกันมา จนผลการศึกษา 3 ครั้ง ในระหว่างโครงการนำร่องวิชาลูกเสือ ที่นำมาใช้ในการจูงใจให้เด็กชายวัย 14-15 ปี ทำให้เขาสนใจและพอใจวิธีนี้ สรุปผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า วิชาลูกเสือไม่ได้อยู่กับการรับสมาชิกให้คงอยู่ แต่ขึ้นอยู่กับการฝึกอบรม การเร้าความสนใจต่อวิชาลูกเสือมากกว่า

เคลียนเฟลด์ (Kleinfeld. 1983 : 51) ได้เสนอบทวิจัยต่อสมาคมวิจัยทางการศึกษาของสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 13 เมษายน 1983 ที่แคนาดา สรุปว่า ความรับผิดชอบในการช่วยเหลือสังคม การบริการต่าง ๆ เป็นแนวทางและพื้นฐานสำคัญในการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จากการสังเกตและสำรวจหน่วยงานที่ได้รับผิดชอบลูกเสือ-เนตรนารี สมาชิกและผู้ปกครอง 2 สโมสร ลูกเสือ 2 กอง และเนตรนารี 2 กอง พบว่าหน่วยงานที่ช่วยเหลือสังคมดี มีความรับผิดชอบบริการงานดี จะเป็นพื้นฐานในการวางรากฐานชีวิต จะประสบผลสำเร็จแต่ที่สำคัญจะต้องมีการสอนอย่างจริงจังมีประสบการณ์และความชำนาญในการสอนไม่ใช้ผู้สอนทุกสิ่งทุกอย่างหรือทั้งหมด และสามารถวางแผนและจัดโปรแกรมการทำงานได้เป็นอย่างดี สำหรับกลุ่มสมาชิกที่มีความพร้อม ที่จะเป็นผู้ใหญ่ต้องทำความสมัครใจและตั้งใจจริง มีความรับผิดชอบส่วนมากจากผู้ปกครองเด็ก ๆ จะชอบกลุ่มนี้เพราะมีจุดมุ่งหมายจะช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

ชิงวิน (Shinkwin. 1983) ได้ศึกษาบทบาทของผู้กำกับลูกเสือพัฒนากองลูกเสือ ที่มหาวิทยาลัยอลาสก้า พบว่า ผู้กับลูกเสือที่มีความเมตตา กรุณา เห็นอกเห็นใจเข้าในใจกิจการลูกเสือเป็นอย่างดี อารมณ์สนุกสนาน มีการวางแผนแบ่งกลุ่มการเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ มีการออกอภิปรายและการเล่นต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะทำ

ให้นายหมู่ลูกเสือและสมาชิกที่มีอายุยังน้อย ยังไม่มีความพร้อมไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปกครองไม่สนับสนุน ได้รับการแก้ไขตรงกันข้ามกับผู้กำกับลูกเสือ ที่ไม่มีหลักจรรยาบรรณาในจิตใจ ไม่มีความมั่นใจ จัดตั้งกองลูกเสือประชุม เงียบ ๆ เคร่งขรึมเกินไป จะพัฒนากองลูกเสือได้ผลน้อยกว่าผู้กำกับลูฏเสือที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น

ซีเซา และ แวนคลีฟ (Sesow and Vancleaf. 1988) เสนอบทวิจัยต่อที่ประชุมครูผู้สอนสังคมที่เมืองชิคาโก เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1988 สรุปได้ว่าแผนการสอนสังคมศึกษาจะทำได้ดี ต้องให้นักเรียนปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองดี มีประพฤติกรรม ค่านิยม มีการพัฒนาบุคลิกภาพและความรู้ได้ดี ทั้งเด็กในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยให้เขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางประชาธิปไตยครูในโรงเรียนและผู้บริหารต้องยอมรับว่า เด็กที่อยู่ในระบบนอกโรงเรียนนั้น จะต้องจัดกิจกรรมสนองความต้องการของเขาด้วย เช่นเดียวกับการฝึกความเป็นผู้นำของเด็กในระบบโรงเรียน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี มีส่วนช่วยได้มาก

แซงค์เกอร์ (Shanker. 1989) ประธานสมาคมสัมพันธ์ครูของสหรัฐอเมริการ ได้เสนอบทวิจัยต่อที่ประชุมคณะกรรมการทางการศึกษา เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 1989 ที่นิวยอร์คสรุปได้ว่า ปัยหาที่การศึกษาของอเมริกัน ยังไม่เป็นที่หน้าพอใจ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานักเรียนต่ำ คือระบบการศึกษาไม่ได้ จึงควรเปลี่ยนแปลงระบบการวัดลการเปลี่ยนแปลงวิธีการให้คะแนนใหม่ นักศึกษาควรปรับปรุงการเรียนการสอนแบบใหม่ โดยให้สอนเป็นทีมดีกว่าการสอนเป็นรายบุคคล ตามแบบอย่างที่ดำเนินการอยู่ในโรงเรียนโฮลบริดจ์ เมืองโคโลญประเทศเยอรมัน หรือแม้แต่ในอเมริกาก็นำเอาวิธีการสอนวิชา ลูกเสือมาใช้ทำให้ผู้เรียนมีกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น มีการมอบหมายงานให้ทำ จัดตารางเรียนให้ มีการประเมินผลที่เป็นระบบ คือต้องจัดให้สัมพันธ์กับวิชาที่เด็กเรียนนั่นเอง

งานวิจัยในประเทศ

มัลลิกา อายุวัฒน์ (2523 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน เป็นปัญหาน้อยกว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีความเห็นว่า เป็นปัญหามากกว่าปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาผู้บังคับบัญชาลูกเสือและปัญหาเกี่ยวกับลูกเสือ การเปรียบเทียบทัศนะผู้บริหารการศึกษา กับทัศนะผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารลูกเสือโรงเรียนพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ประเภท มีทัศนะแตกต่งกันมีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 6 ด้านเมื่อเปรียบเทียบกับทัศนะผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารลูกเสือโรงเรียน โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนระดับการศึกษาและต่างขนาด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเห็นด้านบริหารกิจกรรมลูกเสือไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน แม้กระทั่งในระดับการบริหารของแต่ละดับ ยังมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ

บุญธรรม พิมพาภรณ์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาบริหารหลักสูตร วิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 รวม 5 ด้าน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมิได้จัดให้มีการฝึกอบรมให้ครูเข้าใจหลักสูตรวิชาลูกเสือภายในโรงเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นอันดับน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารให้ความสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ารับราชการอบรมวิชาลูกเสือด้วย ครูผู้สอนวิชาลูกเสือเข้าใจการเรียนการสอนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่เหมาะกับเนื้อหาวิชา นักเรียนให้ความสำคัญในการเรียนวิชาลูกเสือน้อยเมื่อเทียบกับวิชาอื่น ครูผู้สอนวิชาลูกเสือไม่ได้นับการนิเทศและติดตามผลการเรียนวิชาลูกเสืออย่างสม่ำเสมอ

สมหมาย พึงทองหล่อ (2529 : บทคัดย่อ) ให้ทำการศึกษาระบบบริหารหลักสูตรลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 2-5 และ 7-11 เคยมีจะจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการบริการหลักสูตรวิชาลูก

เลือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 2-5 และ 7-11 ในด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านตัวครูผู้สอนวิชาลูกเสือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนด้านตัวนักเรียน ด้านการนิเทศหลักสูตร และต้องการทราบถึงหลักการสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นทั้ง 5 ด้าน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัญหาอยู่เกณฑ์ ปานกลาง และปัญหาที่เกิดขึ้นในอันดับมากที่สุดคือ ด้านการนิเทศหลักสูตรวิชาลูกเสือ และปัญหาที่เกิดขึ้นในอันดับสุดท้าย คือ ด้านผู้บริหารโรงเรียน

ประกายภาพ ชอุ่ม (2530 : 40-51) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉลี่ยและรายด้านอยู่ในปานกลางเมื่อจัดอันดับความสำคัญของปัญหาและพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ปัญหาอันดับ 1 คือด้านการนิเทศฯ หลักสูตร วิชาลูกเสือ ได้แก่ การขาดแคลนบุคลากร ในการนิเทศประจำวิชาลูกเสือ อันดับ 2 คือ ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ได้แก่การขาดแคลนตำราเรียนและหนังสือการอ่านประกอบการเรียน อันดับ 3 ด้านตัวนักเรียน คือ การเห็นความสำคัญในการเรียนวิชาลูกเสือและอันดับสุดท้าย ด้านผู้บริหารโรงเรียน คือการกำหนดความรับผิดชอบงานลูกเสือให้เหมาะสมกับวุฒิและประสบการณ์ของครู

สว่าง โอพาริกบุตร (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารกิจการลูกเสือ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 2,3 และ 4 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 2, 3 และ 4 โดยเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ปัญหาโรงเรียนทุกขนาดอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และพบว่าปัญหาด้านการจัดบุคลากรอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านอำนวยการด้านการควบคุม ด้านการวางแผน และด้านจัดองค์กรตามลำดับ จากผลการทอดสอบสมมุติฐานพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ผู้ทัศนะไม่แตกต่างกันอย่างมีในสำคัญทางสถิติสำหรับการเปรียบเทียบคู่อื่น พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ด้านอื่นอีก 4 ด้าน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนทุกขนาดมีทัศนะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อนึ่ง จากการประมวลความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา มีปัญหาด้านการจัดการจัดบุคลากรมากกว่าด้านอื่น

ปัญหาบุคลากรและปัญหาบริการกิจกรรมลูกเสือความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาคล้อยตามแนวทางเดียวกันต่างเห็นความสำคัญและความจำเป็นต่อกิจกรรมลูกเสือ แต่อาจมีความจำเป็นทางสภาพของโรงเรียน

นิวัติ เวชโชติ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหารบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 รวม 6 ด้าน ผลารศึกษาพบว่า

1. ด้านผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาโดยเฉลี่ยอยู่เกณฑ์ปานกลาง และมีปัญหาเกิดขึ้นน้อยมากที่สุด คือ การกำหนดความรับผิดชอบการสอนวิชาลูกเสือไม่เหมาะสมกับวุฒิและประสบการณ์ของครูปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอันดับสุดท้าย คือความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชาลูกเสือ

2. ด้านครูผู้สอนวิชาลูกเสือ มีปัญหาโดยเฉลี่ยในเกณฑ์ปานกลาง และมีปัญหาเกิดขึ้นอันดับมากที่สุด คือครูผู้สอนวิชาลูกเสือมีชั่วโมงสอนวิชาอื่น ๆ มากอยู่ก่อนแล้ว ทำให้ต้องมีภาวะสอนวิชาลูกสือเพิ่มขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นอันดับสุดท้าย คือการทำความเข้าใจในนโยบาย

3. ด้านตัวนักเรียน มีปัญหาโดยเฉลี่ยเกณฑ์ปานกลางและมีปัญหาที่เกิดขึ้นอันดับมากที่สุดคือ นักเรียนไม่เข้าใจในข้อแตกต่างระหว่างวิชาลูกเสือบังคับเรียนกับวิชาลูกเสือ ปัญหาที่เกิดขึ้นอันดับสุดท้าย คือการจัดอบรมครูผู้สอนวิชาลูกเสือในโรงเรียนไม่เพียงพอกับความต้องการของครู

4. ด้านการนิเทศหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมทั้ง 5 ด้านมีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลางที่เกิดขึ้นอันดับมากที่สุดคือด้านการจัดนิเทศหลักสูตรวิชาลูกเสือและปัญหาที่เกิดขึ้นอันดับสุดท้ายคือด้านตัวนักเรียน

นคร จินนิกร (2533 : บทคัดย่อ) ให้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของการลูกเสือไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2534-2543) สรุปผลการวิจัยว่าการจัดกิจกรรมลูกเสือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาชนของการลูกเสือภายในปี พ.ศ. 2543 จะเน้นการการฝึกระเบียบแถวและจริยธรรม ให้มีการพัฒนาบุคลากร ผู้บังคับบัญชาลูกเสือและเด็กลูกเสือ ควรมีการจัดสอนเครื่องหมายวิชาพิเศษเพิ่มขึ้น มีการตั้งกองลูกเสือนอกโรงเรียน และควรมีการจัดสัมมนาผู้บังคับบัญชาลูกเสือเป็นประจำในด้านหลักสูตร วิชาลูกเสือควรสอดคล้องกับอุดมการณ์และวัตถุประสงค์ของการลูกเสือทั่วประเทศ พร้อมการบริการสำหรับด้านการวิจัยและประเมินผลควรสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมลูกเสือมากขึ้น

พลเดช ศรีบุญเรือง (2534 : 57-60) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังเกตกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ได้ผลสรุปดังนี้ ผู้บริหารบางคนไม่เคยผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือขั้นความรู้ระดับต่าง ๆ ไม่ค่อยเห็นประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนบางคนขาดความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการจัดทำวัสดุ อุปกรณ์ และเอกสารคู่มือใช้สำหรับกิจกรรมลูกเสือ

บุญเหลือ แฝงเวียง (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอนลูกเสือเน้นกรฝึกอบรมเป็นหมู่และกอง ฝึกสัญญาณมือในการเรียกแถว ฝึกให้ลูกเสือนำคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ ของลูกเสือไปใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการผูกเงื่อนต่าง ๆ ฝึกบุคคลท่ามือเปล่าท่าประกอบอาวุธ ปัญหาในการจัดกิจกรรมที่เป็นปัญหามาก คือปัญหาในการบริหารหลักสูตรด้านการนิเทศหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งได้แก่ ครูผู้สอนลูกสือ ได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ โรงเรียนไม่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ตำราเรียนและคู่มือการจัดกิจกรรมมีจำนวนไม่เพียงพอ

ตระกูล ดอกบัว (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหา การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10 ผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าผู้บริหารและหัวหน้าหมวด กิจกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 10 มีปัญหาเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมลูกเสือโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีการติดตาม นิเทศและการประเมินผล ด้านการจัดบุคลากร รับผิดชอบ ด้านการจัดระบบระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านการมอบหมายงานและด้านการจัดองค์กรลูกเสือ ตามลำดับ

บุญสิน ไสยอด (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะผู้กำกับลูกเสือมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพลว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือมีน้อย

1. ด้านการวางแผน มีปัญหาเรื่องเงินบำรุงกองลูกเสือไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมลูกเสือมีน้อย

2. ด้านการจัดองค์การ มีปัญหาเรื่องการปฏิบัติการ ทางกิจกรรมลูกเสือไม่เพียงพอ และขาดผู้เชี่ยวชาญภายนอกช่วยเหลือ

3. ด้านการจัดบุคลากร มีปัญหาเรื่องผู้กำกับลูกเสือขาดการศึกษาดูงานกองลูกเสืออื่น ๆ และมีงานประจำอื่นมาก

4. ด้านอำนวยการ มีปัญหาเรื่องผู้กำกับลูกเสือ มีปัญหาเรื่องผู้กำกับขาดประสบการณ์ในกาดจัดคู่เอกสารต่าง ๆ และลูกเสือขาดแรงจูงใจเรียนเพื่อสอบรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ

5. ด้านการควบคุม มีปัญหาเรื่องผู้กำกับไม่ได้คำแนะนำจากศึกษานิเทศก์ และขาดการเอาใจจากผู้ชำนาญในกองลูกเสือเดียวกัน

สมชาย ทิพวรรณ์ (2536 : 108-111) ได้ทำการศึกษาในเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วมการวางแผนการฝึกอบรมและเป็นผลประจำภาคเรียน

2. การดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.1 โรงเรียนส่วนใหญ่ ครูสอนกิจกรรมลูกเสือตามความสมัครใจของผู้สอน งบประมาณส่วนใหญ่ ได้รับจากการบำรุงลูกเสือโรงเรียนเป็นผู้จัดหาวัสดุอุปกรณ์เองติดตามผล การเรียนการสอนโดยการสังเกต ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือเป็นผู้นเทศก์การสอน จัดให้มีแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมให้แก่ลูกเสือ

2.2 ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือส่วนหใญ่มีความยินดีได้สอบกิจกรรมลูกเสือนักเรียนที่เรียนกิจกรรมลูกเสือส่วนใหญ่รู้สึกยินดีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือมาก

3. ปัญหาในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3.1 ครูชั่วโมงสอนวิชาอื่น ๆ มากเกินไป

3.2 ขาดวัตถุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

3.3 ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

4. ความต้องการในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.1 ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ มีความต้องการระดับมากที่สุดไดแก่ ให้ผู้บริหาร โรงเรียนเอาใจใส่และเห็นความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือ การสนับสนุนคู่มือเอกสารประกอบในการจัดกิจกรรมลูกเสือ การสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

4.2 ผู้บริหารโรงเรียน ครูนักเรีน มีความต้องการครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือที่มี คุณลักษณะเหมือนกัน ได้แก่ การมีความรับผิดชอบ

อัสนี ณ ระนอง (2536 : 104-109) ได้ทำการวิจัยเนื่องจากพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นต่อการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านจัดตั้งองค์กร ดังนี้คือ ควรจัดตั้งกองร้อยพิเศษเพื่อช่วยในการปกครองและฝึกให้เป็นลูกเสือเป็นผู้นำทางที่ดี จัดทำคู่มือบังคับบัญชาลูกเสือ แจกแจงอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามตำแหน่ง จัดตั้งตัวแทนลูกเสือเข้าร่วมงานชุมนุมลูกเสือด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชาและกิจกรรมในหลักสูตร ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้ทันกับสังคม สภาพแวดล้อม จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ และวัตถุประสงค์ของลูกเสือ การพัฒนาบุคลากรต้องสนับสนุนให้ผู้กำกับลูกเสือได้เข้ารับการฝึกอบรมวิชา ผู้กำกับลูกเสือขั้น เอ.ที.ซี. เพื่อนำความรู้มาพัฒนาการสอน ควรจัดให้มีห้องกิจกรรมลูกเสือ ผู้บริหารควรสนับสนุนในการหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ผู้บริหารควรสนับสนุนในการหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ตั้งงบประมาณฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และการพัฒนา

ลูกเสือควบคู่กันไปสนับสนุนเงินงบประมาณช่วยเหลือด้านวัตถุ อุปกรณ์วิชาลูกเสือและจัดให้มีการประชาสัมพันธ์การทำความดีของลูกเสือและผู้บังคับบัญชา

สัญชัย พวงมาลี (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการดำเนินงานลูกเสือ และเนตรนารี สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า

1. จากการวิเคราะห์ การดำเนินการลูกเสือ เนตรนารี ตามทรรศนะของผู้บริหารเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าที่อยู่ในระดับสูงสุดของแต่ละด้านมีดังนี้

1.1 ปัญหาด้านการบริหารงานคือบุคลากรในการประสานงานดำเนินการลูกเสือและเนตรนารี ยังไม่เข้าใจวิธีการดำเนินงาน

1.2 ปัญหาด้านการติดตามผล การดำเนินงาน คือคู่มือเอกสารที่ใช้ประกอบคู่มือ และเอกสารที่ล่าช้าสำหรับการติดตามผลมีไม่เพียงพอ

2. จากการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานลูกเสือเนตรนารี ตามทรรศนะของผู้บังคับบัญชาลูกเสือเนตรนารี ด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือเนตรนารีและด้านงบประมาณ ดำเนินงานปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านหลักสูตรและกิจกรรมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ปัญหาที่อยู่ในระดับสูงสุดของแต่ละด้านมีดังนี้

2.1 ปัญหาด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือเนตรนารี คือผู้สอนกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี ไม่ชอบแต่งเครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี

2.2 ปัญหาด้านหลักสูตรและกิจกรรม คือเวลาเรียนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับกิจกรรม

2.3 ปัญหาด้านงบประมาณ ดำเนินงบประมาณเกี่ยวกับค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีไม่เพียงพอ

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน พบว่านักเรียนส่วนมากชอบเรียนวิชาลูกเสือ เพราะได้ประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยเฉพาะการได้ร่วมกับผู้อื่น การอยู่ค่ายพักแรม การแต่งเครื่องแบบ และได้ประดับเครื่องหมายโรงเรียนส่วนใหญ่ จัดครูสอนกิจกรรมลูกเสือตามความสมัครใจ และยินดีที่สอนกิจกรรมลูกเสือ แต่ต้อการให้ผู้บริหารโรงเรียนเอาใจใส่เห็นความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือมากกว่านี้การจัดกิจกรรมลูกเสือในอนาคตนั้น ควรมีกองลูกเสือนอก โรงเรียน ควรจัดสัมมนาผู้บังคับลูกเสือเป็นประจำ หลักสูตรต้องสอดคล้องกับอุดมการณ์ วัตถุประสงค์ของลูกเสือและการเปลี่ยนแปลงของสังคม ควรสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมลูกเสือมากขึ้น

จากการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน มีปัญหาด้านต่าง ๆ คือด้านบุคลากรพบว่าครูสอนกิจกรรมลูกเสือขาดการศึกษาดูงานกองลูกเสืออื่น ๆ มีชั่วโมงสอนวิชาอื่น ๆ มากเกินไปขาดประสบการณ์ในการสอนลูกเสือ

ด้านหลักสูตรขาดแคลนตำราเรียน เวลาเรียนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม

ด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอต่อการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียน

ด้านการประเมินผล ขาดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ขาดเกณฑ์การวัดผล

ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมมีน้อยแต่ลูกเสือมีความสนใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนของตนเอง

บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาจากประชากร ซึ่งประกอบด้วย

1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 32 โรงเรียน (160 คน)

2 ผู้กำกับลูกเสือ ได้แก่ คณะครูอาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,064 คน

3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้แก่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปางทุกคน ในปีการศึกษา 2542 ซึ่งมีจำนวน 19,350 คน

3 ผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ในปีการศึกษา 2542 ซึ่งมีจำนวนเท่ากับจำนวนลูกเสือ จำนวน 19,350 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 303) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 380 คน ซึ่งได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (*Stratified random sampling*) และการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selecting) จะได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 95 คน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selecting) จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ทุกโรงเรียน ได้จำนวน 95 คน

2 ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยการกำหนดจากทุกอำเภอในจังหวัดลำปาง รวม 13 อำเภอๆละ 1 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลาก ทั้ง 13 โรงเรียน และทำการสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 95 คน รวมเป็น 190 คน โดยการจับฉลากแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วนของประชากร

3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selecting)โดยกำหนดตามการสุ่มกลุ่มตัวอย่างลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้จำนวน 95 คน

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2542

โรงเรียน (อำเภอ)	ผู้กำกับลูกเสือ	ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	ผู้ปกครอง	รวม
1 โรงเรียนเมืองมายวิทยา (อำเภอเมือง)	7	7	7	21
2 โรงเรียนวียงตาลวิทยา (อำเภอห้างฉัตร)	7	7	7	21
3 โรงเรียนแม่ทะวิทยา (อำเภอแม่ทะ)	8	8	8	24
4 โรงเรียนเถินวิทยา (อำเภอเถิน)	8	8	8	24
5 โรงเรียนวังเหนือวิทยา (อำเภอวังเหนือ)	8	8	8	24
6 โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา (อำเภอแจ้ห่ม)	8	8	8	24
7 โรงเรียนเกาะคาวิทยาคม (อำเภอเกาะคา)	7	7	7	21
8 โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม (อำเภอเสริมงาม)	7	7	7	21
9 โรงเรียนแม่พริกวิทยา (อำเภอแม่พริก)	7	7	7	21
10 โรงเรียนสบจางวิทยา (อำเภอแม่เมาะ)	7	7	7	21
11 โรงเรียนสบปราบพิทยาคม (อำเภอสบปราบ)	7	7	7	21
12 โรงเรียนประชาราชวิทยา (อำเภองาว)	7	7	7	21
13 โรงเรียนทุ่งกว๋าววิทยา (อำเภอเมืองปาน)	7	7	7	21
รวม	95	95	95	285

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 380 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บข้อมูล ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการตรวจคำตอบ (Check list) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง ที่มีต่อการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคริท (Likert's scale) โดยตัดค่ากลางออก เนื่องจากป้องการการลังเลในการตัดสินใจ จึงเหลือเพียง 4 ระดับ โดยแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ 4 ด้าน ดังนี้

1 ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

2 ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรม

3 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

4 ด้านการปลูกฝังลักษณะที่พึงประสงค์

สำหรับผู้ปกครองของลูกเสือ จะตอบเพียง 2 ด้าน เท่านั้น คือ ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การกำหนดค่าระดับของความคิดเห็น ซึ่งมีค่าเป็นคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4
เห็นด้วยมาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3
เห็นด้วยน้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1

การกำหนดค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open – ended)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับผู้เชี่ยวชาญทางการลูกเสือ และผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน เพื่อที่จะเก็บรวบรวมประสบการณ์และข้อคิดเห็นมาหลอมรวม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2 จัดสร้างแบบสอบถาม ตามรายด้านที่กำหนด

3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และเพื่อตรวจความถูกต้อง

4 นำแบบสอบถามที่ผ่านคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ มาปรับแก้ตามคำแนะนำ

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือ ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1 นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์แล้ว ไปนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1.1 รองศาสตราจารย์วาสนา คุณาอภิสิทธิ์

1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวรรธน์ มุขดี

1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรนภา พรหมมา

1.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธิชัย หาญสมบัติ

1.5 อาจารย์เมฆินทร์ กรอิสรานุกูล

1.6 อาจารย์อนุสรณ์ กุศล

1.7 อาจารย์ศรีนวล กาวิจิตร

โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับลักษณะพฤติกรรมเฉพาะของแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามสามารถเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะได้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นจะเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะได้หรือไม่

- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สามารถเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะได้

โดยนำคะแนน จากผู้เชี่ยวชาญที่ลงความเห็นทั้งหมด ไปคำนวณด้วยสูตร ดังต่อไปนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะพฤติกรรม

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (รายข้อ)

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง ที่คำนวณได้แต่ละข้อมากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของพฤติกรรมนั้นๆได้ แต่ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.5 ก็ให้ตัดข้อคำถามนั้นออก หรือถ้ามีความจำเป็นต้องใช้ก็ให้ปรับปรุงใหม่ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

2 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นแล้วไปปรับปรุง และจัดพิมพ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ

4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบจากกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลจริง จำนวน 40 คน (กลุ่มละ 10 คน) และนำผลการทดลองใช้เครื่องมือไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α- Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .96

5 นำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1 ขอหนังสือจากสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ ถึงผู้เชี่ยวชาญ และผู้อำนวยการสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง เพื่อขอความร่วมมือ และสนับสนุนในการเก็บข้อมูลงานวิจัย โดยผู้วิจัยนำส่งหนังสือด้วยตนเอง

2 ขอหนังสือจากผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดลำปางถึงหัวหน้าสถานศึกษาต่างๆในสังกัดตามการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัย พร้อมผู้ช่วยผู้วิจัยเดินทางไปส่งหนังสือ และแบบสอบถาม ด้วยตนเอง

3 ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล

4 ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง พร้อมกับผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 3 คน

5 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแล้วไปดำเนินการต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1 ตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

2 แยกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้รับกรอกลงในแบบรายการกำหนดรหัส

2 กรอกข้อมูลทั้งหมดลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC^{+} (Statistical Package for Social Science/Personal Computer Plus – versions 9.01)

4 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

4.1 นำข้อมูลตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของแต่ละรายการข้อคำถาม และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.2 นำข้อมูลตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือตามรายด้านทั้ง 4 ด้าน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance – ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครองตามรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.5 ทดสอบค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของฮอกค์เบิร์ก (Hochberg's GT2) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.6 นำข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มต่างๆ จากตอนที่ 3 มารวบรวม และสรุปเป็นรายข้อ นำเสนอเป็นความเรียง ตามกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติต่างๆ ซึ่งมีความหมายดังนี้

$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ผลการทดสอบแตกต่างระหว่างกลุ่ม
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Variance)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ
df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 ฉบับ ได้รับคืนมาและเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.74 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้งหมดไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 แจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 แจกแจงความถี่ตามระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างและหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่าง ด้วยการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance - ANOVA) เป็นรายข้อและรายด้าน นำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง โดยจะรวบรวมเป็นรายด้านและสรุปเป็นความเรียง

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	90	25
ผู้กำกับลูกเสือ	90	25
ลูกเสือ	90	25
ผู้ปกครอง	90	25
รวม	360	100

จากตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง จำนวนกลุ่มละ 90 คน แต่ละกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 25

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็น ผู้บริ หารโรงเรียน เกี่ยวกับการมีวุฒิทางลูกเสือ วุฒิทางลูกเสือสูงสุดประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชา และ ตำแหน่งทางการลูกเสือ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีวุฒิทางลูกเสือ		
มี	90	100
ไม่มี	-	-
รวม	90	100
วุฒิทางลูกเสือสูงสุด		
บี ที ซี (B.T.C.)	12	13.33
ดับบลิว บี (W.B.)	72	80.00
เอ แอล ที (A.L.T.)	6	6.64
รวม	90	100.00
ประสบการณ์		
1 - 3 ปี	2	2.22
4 - 6 ปี	11	12.22
7 - 9 ปี	29	32.22
10 ปีขึ้นไป	48	53.34
รวม	90	100.00
ตำแหน่งทางการลูกเสือ		
ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน	27	30.00
รองผู้อำนวยการลูกเสือ โรงเรียน	42	46.67
ผู้กำกับกลุ่ม	20	22.22
รองผู้กำกับกลุ่ม	1	1.11
รวม	90	100.00

จากตาราง 3 ผู้บริหารโรงเรียน ทุกคนมีวุฒิทางลูกเสือจำแนกเป็นวุฒิ บี ที ซี (B.T.C.) จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 วุฒิ ดับบลิว บี (W.B.) จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 80 และวุฒิ เอ แอล ที (A.L.T.) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.64

ด้านประสบการณ์ในการเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ 1 - 3 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22 4-6 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.22 7-9 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 32.22 และ 10 ปีขึ้นไปเป็นจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 53.34

ผู้บริหารโรงเรียนมีตำแหน่งทางการลูกเสือเป็นผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 30 เป็นรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 เป็นผู้กำกับกลุ่ม จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และเป็นรองผู้กำกับกลุ่ม 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้กำกับลูกเสือเกี่ยวกับการมี วุฒิทางการลูกเสือ วุฒิทางการลูกเสือสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน และตำแหน่งทางการลูกเสือ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วุฒิทางการลูกเสือ		
มี	90	100
ไม่มี	-	-
รวม	90	100
วุฒิทางลูกเสือสูงสุด		
บี ที ซี (B.T.C.)	34	37.78
ดับบลิว บี (W.B.)	56	62.22
รวม	90	100.00
ประสบการณ์		
1 - 3 ปี	7	7.78
4 - 6 ปี	22	24.44
7 - 9 ปี	37	41.11
10 ปีขึ้นไป	24	26.67
รวม	90	100.00
ตำแหน่งทางการลูกเสือ		
ผู้กำกับกลุ่ม	2	2.22
รองผู้กำกับกลุ่ม	13	14.44
ผู้กำกับกอง	73	81.12
รองผู้กำกับกอง	2	2.22
รวม	90	100.00

จากตาราง 4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้กำกับลูกเสือ ทุกคนมีวุฒิทางลูกเสือ และวุฒิ บี ที ซี (B.T.C.) จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 37.78 วุฒิ ดับบลิว บี (W.B.) จำนวน 56 คิดเป็นร้อยละ 62.22

ประสบการณ์ในการเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ 1-3 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.78 4-6 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44 7-9 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 41.11 และ 10ปีขึ้นไป 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67

ตำแหน่งทางการลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22 รองผู้กำกับกลุ่ม 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.44 ผู้กำกับกองจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 81.12 และรองผู้กำกับกอง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22

ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ เกี่ยวกับระดับการศึกษา และเครื่องหมายวิชาพิเศษ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของลูกเสือ		
มัธยมศึกษาปีที่ 3	90	100
รวม	90	100
วิชาพิเศษที่ได้รับ		
1 - 3 วิชา	11	12.22
4 - 6 วิชา	66	73.33
7 - 9 วิชา	5	5.56
10 วิชาขึ้นไป	8	8.89
รวม	90	100.00

จากตาราง 5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามทุกคน กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิชาพิเศษที่ลูกเสือได้รับ 1-3 วิชา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.22 4-6 วิชา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 7-9 วิชา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 10 วิชาขึ้นไป 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.89

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดลำปาง โดยวิเคราะห์เป็นรายด้าน และนำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำปาง ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. กำหนดนโยบายเพื่อการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	3.03	0.73	3.23	0.64	3.17	0.82	3.14	1.737
2. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือตามระเบียบทางราชการ	3.38	0.66	3.48	0.64	3.33	0.67	3.39	1.138
3. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	3.06	0.96	3.31	0.77	2.88	0.90	3.08	5.490*
4. จัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	2.76	1.03	3.31	0.88	2.66	0.96	2.85	6.219*
5. แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือของโรงเรียนตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองฯ และระเบียบสำนักงานคณะกรรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ	3.40	0.80	3.60	0.65	3.16	0.81	3.38	7.680*
6. จัดส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ อย่างต่อเนื่อง	3.11	0.83	3.30	0.73	2.88	0.90	3.09	5.990*

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
7. จัดให้มีการสัมมนาครูที่ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปี	2.61	0.99	2.92	0.88	3.06	0.93	2.86	5.375*
8. จัดทำแผนปฏิบัติ กิจกรรมลูกเสือตลอดปีการศึกษา	3.17	0.80	3.23	0.70	3.02	0.87	3.14	1.660
9. จัดทำปฏิทินกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับปฏิทินของโรงเรียน	3.16	0.89	3.33	0.82	3.09	0.83	3.19	2.008
10. จัดให้มี วัสดุ อุปกรณ์ทางการลูกเสืออย่างเพียงพอ	3.06	0.89	3.21	0.79	3.16	0.90	3.14	0.756
11. จัดทำเอกสารทางการลูกเสือให้เป็นปัจจุบัน	2.80	0.90	3.07	0.86	3.02	0.86	2.96	2.405
12. ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณด้านกิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ	2.99	0.97	3.21	0.76	2.91	0.99	3.03	2.632
13. จัดให้มีพื้นที่ในโรงเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ	3.29	0.85	3.46	0.72	3.36	0.68	3.37	1.117
14. จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมลูกเสือให้มีความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.30	0.74	3.40	0.68	3.42	0.79	3.37	0.695
15. ส่งเสริมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการบริหารกองลูกเสือของตนเอง	3.04	0.85	3.11	0.76	3.33	0.70	3.16	3.464*

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
16. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสือเป็นประจำ(ประชุมนายหมู่)	2.87	0.93	2.97	0.85	2.78	0.88	2.87	1.018
17. สนับสนุน ตรวจสอบและติดตาม การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสืออย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง	2.79	0.91	2.99	0.84	2.79	0.95	2.85	1.477
18. เน้นการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามแนวทางระบอบประชาธิปไตย	3.14	0.89	3.21	0.81	3.14	0.86	3.16	0.182
19. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือ ให้เป็นงานหลักทางวิชาการเช่นเดียวกับวิชาสามัญอื่น ๆ	3.06	0.95	3.22	0.80	2.98	0.82	3.08	1.891
20. ให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมลูกเสือ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบประจำปี	2.97	1.00	3.14	0.87	2.98	0.87	3.03	1.064
21. จัดให้มี การประกาศเกียรติคุณแก่ลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีผลงานดีเด่น	3.12	0.93	3.11	0.88	3.16	0.94	3.13	0.057
รวม	3.05	0.60	3.22	0.47	3.05	0.49	3.10	2.913

$p > 05$ (.05 $df_{2,267}$ F=3.00)

จากตาราง 7 พิจารณาภาพรวมทั้งด้าน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}t$=3.10) โดยค่าเฉลี่ยของผู้กำกับลูกเสือสูงสุด ($\bar{X}$=3.22) ส่วนผู้บริหารโรงเรียน และลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}$=3.05)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีระดับความคิดเห็น ค่าเฉลี่ยสูงสุดใน ข้อที่ 2 ($\bar{X}t$=3.39) รองลงมา คือ ข้อที่ 5 ($\bar{X}t$=3.38) และข้อที่ 13,14 ($\bar{X}t$=3.37) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ($\bar{X}t$=2.85)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.05) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 ($\bar{X}$=3.40) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 2 ($\bar{X}$=3.30) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 7 ($\bar{X}$=2.61)ผู้กำกับลูกเสือมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.22) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 5 ($\bar{X}$=3.60) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ($\bar{X}$=3.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 16 ($\bar{X}$=2.97) ลูกเสือมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.05) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 14 ($\bar{X}$=3.42) รองลงมาคือที่ 13 ($\bar{X}$=3.36) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 4 ($\bar{X}$=2.66)

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ 3,4,5,6,7 และ 15 เมื่อพิจารณารวมทั้งด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสามัญศึกษา จังหวัดลำปางเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการ ลูกเสือสามัญ รุ่ นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

ด้านหลักสูตร และ การฝึกอบรม	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การจัดกิจกรรมลูกเสือเน้นการปฏิบัติจริง	3.50	0.72	3.57	0.67	3.40	0.68	3.49	1.319
2. การจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามแนวทางของข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองฯ	3.14	0.79	3.28	0.76	3.09	0.68	3.17	1.525
3. มีการปรับกิจกรรมตามหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น	3.23	0.77	3.28	0.81	3.06	0.74	3.19	2.091
4. สร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมลูกเสือให้มีความสนุกสนาน	3.30	0.84	3.41	0.69	3.51	0.74	3.40	1.750
5. จัดทำกำหนดการฝึกอบรมลูกเสือให้สอดคล้องกับหลักสูตรแต่ละระดับ	3.11	0.84	3.22	0.75	3.04	0.81	3.12	1.138
6. จัดวิชาเลือก)วิชาเครื่องหมายวิชาพิเศษฯ)ให้ลูกเสือเลือกตามความสามารถและความสนใจ	2.91	0.87	3.03	0.79	2.96	1.00	2.96	0.434
7. สนับสนุนและส่งเสริมให้ลูกเสือสอบได้ เครื่องหมายสายยงยศลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	2.89	0.85	3.01	0.85	2.90	0.92	2.93	0.533
8. สนับสนุนให้ลูกเสือ สอบได้เครื่องหมายวิชาพิเศษเพื่อให้ได้รับสายสะพาย ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	2.88	1.04	2.97	0.94	2.96	0.99	2.93	0.215
9. จัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับวิชาสามัญอื่น ๆ	2.96	0.91	3.07	0.85	3.04	0.73	3.02	0.448

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านหลักสูตร และ การฝึกอบรม	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
10. จัดให้มีศูนย์กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	2.88	0.98	3.06	0.85	3.09	0.87	3.01	1.422
11. จัดให้มีการบริการวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกด้านทักษะทางการลูกเสือ	2.92	0.90	3.16	0.78	3.09	0.87	3.05	1.793
12. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆให้สนองความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมของลูกเสือ	3.13	0.85	3.19	0.72	3.11	0.93	3.14	0.206
13. การจัดกิจกรรมในการฝึกอบรมเน้นกระบวนการทางการลูกเสือ	2.99	0.80	3.18	0.70	3.00	0.81	3.05	1.707
14. จัดให้มีการนำเสนอผลงานของลูกเสือเป็นประจำ	2.71	0.93	2.99	0.92	2.68	0.98	2.79	2.957
15. ให้ความสำคัญต่อหมวดกิจกรรมโดยถือลูกเสือ เป็นกิจกรรมหลัก	3.08	0.89	3.07	0.92	3.19	0.78	3.11	0.549
16. เพิ่มเวลาในการฝึกอบรมลูกเสือเป็น 2 คาบต่อสัปดาห์	2.68	1.07	2.76	0.89	2.72	1.06	2.72	0.134
17. การวัดผลการฝึกอบรมลูกเสือมีการดำเนินการตามขั้นตอนของข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติและระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ	3.09	0.86	3.26	0.80	3.04	0.72	3.13	1.769
19. จัดให้มีช่วงเวลาในการสอบภาคปฏิบัติของวิชาเครื่องหมายวิชาพิเศษเป็นประจำทุกสัปดาห์	2.66	0.95	2.92	0.84	2.79	0.97	2.79	1.892

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านหลักสูตร และ การฝึกอบรม	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
20. จัดให้มีค่ายลูกเสือจำลองในโรงเรียน เพื่อเป็นศูนย์สาธิตกิจกรรมทางการลูกเสือ	2.72	1.02	2.99	0.89	2.94	0.93	2.88	2.046
21. ให้กองลูกเสือแต่ละกองมีอิสระในการดำเนินการจัดฝึกอบรม ลูกเสือตามหลักสูตร ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสือ	2.91	0.98	3.18	0.77	3.12	0.88	3.07	2.286
22. จัดให้มีการแข่งขันทักษะทางการลูกเสือในโรงเรียน	2.73	1.05	2.99	0.80	2.91	1.03	2.87	1.650
รวม	3.10	0.64	3.26	0.51	3.17	0.55	3.17	1.643

$p > .05$ ($.05\ df_{2,267}$ $F = 3.00$)

จากตาราง 8 พิจารณาในภาพรวมความคิดเห็น เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรมของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือและลูกเสือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ t= 3.17) โดยมีค่าเฉลี่ยของผู้กำกับลูกเสือ ($\bar{X}$=3.26) รองลงมาเป็นค่าเฉลี่ยของลูกเสือ ($\bar{X}$=3.17) และค่าเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียน($\bar{X}$=3.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นต่อข้อ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด ($\bar{X}$t=3.49) รองลงมาได้แก่ ข้อ 4 ($\bar{X}$t=3.40) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด คือ ข้อ 16 ($\bar{X}$t=2.72)

เมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 1 ($\bar{X}$=3.50) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือข้อที่ 4 ($\bar{X}$ =3.30) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อ 19 ($\bar{X}$=2.26) ผู้กำกับลูกเสือมี ความคิดเห็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 1 เช่นเดียวกันกับผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X}$=3.57) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นข้อที่ 4 ($\bar{X}$=3.41) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ 19 ($\bar{X}$=2.76) ลูกเสือมีความคิดเห็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 4 ($\bar{X}$=3.51) ซึ่งอยู่ระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ($\bar{X}$=3.40) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ 14 ($\bar{X}$=2.68)

เมื่อเปรียบเทียบทั้งรายด้านและรายข้อด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		ผู้ปกครอง		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.จัดแบ่งพื้นที่ในโรงเรียนให้กองลูกเสือแต่ละกองรับผิดชอบดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.02	0.92	3.36	0.80	3.10	0.84	3.10	0.72	3.14	2.815*
2.กำหนดพื้นที่ในโรงเรียนให้กองลูกเสือแต่ละกองจัดสวนหย่อมเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	2.86	1.04	3.03	0.93	2.97	0.97	2.73	0.97	2.89	1.629
3.ประสานงานกับชุมชนในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์	2.93	0.99	3.02	0.90	3.12	0.75	2.84	0.89	2.97	1.629
4.จัดให้มีการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ภาคเรียนละ 2ครั้งเป็นอย่างน้อย	3.08	0.95	3.12	0.83	3.01	0.91	2.76	0.88	2.99	3.033*
5.นำลูกเสือร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆอย่างสม่ำเสมอ	3.02	0.92	3.17	0.85	3.08	0.91	3.08	0.75	3.09	0.431
6.นำลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน/ท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ	2.83	1.03	2.89	0.83	2.92	0.89	3.00	0.86	2.91	0.533

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		ผู้ปกครอง		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
7.กำหนดหน้าที่การให้การบริการแก่ฝ่ายงานต่างๆในโรงเรียนโดยการจัดเวรให้ลูกเสือผลัดเปลี่ยนกันรับผิดชอบ	2.74	0.97	2.91	0.89	2.84	1.05	2.81	0.89	2.83	0.479
8.จัดฝึกอบรมวิชาพิเศษต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการชุมชน	2.63	0.92	2.89	0.92	2.94	0.80	2.94	0.92	2.85	2.516
9.ส่งเสริมให้ลูกเสือจัดตั้งกลุ่ม/ชมรม ที่มุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม	2.88	1.00	3.02	0.95	3.09	0.92	3.10	0.87	3.02	1.070
10.จัดให้มีการอบรมตามหลักสูตรลูกเสือจราจรและให้ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษ	2.93	0.92	3.24	0.80	2.99	0.88	3.17	0.71	3.08	2.796*
11.จัดให้มีการอบรมตามหลักสูตรบรรเทาสาธารณะภัยและให้ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษ	2.78	0.98	2.99	0.88	3.01	0.95	2.94	0.95	2.93	1.129
12.จัดลูกเสืออาสาสมัครเข้าดูแลกองลูกเสือสำรอง/สามัญในโรงเรียนปฐมศึกษาในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	2.73	0.99	2.97	0.93	2.82	0.91	2.99	0.84	2.88	1.570

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		ผู้ปกครอง		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
13.ให้กองลูกเสือแต่ละกองทำโครงการพัฒนาชุมชนภาคเรียนละ1 โครงการเป็นอย่างน้อย	2.84	0.85	2.97	0.84	2.86	0.83	2.88	0.87	2.89	0.386
14.ส่งเสริมให้ลูกเสือทุกคนปลูกต้นไม้ประจำตัวในบริเวณโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงพร้อมกับดูแลบำรุงรักษา	3.12	0.87	3.19	0.86	3.11	0.80	3.22	0.79	3.16	0.370
15.จัดตั้งกองลูกเสือพิเศษเพื่อเป็นกองลูกเสือตัวอย่างและเป็นกองลูกสือบริการของโรงเรียน	2.86	0.93	3.01	0.84	2.90	0.89	2.90	0.85	2.92	0.514
16.จัดทำบันทึกประวัติการทำความดีของลูกเสือเป็นรายบุคคล	2.89	0.97	3.00	0.86	3.03	0.91	2.90	1.01	2.96	0.533
17.ประสานงานกับครอบครัว/ผู้ปกครองของลูกเสือเพื่อกำหนดหน้าที่ภายในครอบครัวให้ลูกเสือรับผิดชอบประจำ	2.73	0.93	2.86	0.98	2.86	0.89	2.91	0.99	2.84	0.562
18.ประสานกับบุคลากรในชุมชนเพื่อเปิดฝึกอบรมวิชาชีพในท้องถิ่น	2.83	0.97	2.98	0.90	3.02	0.83	2.91	0.84	2.93	0.771

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		ผู้ปกครอง		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
19.จัดตั้งร้านค้าลูกเสือโดยใช้ระบบสหกรณ์	2.76	1.04	2.89	1.00	2.93	0.98	2.80	0.99	2.85	0.590
20จัดทำเกียรติบัตรเพื่อมอบให้ลูกเสือที่บำเพ็ญประโยชน์แก่ท้องถิ่น/สังคม	3.07	0.95	3.24	0.81	3.17	0.93	3.00	1.02	3.12	1.215
21 จัดให้มีการประกาศ หรือประกอบพิธียกย่องลูกเสือที่ประกอบคุณงามความดีบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม	3.01	1.00	3.19	0.91	3.16	0.79	3.22	0.79	3.15	1.010
รวม	2.88	0.71	3.04	0.48	2.99	0.56	2.96	0.49	2.97	1.271

$p > .05$ (.05 $df_{3,356}$ F= 2.60)

จากตาราง 9 พิจารณาในภาพรวมทั้งด้าน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การพัฒนาการจัดดำเนินงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}t$=3.12) ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด คือ ข้อ 14 ($\bar{X}t$=3.16) รองลงมา คือ ข้อ 21 ($\bar{X}t$=3.15) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X}t$=2.83)

เมื่อพิจารณารายกลุ่มเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรวมทั้งด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=2.88) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในข้อที่14 ($\bar{X}$=3.12) รองลงมา คือข้อ 4 ($\bar{X}$=3.08) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 8 ($\bar{X}$=2.63) ผู้กำกับลูกเสือมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.24) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ1 ($\bar{X}$=3.36) รองลงมา คือ ข้อที่ 10,20 ($\bar{X}$=3.24) และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ 17 ($\bar{X}$=2.86) ลูกเสือมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.17) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 20 ($\bar{X}$ = 3.17) รองลงมา คือ ข้อ 21 ($\bar{X}$=3.16) และข้อที่มีระดับเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ12 ($\bar{X}$=2.82) ผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ข้อ 14,21 ($\bar{X}$=3.22) รองลงมา คือ ข้อ10 ($\bar{X}$=.17) และข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 ($\bar{X}$=2.73)

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ในภาพรวมทั้งด้าน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ 1,4,10

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็น ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		ผู้ปกครอง		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือพร้อมเพรียงเพื่อเป็นต้นแบบที่ดีแก่ลูกเสือ	3.43	0.70	3.60	0.67	3.33	0.70	3.48	0.72	3.46	2.249
2.เน้นให้มีการฝึกระเบียบแถว	3.39	0.68	3.57	0.65	3.42	0.65	3.36	0.75	3.43	1.647
3.ให้มีการประกวดกองลูกเสือดีเด่น	2.83	0.95	2.82	0.88	2.98	0.99	2.92	0.94	2.89	0.559
4.ให้มีการประกวดหมู่ลูกเสือดีเด่น	2.78	0.93	2.78	0.95	2.80	0.91	2.69	1.01	2.76	0.241
5.คัดเลือกลูกเสือจัดตั้งเป็นลูกเสือกองพิเศษเพื่อเป็นกองลูกเสือตัวอย่าง	2.82	0.87	2.94	0.90	3.02	0.87	3.03	0.89	2.95	1.088
6.ให้มีการพลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันปฏิบัติหน้าที่ในหมู่ลูกเสือตามระบบ	2.92	0.84	3.04	0.83	2.94	0.94	3.01	0.80	2.98	0.399
7.จัดทำป้ายแสดงผลงานของลูกเสือ	2.88	0.93	2.91	0.86	2.78	1.04	2.82	1.02	2.84	0.337
8.ให้มีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อประกาศผลงานและการทำความดีของลูกเสือ	2.78	0.97	2.94	0.87	2.91	0.94	2.90	0.89	2.88	0.568

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		ผู้ปกครอง		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
9.จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการการดำเนินงานของกองลูกเสือเป็นประจำเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตย	2.88	0.91	3.10	0.87	3.00	0.96	2.97	0.88	2.98	0.922
10.ประสานกับครอบครัว/ผู้ปกครองของลูกเสือเพื่อการร่วมมือในการจัดกิจกรรม	2.78	0.97	3.07	0.83	3.14	0.82	3.13	0.91	3.03	3.401*
11.จัดให้มีวันพบผู้ปกครองเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกองลูกเสือกับครอบครัวของลูกเสือ	2.83	0.93	2.87	0.94	2.83	1.01	2.97	1.03	2.88	0.375
12.จัดทำจุลสารลูกเสือเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ของกองลูกเสือถึงผู้ปกครอง	2.77	0.96	3.00	0.90	2.84	1.03	3.00	0.87	2.90	1.380
13จัดกิจกรรมทางการลูกเสือที่สามารถให้ผู้ปกครองร่วมกิจกรรมนั้นได้เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ตัวลูกเสือและผู้ปกครอง	2.74	0.92	2.81	0.96	2.86	1.01	2.92	0.85	2.83	0.574

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้กำกับลูกเสือ		ลูกเสือ		ผู้ปกครอง		$\bar{X}_t$	F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
14.ประสานความร่วมมือกับหมวดวิชาต่างๆเพื่อขอความร่วมมือในการอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมที่	2.94	0.95	2.96	0.91	3.09	0.82	2.96	0.86	2.98	0.541
15. ส่งเสริมลูกเสือให้มีการฝึกอบรมขั้นก้าวหน้าเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษ	2.97	0.87	3.07	0.79	2.96	1.06	2.99	0.89	3.00	0.274
16. จัดตั้งธนาคารลูกเสือในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมนิสัยการประหยัดด้วยการออมทรัพย์	2.84	0.94	2.96	0.92	3.08	1.06	2.94	1.04	2.96	0.834
รวม	2.91	0.69	3.02	0.51	2.99	0.63	3.00	0.55	2.98	0.639

$p > .05$ ($.05\ df_{3,356}\ F = 2.60$)

จากตาราง 19 พิจารณาภาพรวม ของความคิดเห็น เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือและผู้ปกครอง พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ t= 2.98) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมรายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด คือ ข้อ 1 ($\bar{X}$t=3.46) รองลงมา คือ ข้อ 2 ($\bar{X}$t=3.43) แลข้อที่ค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด คือ ข้อ 4 ($\bar{X}$t=2.76)

เมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมทั้งด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=2.91) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ($\bar{X}$=3.43) รองลงมา คือ ข้อ 2 ($\bar{X}$ = 3.39) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 13 ($\bar{X}$=2.74) ผู้กำกับลูกเสือมีความคิดเห็นในภาพรวมทั้งด้านอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ1 ($\bar{X}$=3.60) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ($\bar{X}$ = 3.57) อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4 ($\bar{X}$=2.78) ลูกเสือมีความคิดเห็นในภาพรวม ทั้งด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=2.99) ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 ($\bar{X}$=3.42) รองลงมา คือ ข้อ 1 ($\bar{X}$=3.33) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 ($\bar{X}$ = 2.78) ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในภาพรวมทั้งด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.00) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ($\bar{X}$=3.48) รองลงมา คือ ข้อ 2 ($\bar{X}$=3.36) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4 ($\bar{X}$=2.69)

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม เมื่อพิจารณาภาพรวมทั้งด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในรายข้อแล้ว ก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 10 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่พบว่ามีความแตกต่าง

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2542 จำนวน 32 โรงเรียน (160) คน

2. ผู้กำกับลูกเสือ ได้แก่ ครูผู้ที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนให้เป็นผู้ฝึกอบรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2542จำนวน 1,064 คน

3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง มีจำนวนทั้งสิ้น 19,350 คน

4. ผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีจำนวนทั้งสิ้น 19,350 คน

รวมจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 39,924 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำแนกได้เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 95 คน ผู้กำกับลูกเสือจำนวน 95 คน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จำนวน 95 คน ผู้ปกครองของลูกเสือจำนวน 95 คน รวมทั้งสิ้น 380 คน

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็น แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการพัฒนาการจัดดำเนินการ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และผู้ปกครองของลูกเสือ ในปีการศึกษา 2542 โดยข้อคำถามจะแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สำหรับผู้ปกครองของลูกเสือจะตอบแบบสอบถามเพียง 2 ด้าน คือด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และ ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 408 ชุดได้รับคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 360 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 94.74 แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC^{+} (Statistical Package for Social Science / Personal Computer Plus : Version 9.01) โดยการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอเป็นรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง ตามรายด้านที่กำหนดโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบความเรียง

เปรียบเทียบความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือ ในรายข้อ และรายด้านทุกด้านที่กำหนด และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครองในรายข้อ และรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบความเรียง

ทดสอบค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครองเป็นรายข้อและรายด้าน ด้วยวิธีทดสอบของ ฮอกค์เบิร์ก จีที ทู (Hochberg's GT2) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมในตอนที่ 3 โดยแยกเป็นรายด้าน แต่ละกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอเป็นข้อๆ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง ต่อการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 360 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง กลุ่มละ 90 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 25 และข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละกลุ่มจำแนกได้ดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีวุฒิทางการลูกเสือ และวุฒิทางการลูกเสือที่ได้รับสูงสุดในขั้นความรู้เบื้องต้น บี ที ซี (B.T.C) จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ขั้นความรู้ชั้นสูง ดับบลิว บี (W.B.) จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรม เอ แอล ที (A.L.T.) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.64 ส่วนประสบการณ์ในการเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน 1-3 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22 4-6 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.22 7-9 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 32.22 และ 10 ปีขึ้นไปจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 53.34 ผู้บริหารโรงเรียน ทุกคนได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ในโรงเรียน ในตำแหน่งผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 ผู้กำกับกลุ่ม จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และเป็นรองผู้กำกับกลุ่ม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11

1.2 ผู้กำกับลูกเสือ ทุกคนมีวุฒิทางการลูกเสือ และวุ ฒิทางการลูกเสือสูงสุดที่ได้รับในขั้นความรู้เบื้องต้น บี ที ซี (B.T.C.) จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 37.78 ขั้นความรู้ชั้นสูง ดับบลิว บี (W.B.) จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 62.22 ด้านประสบการณ์ในการเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน 1-3 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.78 4-6 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44 7-9 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 41.11 และ 10 ปี ขึ้นไปจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ผู้กำกับลูกเสือทุกคนได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน ในตำแหน่งผู้กำกับกลุ่ม 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22 รองผู้กำกับกลุ่ม 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.44 ผู้กำกับกอง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 81.12 และรองผู้กำกับกองจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22

1.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทุกคนกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2542 และลูกเสือเคยได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 1-3 วิชา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.22 4-6 วิชา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 7-9 วิชา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 และตั้งแต่ 10 วิชาขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.89

1.4 ผู้ปกครองของลูกเสือ มีความสัมพันธ์ความเกี่ยวข้องกับลูกเสือ โดยเป็นบิดาของลูกเสือ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 เป็นมารดาของลูกเสือจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 และเป็นญาติกับลูกเสือจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการเปรียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง ที่มีต่อการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ซึ่งสรุปเป็นรายด้าน และรายข้อได้ดังนี้

1.ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือ เกี่ยวกับการพัฒนาการ จัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อตามค่าเฉลี่ยรวม พบว่าข้อที่มีค่าเฉลียรวมสูงที่สุด คือ ข้อ 2 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ ตามระเบียบของทางราชการ รองลงมา คือ ข้อ 5 แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือของโรงเรียนให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ และระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และในข้อ 13,14 จัดให้มีพื้นที่ในโรงเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ และ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ส่วนในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำสุด คือ ข้อ 4 จัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มโดยจำแนกตามรายด้าน และรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นด้วยในภาพรวมทั้งด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อก็พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เช่นเดียวกัน แต่รายข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 5 การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือของโรงเรียนให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ และ

ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ รองลงมา คือ ข้อ 2 การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ ตามระเบียบราชการ นอกจากนี้ผู้บริหารยังให้ความสำคัญต่อ ข้อ 14 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมลูกเสือให้มีความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนข้อที่ผู้บริหารให้ความสำคัญน้อย คือ ข้อ 7 การจัดสัมมนาครูที่ได้รับ การแต่งตั้งเป็น ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปี

ความคิดเห็นของผู้กำกับลูกเสือ เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้กำกับลูกเสือมีระดับความคิดเห็นในระดับมากถึงมากที่สุดและในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 5 การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ของโรงเรียนตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ และระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ รองลงมา คือ ข้อ 2 การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือตามระเบียบราชการ นอกจากนี้ยังเห็นว่าให้มีการจัดพื้นที่ในโรงเรียน ในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ และจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ส่วนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 16 จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสือเป็นประจำ

ความคิดเห็นของลูกเสือ เกี่ยวกับการพั ฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าในข้อที่ลูกเสือมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 14 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมลูกเสือให้มีความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ข้อ 13 จัดให้มีพื้นที่ในการปฏิบัติ กิจกรรมลูกเสือ นอกจากนี้ ลูกเสือยังเห็นว่าควรให้มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือตามระเบียบราชการ ส่วนข้อที่ลูกเสือให้ความสำคัญน้อยโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 4 จัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้งด้านพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 3 จัดตั้งคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ข้อ 4 จัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ข้อ 5 แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือของโรงเรียนตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ข้อ 6 จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ข้อ 7 จัดสัมมนาครูที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และผู้เกี่ยวข้องทุกปี และข้อ 15 ส่งเสริมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการบริหารกองลูกเสือของตนเอง

เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าในข้อที่ 3 มีความแตกต่าง 1 คู่ ระหว่างผู้กำกับลูกเสือ กับ ลูกเสือ ในข้อ 4 พบความแตกต่าง 2 คู่ ระหว่างผู้กำกับลูกเสือ กับผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ กับลูกเสือ ในข้อที่ 5 พบความแตกต่าง 1 คู่ ระหว่างผู้กำกับลูกเสือ กับลูกเสือ ในข้อที่ 6 พบความแตกต่าง 1 คู่ ระหว่างผู้กำกับลูกเสือ กับลูกเสือ ในข้อที่ 7 พบความแตกต่าง 1 คู่ คือระหว่างผู้บริหารโรงเรียน กับลูกเสือ ในข้อที่ 15 พบว่ามีความแตกต่าง 1 คู่ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับลูกเสือเช่นกัน

2 ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม ทั้งด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด คือ ข้อ 1 การจัดกิจกรรมลูกเสือเน้นการปฏิบัติจริง รองลงมา คือ ข้อ 4 สร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมให้มีความสนุกสนาน ส่วนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด คือ ข้อ 16 เพิ่มเวลาในการฝึกอบรมเป็น สัปดาห์ละ 2 คาบ

เมื่อพิจารณาตามรายกลุ่มโดยจำแนกเป็นรายด้าน และรายข้อ พบว่า ในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นด้วยในภาพรวมทั้งด้านอยู่ในระดับมาก และรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 1 การจัดกิจกรรมลูกเสือเน้นการปฏิบัติจริง รองลงมา คือ ข้อที่ 4 สร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมลูกเสือให้มีความสนุกสนาน ส่วนในข้อที่ผู้บริหารให้ความสำคัญน้อยที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 19 จัดให้มีช่วงเวลาในการสอบภาคปฏิบัติของวิชาเครื่องหมายวิชาพิเศษเป็นประจำทุกสัปดาห์ ความคิดเห็นของผู้กำกับลูกเสือ เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม เมื่อพิจารณาภาพรวมทั้งด้าน พบว่า ผู้กำกับลูกเสือ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 1 การจัดกิจกรรมลูกเสือเน้นการปฏิบัติจริง เช่นเดียวกับผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อ 4 การสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมลูกเสือให้มีความสนุกสนาน ส่วนในข้อที่ผู้กำกับลูกเสือให้ความสำคัญน้อยโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 19 จัดให้มีช่วงเวลาในการสอบภาคปฏิบัติวิชาเครื่องหมายวิชาพิเศษเป็นประจำทุกสัปดาห์ ส่วนความคิดเห็นของ ลูกเสือเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

เมื่อพิจารณาภาพรวมทั้งด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 4 การจัดบรรยากาศในการฝึกอบรมลูกเสือให้มีความสนุกสนาน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อ 1 การจัดกิจกรรมลูกเสือเน้นการปฏิบัติจริง ส่วนในข้อที่ลูกเสือให้ความสำคัญน้อยโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 14 จัดให้มีการนำเสนอผลงานของลูกเสือเป็นประจำทุกปี

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรม โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อก็พบว่า ไม่มีความแตกต่างเช่นเดียวกัน

3 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม พิจารณาตามค่าเฉลี่ยรวม ปรากฏว่า ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด คือ ข้อ 14 ส่งเสริมให้ลูกเสือปลูกต้นไม้ประจำตัวในบริเวณโรงเรียน และบริเวณใกล้เคียง พร้อมกับดูแลบำรุงรักษา รองลงมา คือ ข้อ 21 จัดให้มีการประกาศ หรือจัดพิธียกย่องลูกเสือที่ประกอบคุณงามความดี บำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด คือ ข้อ 7 กำหนดหน้าที่ในการให้บริการแก่ฝ่ายต่างๆในโรงเรียน โดยการจัดเวรให้ลูกเสือผลัดเปลี่ยนกันรับผิดชอบ

เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่ม โดยจำแนกตามรายด้าน และรายข้อ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย

พบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมทั้งด้านอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 14 ส่งเสริมให้ลูกเสือทุกคนปลูกต้นไม้ประจำตัวในบริเวณโรงเรียน และบริเวณใกล้เคียง พร้อมกับดูแลบำรุงรักษา รองลงมา คือ ข้อ 4 จัดให้มีการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ภาคเรียนละ 2 ครั้งเป็นอย่างน้อย ส่วนในข้อที่ผู้บริหารให้ความสำคัญน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 8 จัดฝึกอบรมวิชาพิเศษต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการชุมชน กลุ่มผู้กำกับลูกเสือ มีความคิดเห็นในภาพรวมทั้งด้าน อยู่ในระดับมาก และรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 1 การจัดแบ่งพื้นที่ให้ลูกเสือแต่ละกองรับผิดชอบ รองลงมา คือ ข้อ 10,20 การจัดฝึกอบรมตามหลักสูตรลูกเสือจราจร และประสานกับบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อเปิดฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ลูกเสือ ส่วนข้อที่ผู้กำกับลูกเสือมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 17 ประสานกับกับครอบครัวลูกเสือเพื่อกำหนดหน้าที่ภายในครอบครัว ให้ลูกเสือรับผิดชอบเป็นประจำ ความคิดเห็นของลูกเสือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม ในภาพรวมทั้งด้านอยู่ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยงสูงที่สุด คือ ข้อ 20 การทำเกียรติบัตร เพื่อมอบแก่ลูกเสือที่บำเพ็ญประโยชน์แก่ท้องถิ่น และสังคม รองลงมา คือ ข้อ 21 จัดให้มีการประกาศและทำพิธียกย่องลูกเสือที่ประกอบคุณงามความดีบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม ส่วนในข้อที่ลูกเสือให้ความสำคัญน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 12 จัดลูกเสืออาสาสมัครเข้าช่วยเหลือดูแลกองลูกเสือสำรอง / สามัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ปกครอง มีระดับความเห็นในภาพรวมทั้งด้าน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 14 และ 21 ส่งเสริมให้ลูกเสือทุกคนปลูกต้นไม้ประจำตัวในบริเวณโรงเรียน และบริเวณใกล้เคียงพร้อมทั้งดูแลบำรุงรักษา และ ให้มีการประกาศ หรือประกอบพิธียกย่องลูกเสือที่ประกอบคุณงามความดีที่บำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม รองลงมา คือ ข้อ 10 จัดให้มีการฝึกอบรมตามหลักสูตรลูกเสือจราจรและให้ได้รับ เครื่องหมายวิชาพิเศษ ส่วนในข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ ข้อที่ 2 กำหนดพื้นที่ในโรงเรียนให้ลูกเสือจัดสวนหย่อมเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงอนุรักษ์

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของความคิดเห็น ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ในภาพรวมรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 1 จัดแบ่งพื้นที่ให้ลูกเสือแต่ละกองรับผิดชอบดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย ข้อ 4 จัดให้มีการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ภาคเรียนละ 2 ครั้ง เป็นอย่างน้อย และข้อ 10 จัดให้มีการอบรมตามหลักสูตรลูกเสือจราจร

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง พบว่าในข้อที่ 1 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 คู่ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน กับผู้กำกับลูกเสือ ในข้อที่ 4 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 คู่ ระหว่างผู้กำกับลูกเสือ กับผู้ปกครอง ในข้อที่10 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 คู่ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน กับผู้กำกับลูกเสือ ส่วนในข้ออื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4 ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ในด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมทั้งด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมรายข้อแล้ว พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่รวมสูงที่สุด คือ ข้อ 1 กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาแต่งเครื่องแบบลูกเสืออย่างพร้อมเพรียงในวันที่มีการฝึกอบรมลูกเสือ เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีแก่ลูกเสือ ผู้บริหารโรงเรียน รองลงมา คือ ข้อ 2 เน้นให้มีการฝึกระเบียบแถวของลูกเสือ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด คือ ข้อ 4 จัดให้มีการประกวดหมู่ลูกเสือดีเด่น

เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่ม โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย จำแนกเป็นรายด้าน และรายข้อ พบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมทั้งด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ แล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 1 กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือแต่งเครื่องแบบอย่างพร้อมเพรียงกันในวันที่ทำการฝึกอบรมลูกเสือ เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่ลูกเสือ รองลงมา คือ ข้อ 2 เน้นให้มีการฝึกระเบียบแถว ส่วนข้อที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความสำคัญน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 13 การจัดกิจกรรมทางการลูกเสือที่สามารถให้ผู้ปกครองเข้าร่วมได้ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ลูกเสือ และผู้ปกครอง ความคิดเห็นของผู้กำกับลูกเสือ พิจารณาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ ข้อ 1 กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสืออย่างพร้อมเพรียงในวันที่มีการฝึกอบรมลูกเสือ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อ 2 เน้นให้มีการฝึกวิชาระเบียบแถว ซึ่งมีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดเช่นกัน ส่วนข้อที่ผู้กำกับลูกเสือมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 4 ให้มีการประกวดหมู่ลูกเสือดีเด่น ความคิดเห็นของลูกเสือในภาพรวมทั้งด้าน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 2 เน้นให้มีการฝึกวิชาระเบียบแถว รองลงมา คือ ที่ 1 กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาแต่งเครื่องแบบลูกเสืออย่างพร้อมเพรียงเพื่อเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่ลูกเสือ ส่วนในข้อที่ลูกเสือมีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ ข้อ 7 การจัดทำป้ายแสดงผลงานของลูกเสือ ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในภาพรวมทั้งด้าน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 1 กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาแต่งเครื่องแบบอย่างพร้อมเพรียง เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีแก่ลูกเสือ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ข้อที่ 2 เน้นให้มีการฝึกวิชาระเบียบแถวลูกเสือ ในข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 4 ให้มีการประกวดหมู่ลูกเสือดีเด่น

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็น ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทั้งรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อ ก็พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 10 ประสานงานกับครอบครัวหรือผู้ปกครองของลูกเสือ เพื่อขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง ใน ข้อ 10 ประสานงานกับครอบครัว หรือผู้ปกครองของลูกเสือ เพื่อขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรม พบว่ามีความแตกต่างกัน 2 คู่ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน กับลูกเสือ และ ผู้บริหารโรงเรียน กับผู้ปกครอง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อคิด และข้อเสนอแนะ พอสรุปได้เป็นรายด้าน ตามกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ระดับกระทรวงฯควรเห็นความสำคัญมากกว่าทุกวันนี้ และควรให้กิจกรรมลูกเสือเป็นแบบอย่างที่ดี ในการบริหารงานวิชาการ ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะรูปแบบของกิจกรรมลูกเสือถือว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างระเบียบวินัยได้ดีมาก และเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก

2 กรมสามัญศึกษาควรมีการติดตามการดำเนินงานงานทุกโรงเรียนในสังกัด อย่างน้อยปีละครั้งอย่างต่อเนื่อง

3 ควรมีการจัดสัมมนาผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหารทุกโรงเรียนในเขตการศึกษา อย่างน้อยปีละครั้งทุกปี

4 ควรมีการแต่งตั้งหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือให้ปฏิบัติหน้าที่ คราวละอย่างน้อย 2 ปีการศึกษาเพื่อการพัฒนากิจกรรมลูกเสือจะได้ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

5 งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือในแต่ละปีการศึกษามีน้อย ไม่สามารถจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในกิจการลูกเสือได้อย่างพอเพียง

6 คณะกรรมการบริหารลูกเสือระดับจังหวัด อำเภอ เขต ควรประเมิน ตรวจสอบ ติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือระดับโรงเรียน เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และสร้างความตื่นตัวให้กับกองลูกเสือของโรงเรียน

7 โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือมาก เนื่องจากในบางกิจกรรมไม่าสามารถปฏิบัติได้เพราะขาดบุคลากร และบุคลากรในโรงเรียนมีงานการเรียนการสอนมาก มีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว

8 การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือของจังหวัดเป็นอย่างไร กองลูกเสือในโรงเรียนไม่เคยรับรู้ความเคลื่อนไหวเลย จังหวัด หรืออำเภอควรจัดมีการประชุม สัมมนา มีการวางแผนร่วมกันเพื่อให้เกิดความชัดเจน มีรูปแบบเดียวกัน และจะเกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนตามมา

ผู้กำกับลูกเสือ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 การจัดกิจกรรมลูกเสือไม่จำเป็นต้องแต่งกายเต็มยศ เพราะสภาพเศรษฐกิจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ถือว่าเป็นสิ่งไม่จำเป็นที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายกับเครื่องแต่งกาย น่าจะมีระเบียบใหม่ที่ประหยัด สะดวก และเป็นแนวทางเดียวกัน แล้วการเรียนรู้จะตามมา

2 ควรคำนึงถึงการปกครองในระบบลูกเสือให้อยู่บนพื้นฐานของประชาธิปไตย

3 ควรมีการจัดสรรงบประมาณประเภทเงินอุดหนุน เพื่อให้เกิดการพัฒนากิจการลูกเสือ เพราะที่ผ่านมาประสบปัญหาด้านงบประมาณ ทำให้การดำเนินการกิจกรรมลูกเสือมีข้อจำกัด ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ ทำให้กิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือไม่พัฒนาเท่าที่ควร

4 ครูผู้กำกับยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับกิจการลูกเสือ เห็นว่าเป็นวิชาที่น่าเบื่อ ไม่มีอะไรจะสอน และไม่สนใจที่จะศึกษา ที่สำคัญคือ ไม่ชอบกิจกรรมลูกเสือ

5 ครูอาจารย์ในโรงเรียนมีหน้าที่ให้การอบรมนักเรียน อยู่แล้ว ควรให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เพราะถือเป็นหน้าที่ของครู

6 ควรให้อิสระแก่ลูกเสือในการปฏิบัติกิจกรรม

7 ปรับปรุงแผนการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับท้องถิ่น และสภาพท้องถิ่น เน้นการส่งเสริมให้ลูกเสือตระหนักในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

8 ส่งผู้บังคับบัญชาเข้ารับการอบรมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้บังคับบัญชาให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลขึ้น

9 การส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมด้านการลูกเสือยังมีน้อย ทำให้กระบวนการฝึกอบรมลูกเสือซ้ำๆ กันทุกปี

10 การจัดเอกสารทางการลูกเสือยังไม่เป็นปัจจุบัน เพราะไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง

11 ควรมีการส่งเสริม อย่างจริงจังในกิจกรรมทางการลูกเสือ โดยใช้เป็นกิจกรรมหลักในการเรียนการสอนได เพราะกิจกรรมลูกเสือถ้าทำให้ดีแล้วจะทำให้เกิดผลดีต่อระบบอื่นๆด้วย

12 หน่วยงานทางการลูกเสือควรหาวิธีการให้ครูได้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการลูกเสืออย่างแท้จริง โดยต้องปลูกฝังให้ครูมีใจรัก ถ้าครูไม่มีใจรักแล้วจะทำการสอนในวิชาลูกเสือให้ได้ผลได้อย่างไร

13 ควรให้การสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนให้มากขึ้น เพราะนักเรียนจะได้ฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับตนเอง และครอบครัว

14 โรงเรียนไม่มีสำนักงานลูกเสือโดยเฉพาะ จึงไม่มีที่จัดเก็บเอกสาร หนังสือ ระเบียบ จึงไม่เป็นสัดส่วนเท่าที่ควร เกิดการสูญหาย

ลูกเสือ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ควรมีการจัดฝึกอบรมในแบบลูกเสือ เช่น การอบรมนายหมู่ลูกเสือ เพื่อนำไปถ่ายทอดให้ลูกหมู่ได้ต่อไป

2 จัดตั้งหน่วยประชาสัมพันธ์ลูกเสือเพื่อการกระจายข่าวสารทางการลูกเสือ

3 ควรจัดทำห้องลูกเสือในโรงเรียน

4 ควรจัดกิจกรรมให้มากขึ้น

5 อยากให้โรงเรียนจัดบริการที่ดีให้กับลูกเสือ

6 ควรจัดให้มีการสัมมนาลูกเสือต่างโรงเรียน เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน

7 ควรให้ความเป็นอิสระแก่ลูกเสือมากกว่านี้ และควรให้ลูกเสือได้แสดงออกด้วยตัวเอง

8 ควรให้ลูกเสือมีส่วนกำหนดกิจกรรมบ้าง เพื่อจะได้หัดเป็นผู้นำ กล้าที่จะแสดงออกแต่ที่ผ่านมาไม่มีโอกาสเลย

9 ใช้หลักประชาธิปไตย หรือใช้เสียงส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรมต่างๆเพื่อให้เกิดการยอมรับ และเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ

10 ควรมีการประชุมชี้แจงเป้าหมายของการ ทำกิจกรรมลูกเสือให้ชัดเจน

11 ควรมีการส่งเสริมให้ลูกเสือทำประโยชน์ให้กับโรงเรียนมากขึ้น

12 ผู้บังคับบัญชาไม่ควรละเลยหน้าที่ของตนเอง

13 ควรมีการจัดคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน เพื่อที่จะได้กำหนดกิจกรรม และสรุปเป็นรายสัปดาห์เพื่อดูผลความก้าวหน้า

14 ควรจัดวัสดุ อุปกรณ์ลูกเสือให้เพียงพอต่อจำนวนลูกเสือ

15 อยากให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างลูกเสือระดับต่างๆ และให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในป่า หรือสถานที่อื่นๆ ที่ไม่อยู่ในโรงเรียน หรือบริเวณหมู่บ้านเพื่อที่จะได้นำประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตจริงได้

16 ควรจัดกิจกรรมลูกเสือให้มีความสำคัญต่อการเรียนมากขึ้น

17 ควรให้ลูกเสือมีบทบาทมากขึ้นในการแสดงออก ไม่ใช่กำหนดหัวข้อมาให้

18 ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคี ระหว่างพี่น้องลูกเสือ เพื่อความสัมพันธ์อันดีในโรงเรียน

19 ควรมีการจัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับกิจกรรมลูกเสือ และให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนให้ร่มรื่นสวยงาม เกิดประโยชน์แก่โรงเรียน และควรมีการเตรียมการสำหรับลูกเสือในแต่ละคาบเรียนให้พร้อมจะช่วยให้กิจกรรมมีความสนุกสนานมากขึ้น

ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

ผู้บริหารโรงเรียน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 จังหวัดควรจัดศูนย์ฝึกอบรมลูกเสือ และส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมลูกเสืออย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากิจกรรมลูกเสือ

2 การจัดหลักสูตรควรคำนึงถึงสภาพท้องที่

3 ควรเน้นหลักสูตรลูกเสือตามข้อบังคับฯ แต่ก็ควรปรับให้ทันยุคสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ

4 ควรจัดให้มีการอบรมอย่างเป็นประจำ เพราะเป็นต้นแบบของการบริหารเชิงวิชาการอื่นๆ

ผู้กำกับลูกเสือ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 การฝึกอบรมเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง ไม่มี ศูนย์กิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียนและไม่ได้มีการส่งเสริมให้ลูกเสือสอบได้เครื่องแบบใด ๆ

2 หลักสูตรลูกเสือบางวิชานักเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้

3 การฝึกอบรมลูกเสือให้มีระเบียบวินัย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4 จัดให้ผู้บังคับบัญชาเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อความแม่นยำเนื้อหา และปฏิบัติไปในทางเดียวกัน

5 ความสำคัญของกิจการลูกเสือไม่ได้รับความสนใจหรือไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร

6 หลักสูตรลูกเสือควรจะให้ลูกเสือมีโอกาสเลือกตามความสามารถและความเหมาะสมและควรมีการจัดวางแผนร่วมกัน

7 เน้นให้ลูกเสือมีความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติพึ่งพาตนเอง และบริการชุมชน

8 ควรมีการจัดทำจุดประสงค์ การเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่มโรงเรียนที่มีสภาพท้องถิ่นที่เหมือนกัน มีแนวทางเดียวกัน หรือคล้ายกัน

9 ควรจัดให้ผู้กำกับลูกเสือมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ลูกเสือ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ควรมีการจัดตั้งศูนย์กิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียนและให้มีการเข้าค่ายพักแรมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2 ให้มีการฝึกอบรมและปฏิบัติตามกฎของลูกเสือมากกว่านี้ และควรเพิ่มหลักสูตรต่าง ๆ ที่ลูกเสือนำไปใช้ได้

3 ควรจัดให้มีอุปกรณ์ให้พร้อมในการทำกิจกรรมสำหรับลูกเสือ

4 ให้มีการฝึกระเบียบแถว

5 ให้เน้นการปฏิบัติมากขึ้น โดยปฏิบัติตามกฎลูกเสือที่แท้จริงและให้มีการภาคปฏิบัติด้านบุกเบิกมาขึ้น

6 หาหลักสูตรใหม่ ๆ มาสอน หรือควรปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม

7 ผู้บังคับบัญชาสอนลูกเสือน้อยมาก

8 ควรมีหลักสูตรลูกเสือที่เข้มข้นกว่านี้ และการฝึกอบรมควรมีอย่างสม่ำเสมอ

9 ควรจะมีการประเมินลูกเสือเหมือนกับการจัดประเมินผลการเรียนประจำทุก ๆ เทอม และควรจะได้มีการสอนให้ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษในขั้นสูงขึ้นไปนอกจากนี้ควรจะจัดค่ายลูกเสือในโรงเรียน เพื่อเป็นศูนย์สาธิตกิจกรรมลูกเสือเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียน

10 ควรให้ลูกเสือได้อธิบายเหตุผลที่กระทำผิด หรือสอบถามก่อนลงโทษหรือให้ลงโทษได้ตามสมควร และควรสอบถามถึงโรคประจำตัวของลูกเสือด้วย

11 ควรเพิ่มเวลาในคาบลูกเสือ เพราะแต่เปลี่ยนเครื่องแบบก็หมดเวลาแล้วยังไม่ทันได้ทำกิจกรรมอะไรเลย คาบลูกเสือจำเป็นจัดแถว เช็คชื่อแล้วก็เลิกแถว ปล่อยกลับบ้าน

ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

ผู้บริหารโรงเรียน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ควรจัดประกวดกองลูกเสือระดับจังหวัดและควรมอบรางวัล

2 ควรจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด

3 จัดอบรมลูกเสือบรรเทาสาธารณภัย และ ลูกเสือจราจร

4 ควรเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

ผู้กำกับลูกเสือมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1 การพัฒนาของลูกเสือส่วนมากจะพัฒนาภายในโรงเรียนมากกว่าชุมชน

2 ควรจัดทำตารางกำหนดการฝึกอบรมที่ชัดเจนและให้ประสานงานขอความร่วมมือจากชุมชนด้วย

3 จัดให้มีการพัฒนาชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน

4 ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ลูกเสือกับการอนุรักษ์ลูกเสือกับเศรษฐกิจพอเพียง ลูกเสือต้านยาเสพติด

ลูกเสือ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ควรจัดให้มีการออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชน ในที่ทุรกันดาร

2 ควรมีการบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน และฝึกความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำเป็นตัวอย่างแก่รุ่นน้อง และนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ

3 จัดให้มีการพัฒนาชุมชนเดือนละครั้ง และให้มีการดูแลรักษาความสะอาดชุมชน

4 ให้มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาหมู่บ้าน

5 ให้มีการจัดชมรมต่าง ๆ เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หรือมีการพัฒนาตามที่ต่าง ๆ

6 ควรจัดกิจกรรมนอกสถานที่บ้าง

7 ลูกเสือควรได้ร่วมกิจกรรมทางสังคม และ วัฒนธรรมเพื่อประโยชน์แก่สังคม

8 ควรนำลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมกับท้องถิ่นและส่งเสริมให้มีการทำความดีโดยการประกาศ และยกย่องบุคคลที่ทำความดี

9 ควรจัดกิจกรรมบริการประชาชนเพื่อความสัมพันธ์อันดี ระหว่างลูกเสือกับประชาชน

10 ลูกเสือส่วนใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียน ไม่ค่อยทำประโยชน์ให้สังคม/ชุมชน

ผู้ปกครอง มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ควรจัดกิจกรรมรักษาสิ่งแวดล้อมโดยการปลูกต้นไม้ในชุมชนเพื่อความร่มรื่น

2 ควรจัดให้มีการรักษาความสะอาดความสะอาดสาธารณสถานในชุมชน

3 จัดให้มีสัมมนาการร่วมกันกับผู้ปกครองเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดี

4 ควรจัดให้ลูกเสือร่วมกับผู้ปกครองทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชน

5 ควรให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เพราะ หมู่บ้านยินดีช่วยเหลืออยู่แล้วแต่โรงเรียนไม่มาติดต่อ

6 ควรจัดการรณรงค์เพื่อต่อต้านสารเสพติดและการจัดแข่งขันกีฬาเยาวชนของลูกเสือในหมู่บ้าน

7 ลูกเสือควรทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติ ช่วยเหลือผู้อื่นยามคับขัน จึงจะเป็นลูกเสือที่แท้จริง

8 ลูกเสือควรเป็นสื่อกลาง ประสานความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านกับกองลูกเสือโดยการทำกิจกรรมร่วมกัน

9 ควรให้ลูกเสือมีการจัดเวรเฝ้าประตูโรงเรียนในตอนเช้า - เย็น

ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะพึงประสงค์

ผู้บริหารโรงเรียน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ควรมีการฝึกวินัย การยืน การทำความเคารพ การกินอยู่ การดำเนินชีวิต

2 ฝึกความเป็นผู้นำ โดยนำตนเอง และ นำผู้อื่น

3 การมีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง สมบูรณ์

4 เป็นตัวอย่าง ที่ดีแก่นักเรียนในโรงเรียน

5 ควรปลูกฝังด้านความเสียสละ และช่วยเหลือผู้อื่น

6 ควรปลูกฝังให้ลูกเสือเป็นผู้บริการสังคมที่ดี

7 ลูกเสือเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมอยู่แล้ว แต่ควรจัดให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นอีกเท่านั้น

ผู้กำกับลูกเสือ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ให้รู้จักการบำเพ็ญประโยชน์ทำงานภายในโรงเรียนและชุมชน

2 ลูกเสือรุ่นพี่ดูแลรุ่นน้องไม่ได้เลย ไม่มีการเสริมสร้างกำลังใจ หรือเน้นความรับผิดชอบใด ๆ ให้ลูกเสือ

3 ควรมีการประกาศเกียติคุณแก่ลูกเสือที่ดีมีผลงาน

4 ควรจะให้ลูกเสือมีส่วนร่วมกับกิจกรรมชุมชน ระดับเขต หรือจังหวัด

5 ลูกเสือควรมีการพัฒนาตนเองก่อนเป็นเบื้องต้น คือ

- เน้นเครื่องหมาย เครื่องแต่งกาย ให้ถูกต้องครบถ้วน
- จะต้องเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง,อดทน มีความเพียร ขยัน
- จะต้องรู้รักสามัคคี เป็นระบบหมู่

เมื่อลูกเสือพัฒนาตนเองได้ทั้ง 3 ประการแล้วจึงจัดกิจกรรมสู่ชุมชนนอกเพื่อเป็นแบบอย่างให้สังคมยอมรับมากขึ้น

6 ควรจัดกิจกรรมหลากหลายโดยเน้นนันทนาการและการบำเพ็ญประโยชน์ส่วนใหญ่ ส่วนรวมด้านวิชาการควรมีน้อย ๆ ซึ่งถ้าจัดวิทยากรในการนำเสนออีกกิจกรรมก็จะมาก แต่ส่วนใหญ่ไม่รู้จะจัดกิจกรรมอะไรที่น่าสนใจ

7 ควรมีวิทยากรระดับเขตเข้าดูงานแต่ละสถานศึกษาติดตามงาน, ผลงาน และความเคลื่อนไหวตลอดเวลา และต้องดูแลอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการจัดหลักสูตรแบบต่อเนื่อง

ลูกเสือ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 การจัดให้มีการตรวจเครื่องแต่งกายของลูกเสือ

2 ปลูกฝังคำนิยมใหม่ ๆ ในการรักษาสิ่งแวดล้ อมนอกโรงเรียนและชุมชน

3 ควรจัดให้มีการดูแลเรื่องการแต่งกาย และฝึกให้ลูกเสือมีความรับผิดชอบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความสามัคคีในหมู่คณะ

4 การปลูกฝังด้านระเบียบวินัย และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพราะลูกเสือขาดในเรื่องนี้มาก

5 น่าจะฝึกให้เด็ก ๆ ลูกเสือรักษาความสะอาด เป็นคนมีระเบียบวินัยมากขึ้นกว่านี้

6 ควรให้มีการจัดกิจกรรมปลูกฝังความมีน้ำใจ การเสียสละ ความอดทน ขยันเพื่อที่จะได้เป็นประชากรที่มีคุณภาพในอนาคต

7 ให้ตระหนักถึงการทำงานเพื่อสังคม อย่ายึดติดกับงานของตนเอง

8 ควรจะมีการไปนั่งสมาธิที่จัด หรือ ไปทำบุญที่วัด เพราะเพิ่มการปลูกฝังจิตใจหาลูกเสือทำแต่ความดี ไม่ทำชั่ว

9 ควรจะส่งเสริมด้านการออมทรัพย์โดยการจัดตั้งธนาคารลูกเสือ

10 ควรให้ผู้ปกครองพร้อมกิจกรรมลูกเสือบ้าง เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี

11 ควรปลูกฝังด้านการแต่งกายของลูกเสือ เพราะลูกเสือไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการแต่งเครื่องแบบ ทำให้รู้สึกว่าการแต่งเครื่องแบบเป็นการด้อยค่าแต่หารู้ไม่ว่า มีเด็กลำบากที่ไม่มีโอกาสแต่งเครื่องแบบนั้น เขาอยากจะลองสวมเสียด้วยซ้ำไป

ผู้ปกครอง มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคี เสียสละ และรักในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

2 ควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีความร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่ม

3 ควรจัดลูกเสือบริการประชาชนหรือ ในที่สาธารณะ เช่น ตามทางแยกโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อช่วยเด็กข้ามถนน

4 อยากให้ลูกเสือมีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัวมากขึ้น

5 ควรจัดให้ลูกเสือเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ตามที่ต่าง ๆ เช่น สถานีอนามัย วัด โรงเรียน หรือปลูกต้นไม้ในบริเวณต่าง ๆ จัดอบรมจราจรเพื่อช่วยเด็ก และคนแก่ข้ามถนนโดยปลอดภัย

6 ควรให้ลูกเสือพบกับสภาพชีวิตจริงของชาวบ้านในท้องถิ่น

7 เน้นให้ลูกเสือนำความรู้ มาใช้ในชีวิตจริงได้

8 ควรมีการส่งเสริมการออมทรัพย์และกำหนดหน้าที่ในบ้านให้ลูกเสือรับผิดชอบต่อครอบครัวและทำงานบ้านในบ้านตนเอง

9 ควรฝึกให้เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยมากกว่านี้

10 ปลูกฝังให้ลูกเสือมีวินัยในตนเอง ไม่ต้องให้ผู้ใหญ่ติเตียน หรือบังคับ

11 ควรส่งเสริมให้ลูกเสือมุ่งกระทำแต่ความดี

12 ฝึกให้ลูกเสือมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพต่าง ๆ ได้ตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ในการใช้ชีวิตประจำวัน

13 ควรให้มีการจัดตั้งร้านอาหารในโรงเรียน เพื่อลูกเสือจะได้ใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้

14 ควรจัดให้ลูกเสือรู้จัก และฝึกการช่วยตนเองโดยนำไปพักแรมในที่ทุรกันดาร เพื่อลูกเสือจะได้รู้จักช่วยตนเองและการทำงานเป็นกลุ่ม แก้ปัญหา และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง ซึ่งจะนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

ด้านการบริหาร กิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียน พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ในภาพรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาถึงรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ผู้วิจัยคาดว่า ผู้กำกับลูกเสืออาจเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการพัฒนากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน เพราะจะทำให้มีการทำงานเป็นระบบคณะกรรมการน่าจะเป็นแนวทางที่ทำให้กิจกรรมลูกเสือ พัฒนาได้ง่ายจากความเห็นชอบของคณะกรรมการ ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ไซมอน และคนอื่นๆ (1966 : 2) ที่ได้กล่าวไว้ว่า "การบริหาร คือ กิจกรรมต่างๆที่บุคคลตั้งแต่ 2 บุคคลขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ" นอกจากนี้ สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 6) กล่าวว่า "การบริหารเป็นการอาศัยบุคคลเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยมีทรัพยากรบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน ในการปฏิบัติภาระกิจ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์" แต่ลูกเสืออาจเห็นว่ายังไม่เห็นความจำเป็น ผู้วิจัยคิดว่าลูกเสืออาจจะยังมีประสบการณ์ในด้านการบริหารน้อย วิสัยทัศน์ยังมีไม่เพียงพอที่จะเข้าใจถึงระบบการบริหารอย่างลึกซึ้ง จึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างไปจากผู้กำกับลูกเสือ นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการจัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันถึง 2 คู่ คือผู้บริหารโรงเรียนกับผู้กำกับลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือกับลูกเสือ ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาถึงความเห็นของผู้กำกับลูกเสือซึ่ง มีความต้องการที่จะจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือโรงเรียน เพราะอาจเห็นว่าเป็นองค์กรที่สามารถ เป็นแหล่งรวมทางวิชาการทางด้านลูกเสือ และสำนักงานของกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน แต่ทางผู้บริหารโรงเรียนอาจเห็นว่าต้องใช้งบประมาณในการใช้จ่ายมาก ซึ่งทางโรงเรียนอาจจะแบกภาระไม่ไหว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย ทิพวรรณ์ (2536 : 108-111) ซึ่งศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ซึ่งพบว่า "โรงเรียนได้งบประมาณมาจากเงินบำรุงลูกเสือ และโรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ลูกเสือเอง ดังนั้นปัญหาใหญ่ของโรงเรียนในการจัดดำเนินการลูกเสือ คือ การขาดงบประมาณในการดำเนินการ" ส่วนลูกเสือมีความเห็นในด้านนี้น้อยที่สุดซึ่งอาจเป็นเพราะลูกเสือ ยังไม่ทราบถึงความจำเป็นของโรงเรียน ในด้านการบริหาร และลูกเสืออาจมองว่า เป็นเพียงจุดรวมในการประกอบกิจกรรมเท่านั้น ไม่ได้คิดถึงระบบการบริหารงาน ดังที่ลูกเสือแสดงความคิดเห็นมาในแบบสอบถามปลายเปิดว่า "ควรจัดทำห้องลูกเสือในโรงเรียน"

ส่วนในด้านการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง ก็พบว่า ความคิดเห็นมีความแตกต่างระหว่างผู้กำกับลูกเสือ กับ ลูกเสือ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าผู้กำกับลูกเสือมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้เรื่องลูกเสือมากขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ และเป็นการสร้างความมั่นใจในตัวเองอีกด้วย เพราะจาก ข้อเสนอแนะของผู้กำกับลูกเสือในตอนท้ายของแบบสอบถาม ได้เสนอมาว่า "ผู้กำกับยังไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อกิจการลูกเสือ เห็นเป็นเรื่องน่าเบื่อ ไม่มีอะไรจะสอน และไม่สนใจศึกษา ที่สำคัญ คือ ไม่ชอบกิจกรรมลูกเสือ" ในทัศนะของผู้วิจัย เห็นว่าโรงเรียนน่าจะส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมในขั้นที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านกิจกรรมลูกเสือจะได้เกิดผลประโยชน์ต่อลูกเสือโดยตรง แต่ลูกเสืออาจจะยังไม่เข้าใจถึงเรื่องการให้การฝึกอบรม และยังไม่เข้าใจถึงประโยชน์ของการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออย่างแท้จริง และอีกประการหนึ่งที่ทำ

ให้ผู้กำกับลูกเสือต้องการเข้ารับการอบรมก็เนื่องมาจาก กองลูกเสือโรงเรียนขาดการชี้แนะจากผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับ ประกายภาพ ชะอุ่ม (2530 : 40) พบว่า "ปัญหาอันดับแรกคือ ด้านการนิเทศหลักสูตรลูกเสือ" และผลวิจัยของ สมหมาย พึ่งทองหล่อ (2529 : บทคัดย่อ)พบว่า "ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ด้านการนิเทศหลักสูตรลูกเสือ"

ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรม พบว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือ ในภาพรวมซึ่งความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบ พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งรายด้าน และรายข้อ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม พบว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบแล้ว พบว่า ความคิดเห็นของทั้ง 4 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การจัดแบ่งพื้นที่ในโรงเรียนให้ลูกเสือแต่ละกองรับผิดชอบดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่างจากลูกเสือ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่สามารถปลูกฝังให้ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ลูกเสืออาศัยอยู่ เพราะโรงเรียนก็ถือเป็นสังคมหนึ่งของลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับ พิศาล มูลศาสตร์สาธร (2530 : 11) ที่กล่าวว่า "การฝึก และส่งเสริมให้เยาวชนได้ช่วยเหลือชุมชน เป็นการสร้างความตระหนัก ความผูกพัน ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน" นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ภาคเรียนละ 2 ครั้งเป็นอย่างน้อย โดยผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่างจากผู้กำกับลูกเสือ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่ามากเกินไปอาจจะกระทบต่อผลการเรียนได้ แต่ผู้กำกับลูกเสืออาจเห็นว่าเป็นการช่วยเหลือสังคมตามกฎของลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับ อำนาจ เวชประสิทธิ์ (2533 : 86) กฎของลูกเสือ ย้ำให้ลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น และช่วยเหลือผู้อื่น หรืองานพัฒาชุมชนเป็นงานที่ลูกเสือต้องทำตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ" และอีกประการหนึ่งคือ ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่างจากผู้กำกับลูกเสือ ในเรื่องการเปิดอบรมหลักสูตรลูกเสือจราจร ผู้วิจัยเห็นว่า การที่เปิดอบรมหลักสูตรที่สามารถให้ลูกเสือสามารถนำความรู้ไปใช้ในสังคม และเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้นั้นเป็นการส่งเสริมลูกเสือให้ปฏิบัติตามกฎลูกเสือ และเป็นสร้างความภาคภูมิใจให้ลูกเสือทางหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ คณะกรรมบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2534 : 1) ที่กล่าวว่า "การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จะต้องดำเนินการให้ลูกเสือได้ให้ความร่วมมือกับสังคม ในด้านการให้บริการสวัสดิภาพ และ พัฒนาชุมชน"

ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การประสานกับผู้ปกครอง หรือครอบครัวในการขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ 2 คู่ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน กับลูกเสือ และ ผู้บริหารโรงเรียน กับผู้ปกครอง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแล้ว ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่ำกว่าของลูกเสือ และผู้ปกครอง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า ภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนมีมาก และจะประสานกับผู้ปกครองนั้นก็อาจจะไม่ทั่วถึง และผู้บริหารโรงเรียนอาจคิดว่า ผู้ปกครองก็ต้องมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบครอบครัว จึงติดต่อได้ลำบาก ดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่ม

ตัวอย่างจึงแตกต่างกัน ในทางตรงกันข้ามผู้ปกครอง และลูกเสือ กลับให้ความสำคัญในข้อนี้มาก ซึ่งอาจจะคิดว่าเป็นการดีที่จะให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เพราะจะได้มีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน เป็นประโยชน์ในการติดตามความประพฤติของลูกเสือในระหว่างอยู่โรงเรียน และจะทำให้โรงเรียนกับครอบครัวของลูกเสือใกล้ชิดยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศูนย์พัฒนาการจัดกิจกรรมนักเรียน กรมสามัญศึกษา (2541: 11) พบว่า "การประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักเรียน มีการแจ้งให้ผู้ปกครอง โดยมีการประสานงานกับผู้ปกครองโดยวิธีการจัดส่งเอกสาร แผ่นพับ เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบ"

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มมีความคิดเห็นไปในแนวเดียวกัน ถึงเรื่อง การกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสืออย่างพร้อมเพรียงกันในวันที่มีการฝึกอบรมลูกเสือ เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีแก่ลูกเสือ ผู้วิจัยเห็นว่า อาจเป็นความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนที่จะทำให้เกิดความพร้อมเพรียงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ และเห็นว่าการสวมเครื่องแบบลูกเสือเป็นสิ่งที่ดี เป็นเครื่องแบบที่มีเกียรติ ซึ่งเป็นเครื่องแบบที่องค์พระประมุขลูกเสือของชาติทรงพระราชทานให้ลูกเสือ ส่วนในฐานะของผู้กำกับลูกเสือนั้น การแต่งเครื่องแบบในการฝึกอบรมลูกเสือเป็นแนวทางในการฝึกอบรมตามแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย ซึ่งตรงกับแนวทางการฝึกอบรมของลูกเสือโลก ที่ให้ลูกเสือเห็นว่าเป็นพวกเดียวกัน เป็นพี่น้องกัน ดังนั้น ผู้ที่ทำการฝึกอบรมลูกเสือ ควรจะแต่งเครื่องแบบทุกครั้งที่ให้การฝึกอบรมลูกเสือ แต่ในทัศนะของครูอื่นๆที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อกิจกรรมลูกเสือ จะเห็นว่า เป็นการอายที่จะสวมเครื่องแบบ กางเกงขาสั้น จึงเป็นเหตุให้ผู้กำกับลูกเสือส่วนใหญ่ไม่ค่อยแต่งเครื่องแบบลูกเสือ ดังงานวิจัยของ สัญชัย พวงมาลี (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า "ปัญหาด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เนตรนารี คือ ครูผู้สอนไม่ชอบสวมเครื่องแบบ" และ เสนาะ ปิ่นวิเศษ (2535 : 281) กล่าวถึงเครื่องแบบลูกเสือไว้ว่า "เครื่องแบบลูกเสือเป็นเครื่องแบบที่มีเกียรติ เป็นเครื่องหมายแห่งความดีดังนั้นลูกเสือต้องพิถีพิถันในการแต่ง เครื่องแบบลูกเสือให้ถูกต้อง และสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ"

ข้อเสนอแนะ

1 ควรจะมีการสำรวจวุฒิทางการลูกเสือของครูในโรงเรียน และส่งเข้ารับการอบรมในขั้นความรู้ที่สูงขึ้นไป

2 ควรจะมีการสำรวจเอกสารทางการลูกเสือในโรงเรียน และปรับให้เป็นปัจจุบัน เช่น ใบอนุมัติต่างๆ แบบ ลส.ที่เกี่ยวข้องกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3 ควรกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสวมเครื่องแบบลูกเสือเพื่อเป็นแบบอย่างให้ลูกเสือ

4 ควรจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเครื่องหมายวิชาพิเศษ และเน้นเรื่องระเบียบแถวลูกเสือ

5 ควรจะมีการจัดกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ให้ลูกเสือได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด

6 โรงเรียนควรกำหนดพื้นที่ในการปฏิบัติกิจกรรม และจัดสภาพแวดล้อมให้สวยงามเพื่อให้ลูกเสือเกิดความตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อม

7 ควรจะนำรายข้อคำถามจากวิจัยฉบับนี้จัดทำเป็นรูปแบบของกิจกรรมลูกเสือ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือในสังกัดอื่นๆ

2 ควรจะได้ทำการศึกษาถึงความคิดเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมลูกเสือจากผู้บริหารระดับสูง

3 ควรจะได้นำผลงานวิจัยนี้จัดทำเป็นรูปแบบการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนและควรได้มีการศึกษาผลของการดำเนินงานตามรูปแบบของกิจกรรมนั้นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2533). *คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่น ใหญ่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ,กรมวิชาการ. (2534). *คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533).* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

กรมสามัญศึกษา. (2537). *บันทึกการนิเทศ 2537.* กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา.

กรมสามัญศึกษา. (2541). *คู่มือการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

กรมสามัญศึกษา. (2537). *คู่มือการฝึกอบรมเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว

กำจร พรหมวัน. (2524). *"บทบาทของผู้กำกับลูกเสือ," ลูกเสือ.* 45 (4): 12-14: เมษายน.

กอง วิสุทธารมย์. (2528). *คู่มือผู้กำกับลูกเสือ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ, สำนักงาน. (2528). *คู่มือผู้กำกับลูกเสือ.* พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ,สำนักงาน. (2533). *ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ,สำนักงาน. (2534). *โครงการลูกเสือช่วยเหลือชุมชน.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุ สภาลาดพร้าว.

จารึก อะยะวงศ์. (2526). "ความหมายและขอบข่ายของกิจกรรมนักเรียน," *สารพัฒนาหลักสูตร.* ปีที่ 24 ฉบับที่ 16: กันยายน.

ชลอ กมลพันธุ์. (2522). *งานชุมนุมลูกเสือวิสามัญแห่งชาติ ครั้งที่ 5.* กรุงเทพฯ: อักษรสมัย.

เดชะ อินทรชาติ. (2531). *การบริหารกิจกรรมนักเรียน.* ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะครุศาสตร์. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี: อัดสำเนา

ตระกูล ดอกบัว. (2536). *การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 10* ปริญญานิพนธ์ (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. อัดสำเนา

นคร จินนิกร. (2533). *บทบาทของลูกเสือไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2534-2543).* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). ชลบุรี. มหาวิทยาลัยบูรพา. อัดสำเนา

นิวัติ เวชโชติ. (2530). *การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา. อัดสำเนา.

บุญส่ง เอี่ยมละออ. (2533). "ความสำคัญและความภาคภูมิใจในขบวนการลูกเสือ," *วารสารลูกเสือฉบับพิเศษ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

บุญสิน ไสยอด. (2536). *ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามทัศนะของผู้กำกับลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 7.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก. อัดสำเนา.

บุญเหลือ แฝงเวียง. (2535). *การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 9.* แผน

งานและวิจัยสำนักงานศึกษาธิการเขตการศึกษา 9.

บุญธรรม พิมพาภรณ์. (2529). *การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12.* ปริญญานิพนธ์ (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

ประกายภาพ ชะอุ่ม. (2536). *การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6.* ปริญญานิพนธ์ (บริหารการศึกษา). ชลบุรี. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.

ปรีชา พงษ์เพ็ง. (2537). *การศึกษาปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 21.* ปริญญานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พลเดช ศรีบุญเรือง. (2534). *การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสานมิตร. กรุงเทพฯ.

พิพฒน์ เพิ่มทรัพย์. (2533). "กิจกรรมนักเรียน: ปัญหาและแนวคิด," *มิตรครู.* ปักษ์หลัง 13-17 ตุลาคม

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล

พิศาล มูลศาสตร์สาทร. (2530). "คำขวัญ". *งานชุมนุมลูกเสือบ่าแดง.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โปรพริ้น

มนตรี ศุภาพร. (2541). *วิสัยทัศน์อนาคตประเทศไทย พุทธศักราช 2570.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เอส - อาร์ พริ้นติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด

มะเดื่อ เสมา. (2526). "ความหวังใหม่ของการจัดกิจกรรมนักเรียน," *สารพัฒนาหลักสูตร* 17-20 ตุลาคม. กรุงเทพฯ

มัลลิกา อายุวัฒน์. (2523). *ปัญหาการบริหารลูกเสือโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนในเขตการศึกษา 7.* ปริญญานิพนธ์ (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยงยุทธ วาสบุญมา. (2536). *รายงานโครงการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา* ในเขตการศึกษา 1. อ้างอิงจากคู่มือเจ้าหน้าที่ลูกเสือ.

สัญชัย พวงมาลี. (2537). *ปัญหาการดำเนินงานลูกเสือ เนตรนารีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เนตรนารี สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 6.* วิทยานิพนธ์ (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก. มหาวิทยาลัยนเรศวร. อัดสำเนา.

สมใจ ภัทโรภาส. (2535). "ลูกเสือกับสิ่งแวดล้อม". *วารสารลูกเสือ.* ประจำเดือนพฤศจิกายน -ธันวาคม.

สมชัย วุฑฒิปรีชา. (2534). "การสอนวิชาลูกเสือตามแนวหลักสูตรฉบับปรับปรุง," *80 ปีลูกเสือไทย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2521). *การบริหาร.* พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สมหมาย พึ่งทองหล่อ. (2531). *ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.* ปริญญานิพนธ์ (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก. มหาวิทยาลัยนเรศวร. อัดสำเนา.

สุชาติ ไชยมะโน. (2525). *ที่ระลึกวันชุมนุมผู้บังคับบัญชาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 1.* สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.

เสนาะ ปิ่นวิเศษ. (2535). "สาระสำคัญของการลูกเสือ," *คู่มือปฏิบัติการของนักวิชาการศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

อภัย จันทวิมล. (2522). *คู่มือเจ้าหน้าที่ลูกเสือและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลูกเสือ.* อุบลราชธานี: โรงพิมพ์สโมสรลูกเสือ.

อนุสรณ์ กุศล. (2539). *คู่มือการบริหารกิจการลูกเสือ.* หน่วยศึกษานิเทศ กรมพลศึกษา.

อานันท์ ปันยารชุน. (2534). "สารนายกรัฐมนตรีในโอกาสครบรอบ 80 ปีการลูกเสือไทย" *80 ปี ลูกเสือไทย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

อำนาจ เวทย์ประสิทธิ์. (2534). "การส่งเสริมลูกเสือเพื่อช่วยเหลือสังคม". *80 ปีลูกเสือไทย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

อัสนี ณ ระนอง. (2536). *การพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ (บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ.

Catherall,Thomas. (1967). "Varsity Scouting: An Evaluation of Its Potential as an Alternative for 14 and 15 Years Old Boys ," *Dissertation Abstracts International.* 41: July.

Kleinfeld,Judith. (1983). "Lesson out of school," *Boy Scout, Girl Scout and 4-H Clips as Education Environment.* Canada: April.

Sesow,F.W. and David Vancleaf. (1988). "Social Studies and Youth organization: Partner in the Development of Civic Responsibility and Action," *Based on a Paper Presented at a Meeting of the National Council for the Social Studies.* Chicago: IL, November.

Shinkwin,Anne. (1983). Two Boys Scout Troops: The Impact of the Troops Culture on *What boys to learn.* Alaska: N-P.

Shanker,Albert. (1989). "Remarks of Albert Shanker, President, American Federation of Teacher at the Education Testing Service Conference, " *Based on a paper Presented a the Educational Testing Service Conference.* New York, NY. October, 28.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อการวิจัย ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อตัวท่านและงานของท่านแต่อย่างใด แต่กลับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง จึงขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริง และตามที่ท่านคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการลูกเสืออย่างแท้จริง

แบบสอบถามนี้ ประกอบไปด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยจะแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1 ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

2 ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม

3 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

4 ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครองจะตอบเพียง 2 ด้านเท่านั้น คือ

1 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

2 ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะทั่วไปตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งให้ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระตามรายด้านที่กำหนด

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ❒ ตามความเป็นจริง และกรุณากรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ที่เกี่ยวข้องกับตัวท่าน

ข้อ 1 ท่านมีความเกี่ยวข้องกับกองลูกเสือโรงเรียน ในฐานะเป็น (ตอบทุกคน)

- ❒ ผู้บริหารโรงเรียน
- ❒ ผู้กำกับลูกเสือ
- ❒ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- ❒ ผู้ปกครอง

ข้อ 2 ท่านมีวุฒิทางการลูกเสือหรือไม่ (ตอบเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ)

- ❒ มี
- ❒ ไม่มี

ข้อ 3 (ถ้ามี) วุฒิทางการลูกเสือที่ท่านได้รับสูงสุด (ตอบเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ)

- ❒ ขั้นความรู้เบื้องต้น บี ที ซี (B.T.C.)
- ❒ ขั้นความรู้ชั้นสูง ดับบลิว บี (W.B.)
- ❒ ขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรม เอ แอล ที (A.L.T.)
- ❒ อื่น โปรดระบุ.....

ข้อ 4 ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนมาแล้วกี่ปี (ตอบเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ)

- ❒ 1 – 3 ปี
- ❒ 4 – 6 ปี
- ❒ 7 – 9 ปี
- ❒ 10 ปีขึ้นไป

ข้อ 5 ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ท่านได้รับการแต่งตั้ง (เฉพาะผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ)

- ❒ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
- ❒ รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
- ❒ ผู้กำกับกลุ่ม
- ❒ รองผู้กำกับกลุ่ม
- ❒ ผู้กำกับกอง
- ❒ รองผู้กำกับกอง

ข้อ 6 ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นใด (ตอบเฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่)

- ❒ มัธยมศึกษาปีที่ 1
- ❒ มัธยมศึกษาปีที่ 2
- ❒ มัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ 7 ขณะนี้ลูกเสือสอบได้วิชาพิเศษมาแล้วกี่วิชา (เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่)

- ❒ 1 – 3 วิชา
- ❒ 4 – 6 วิชา
- ❒ 7 – 9 วิชา
- ❒ 10 วิชาขึ้นไป

ข้อ 8 ท่านมีความเกี่ยวข้องกับลูกเสือในฐานะใด (ตอบเฉพาะผู้ปกครอง)

- ❒ บิดา
- ❒ มารดา
- ❒ อื่นๆ โปรดระบุ.....

❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่า โรงเรียนควรจะดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เช่นไรบ้าง เพื่อที่จะเป็นการพัฒนากิจการลูกเสือในโรงเรียน และท่านเห็นว่าโรงเรียนควรปฏิบัติมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นทางด้านขวาของท่าน โดยจะจำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1 ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน
2 ด้านหลักสูตรและการฝึกอบรม
3 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม
4 ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครอง จะตอบเพียง 2 ด้าน คือ

1 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม
2 ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับของความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 4 ระดับ และมีความหมาย ดังนี้

4 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
3 หมายถึง เห็นด้วยมาก
2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตัวอย่างในการตอบคำถาม และ การแปลความหมาย

ข้อที่	ข้อคำถามตามรายด้าน	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
0	นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทุกคนต้องเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	✓			

จากตัวอย่างข้อ 0

แสดงว่า ผู้ตอบคำถามมีความเห็นด้วยกับการที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทุกคนต้องเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใน **ระดับมากที่สุด**

1 การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

ข้อที่	ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	กำหนดนโยบายเพื่อการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน				
2	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ ตามระเบียบทางราชการ				
3	จัดตั้งคณะกรรมบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน				
4	จัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือในโรงเรียน				
5	แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือของโรงเรียนตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง และระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ				
6	จัดส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออย่างต่อเนื่อง				
7	จัดให้มีการสัมมนาครูที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปี				
8	จัดทำแผนการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือตลอดปีการศึกษา				
9	จัดทำปฏิทินกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับปฏิทินของโรงเรียน				
10	จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ทางการลูกเสืออย่างเพียงพอ				
11	จัดทำเอกสารทางการลูกเสือให้เป็นปัจจุบัน				
12	ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณด้านกิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ				
13	จัดพื้นที่ในโรงเรียนใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ				
14	จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม				
15	ส่งเสริมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการบริหารกองลูกเสือของตนเอง				
16	จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสือเป็นประจำ (ที่ประชุมนายหมู่)				
17	สนับสนุน ตรวจสอบ และติดตามการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสืออย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง				
18	เน้นการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ตามแนวทางระบอบประชาธิปไตย				
19	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นงานหลักทางวิชาการ เช่น เดียวกับวิชาสามัญอื่นๆ				

ข้อที่	ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
20	ให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมลูกเสือ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบประจำปี				
21	จัดให้มีการประกาศเกียรติคุณแก่ลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาที่มีผลงานดีเด่น				

2 การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรม

ข้อที่	ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรม	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	การจัดกิจกรรมลูกเสือเน้นการปฏิบัติจริง				
2	การจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามแนวทางของข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง				
3	มีการปรับกิจกรรมตามหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น				
4	สร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมให้มีความสนุกสนาน				
5	จัดทำกำหนดการฝึกอบรมลูกเสือให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแต่ละระดับ				
6	จัดวิชาเลือก (ตามหลักสูตรวิชาเครื่องหมายวิชาพิเศษ) ให้ลูกเสือเลือกตามความสามารถ และความสนใจ				
7	สนับสนุนให้ลูกเสือสอบได้ตามหลักสูตรวิชาเครื่องหมายสายยงยศของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
8	สนับสนุนให้ลูกเสือสอบได้เครื่องหมายวิชาพิเศษ เพื่อให้ได้รับสายสะพายของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
9	จัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับวิชาสามัญอื่นๆ				
10	จัดให้มีศูนย์กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน				
11	จัดให้มีบริการพัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกด้านทักษะทางการลูกเสือ				
12	จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆให้สนองความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมของลูกเสือ				
13	การจัดกิจกรรมในการฝึกอบรมเน้นกระบวนการทางการลูกเสืออย่างเคร่งครัด				
14	จัดให้มีการนำเสนอผลงานของลูกเสือเป็นประจำทุกปี				
15	ให้ความสำคัญต่อหมวดกิจกรรมโดยถือว่าลูกเสือเป็นกิจกรรมหลักของโรงเรียน				
16	เพิ่มเวลาในการฝึกอบรมลูกเสือเป็น 2 คาบ ต่อสัปดาห์				
17	การวัดผลการฝึกอบรมลูกเสือมีการดำเนินการตามขั้นตอนของข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ และระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ				
18	ให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน				
19	จัดให้มีช่วงเวลาในการสอบภาคปฏิบัติของวิชาเครื่องหมายวิชาพิเศษ เป็นประจำทุกสัปดาห์				

ข้อที่	ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรม (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
20	จัดให้มีค่ายลูกเสือจำลองในโรงเรียน เพื่อเป็นศูนย์สาธิตกิจกรรมทางการลูกเสือ				
21	ให้กองลูกเสือแต่ละกองมีอิสระในการจัดดำเนินการฝึกอบรมลูกเสือตามหลักสูตร ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสือ				
22	จัดให้มีการแข่งขันทักษะทางการลูกเสือในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ				

3 การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

ข้อที่	ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	จัดแบ่งพื้นที่ในโรงเรียนให้กองลูกเสือแต่ละกองรับผิดชอบดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย				
2	กำหนดพื้นที่ในโรงเรียนให้กองลูกเสือแต่ละกองจัดสวนหย่อมเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ				
3	ประสานงานกับชุมชนในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของลูกเสือ				
4	จัดให้มีการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ภาคเรียนละ 2 ครั้งเป็นอย่างน้อย				
5	นำลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆอย่างสม่ำเสมอ				
6	นำลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ				
7	กำหนดหน้าที่ในการให้บริการแก่ฝ่ายงานต่างๆในโรงเรียนโดยจัดให้ลูกเสือผลัดเปลี่ยนเวรกันรับผิดชอบ				
8	จัดฝึกอบรมวิชาพิเศษต่างๆที่เกี่ยวกับการให้บริการชุมชน				
9	ส่งเสริมให้ลูกเสือจัดตั้งกลุ่ม / ชมรม ที่มุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม				
10	จัดให้มีการฝึกอบรมตามหลักสูตรลูกเสือจราจร และให้ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษ				
11	จัดให้มีการฝึกอบรมตามหลักสูตรบรรเทาสาธารณภัย และให้ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษ				
12	จัดลูกเสืออาสาสมัครเข้าช่วยดูแลกองลูกเสือสำรอง / สามัญ ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน				
13	ให้กองลูกเสือแต่ละกองจัดทำโครงการพัฒนาชุมชนภาคเรียนละ 1 โครงการเป็นอย่างน้อย				
14	ส่งเสริมให้ลูกเสือทุกคนปลูกต้นไม้ประจำตัวในบริเวณโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงพร้อมกับดูแลบำรุงรักษา				
15	จัดตั้งลูกเสือกองพิเศษเพื่อเป็นกองลูกเสือตัวอย่าง และเป็นกองลูกเสือบริการของโรงเรียน				
16	จัดทำบันทึกประวัติการทำความดีของลูกเสือเป็นรายบุคคล				

ข้อที่	ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
17	ประสานงานกับครอบครัว / ผู้ปกครองของลูกเสือเพื่อกำหนดหน้าที่ภายในครอบครัวให้ลูกเสือรับผิดชอบ				
18	ประสานงานกับบุคลากรในชุมชนเพื่อเปิดฝึกอบรมวิชาชีพในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาชาวบ้าน) ให้กับลูกเสือ				
19	จัดตั้งร้านค้าลูกเสือโดยใช้ระบบสหกรณ์				
20	จัดทำเกียรติบัตรเพื่อมอบแก่ลูกเสือที่บำเพ็ญประโยชน์แก่ท้องถิ่น / ชุมชน				
21	จัดให้มีการประกาศ หรือประกอบพิธียกย่องลูกเสือที่ประกอบคุณงามความดี บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม				

4 การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ข้อที่	ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสืออย่างพร้อมเพรียงในวันที่มีการฝึกอบรมลูกเสือเพื่อเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่ลูกเสือ				
2	เน้นให้มีการฝึกอบรมวิชาระเบียบแถวลูกเสือเพื่อสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่ลูกเสือ				
3	จัดให้มีการประกวดหมู่ลูกเสือดีเด่นของโรงเรียน				
4	จัดให้มีการประกวดกองลูกเสือดีเด่นประจำเดือน				
5	คัดเลือกลูกเสือที่มีความประพฤติ แลผลงานดีจัดตั้งเป็นลูกเสือกองพิเศษ เพื่อเป็นกองลูกเสือตัวอย่าง				
6	ให้มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันปฏิบัติหน้าที่ภายในหมู่ลูกเสือตามระบบของลูกเสือ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง				
7	จัดทำป้ายแสดงผลงานของลูกเสือ และการทำความดีของลูกเสือ				
8	จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อประกาศผลงาน				
9	จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสือเป็นประจำเพื่อเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยในกองลูกเสือ				
10	ประสานกับครอบครัว / ผู้ปกครองของลูกเสือ เพื่อขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
11	จัดให้มีวันพบผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกองลูกเสือกับครอบครัวของลูกเสือ				
12	จัดทำจุลสารลูกเสือเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ของกองลูกเสือส่งถึงผู้ปกครอง				
13	จัดกิจกรรมทางการลูกเสือที่สามารถให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆได้เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ลูกเสือ และผู้ปกครอง				
14	ประสานความร่วมมือกับหมวดวิชาต่างๆเพื่อขอความร่วมมือในการอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์				
15	ส่งเสริมลูกเสือให้มีการฝึกอบรมขั้นก้าวหน้า เพื่อขอรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ และสายสะพายของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
16	จัดตั้งธนาคารลูกเสือในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมนิสัยการประหยัดด้วยวิธีการออมทรัพย์				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำชี้แจง

ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะที่ท่านคิดว่าเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน หรือเสนอแนวทางอื่นๆโดยจำแนกเป็นด้านๆ ดังนี้

1 ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

2 ด้านหลักสูตร และการฝึกอบรม

.....

.....

.....

.....

.....

3 ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

4 ด้านการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและคำตอบของท่าน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง และจะเป็นส่วนที่จะ ช่วยพัฒนาเยาวชนของชาติต่อไป

ผู้วิจัย

นายอานุภาพ แพทยาไทย นิสิตปริญญาโทวิชาเอกพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1 รองศาสตราจารย์วาสนา คุณาอภิสิทธิ์

การศึกษา	ค.ม.(พลศึกษา)
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
หน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา และนันทนาการ
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรนภา พรหมมา

การศึกษา	ค.ด.
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
หน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์

3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธิชัย หาญสมบัติ

การศึกษา	กศ.ม.
หน้าที่การงาน	อาจารย์ประจำสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์

4 ดร.วิวรรธน์ มุขดี

การศึกษา	Ph.D. (Development Education)
	(Central Luzon State University)
หน้าที่การงาน	คณบดีคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราภัฏอุตรดิตถ์
	อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์

5 อาจารย์เมมินทร์ กรอิสรานุกูล

การศึกษา	กศ.ม.
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
หน้าที่การงาน	ข้าราชการบำนาญ
	ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือ
	แห่งชาติ

6 อาจารย์อนุสรณ์ กุศล

การศึกษา	กศ.ม.
	มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก
หน้าที่การงาน	ศึกษานิเทศก์ ประจำเขตการศึกษา 8

7 อาจารย์ศรีนวล กาวิจิตร

การศึกษา	กศ.ม.
	มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก
หน้าที่การงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนเขลางค์นคร ลำปาง

ที่ ศธ 1514/ว1248

สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

10 กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญปริญญานิพนธ์
เรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้จัดโครงการร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาพลศึกษา ภาคพิเศษ (โครงการ SWU-RIU) ขึ้นที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ และตามหลักสูตรนิสิตจะต้องทำปริญญานิพนธ์เป็นรายบุคคล

สถาบันฯ มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลปริญญานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง ของนิสิตชื่อ นายอานุภาพ แพทยาไทย สถานที่ทำงาน โรงเรียนเขลางค์นครลำปาง โดยปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้ผ่านการประชุมพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรโครงการ SWU-RIU แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)
รักษาราชการแทน
อธิการบดีสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์ 055-414151
โทรสาร 055-440997

ที่ ศธ 1514/ว1248

สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

10 กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญปริญญานิพนธ์
เรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้จัดโครงการร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาพลศึกษา ภาคพิเศษ (โครงการ SWU-RIU) ขึ้นที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ และตามหลักสูตรนิสิตจะต้องทำปริญญานิพนธ์เป็นรายบุคคล

สถาบันฯ มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลปริญญานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง ของนิสิตชื่อ นายอานุภาพ แพทยาไทย สถานที่ทำงาน โรงเรียนเขลางค์นครลำปาง โดยปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้ผ่านการประชุมพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรโครงการ SWU-RIU แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)
รักษาราชการแทน
อธิการบดีสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์ 055-414151
โทรสาร 055-440997

ที่ ศธ 1514/ว1248

สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

10 กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญปริญญานิพนธ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้จัดโครงการร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาพลศึกษา ภาคพิเศษ (โครงการ SWU-RIU) ขึ้นที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ และตามหลักสูตรนิสิตจะต้องทำปริญญานิพนธ์เป็นรายบุคคล

สถาบันฯ มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลปริญญานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง ของนิสิตชื่อ นายอานุภาพ แพทยาไทย สถานที่ทำงาน โรงเรียนเขลางค์นครลำปาง โดยปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้ผ่านการประชุมพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรโครงการ SWU-RIU แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)
รักษาราชการแทน
อธิการบดีสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์ 055-414151
โทรสาร 055-440997

ที่ ศธ 1514/ว1248

สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

10 กรกฎาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญปริญญานิพนธ์
เรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้จัดโครงการร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาพลศึกษา ภาคพิเศษ (โครงการ SWU-RIU) ขึ้นที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ และตามหลักสูตรนิสิตจะต้องทำปริญญานิพนธ์เป็นรายบุคคล

สถาบันฯ มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลปริญญานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง ของนิสิตชื่อ นายอานุภาพ แพทยาไทย สถานที่ทำงาน โรงเรียนเขลางค์นครลำปาง โดยปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้ผ่านการประชุมพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรโครงการ SWU-RIU แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)
รักษาราชการแทน
อธิการบดีสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์ 055-414151
โทรสาร 055-440997

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายอานุภาพ แพทยาไทย
วันเดือนปีเกิด	16 ตุลาคม 2499
สถานที่เกิด	เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	123 หมู่ 12 ซอยโรงเรียนเขลางค์นคร หมู่บ้านเขลางค์ทอง ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52100
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเขลางค์นคร ลำปาง ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52100

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2514	ม.ศ.3 จาก โรงเรียนนฤมลทิน ธนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2516	ป.กศ.ต้น จาก วิทยาลัยครู ธนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2519	ป.กศ.สูง (พลศึกษา) จาก วิทยาลัยพลศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2523	กศ.บ. (พลศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2543	กศ.ม. (พลศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร